

Bamble
kommune

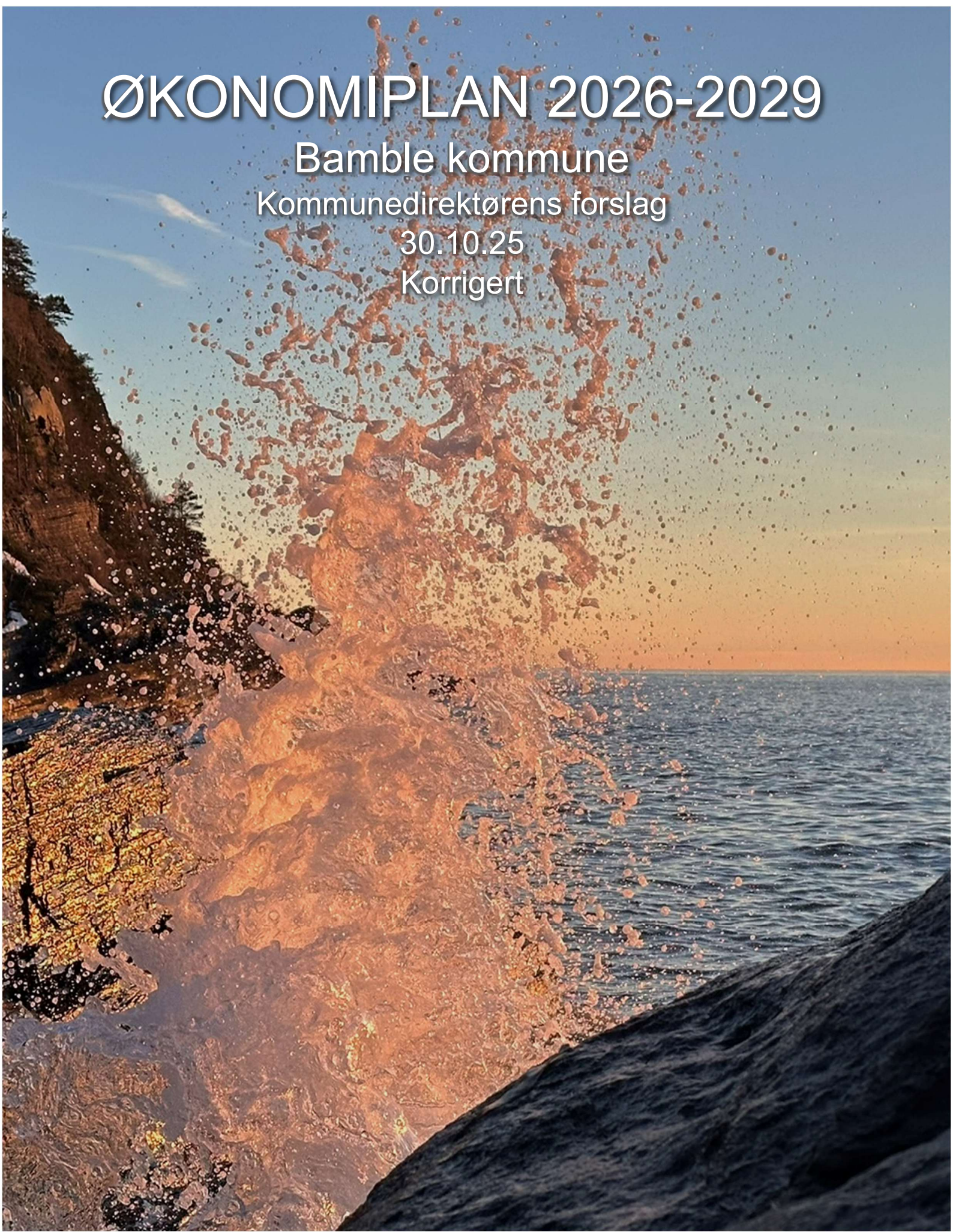
ØKONOMIPLAN 2026-2029

Bamble kommune

Kommunedirektørens forslag

30.10.25

Korrigert

Innhold

Kommunedirektørens forord økonomiplan 2026 - 2029.....	3
Kommunedirektørens forslag til vedtak for økonomiplan 2026-2029 og budsjett 2026	4
Målområder	7
Strategiske grep og saldering.....	17
Planoversikt.....	21
Økonomisk utvikling i planperioden.....	22
Hovedtallene i budsjettforslaget.....	30
Investeringer i økonomiplanen.....	39
Gebyrer og betalingssatser	48
Kommunens tjenesteområder.....	48
Samfunn	51
Oppvekst.....	69
Velferd	83
Kommunedirektør	96
Folkevalgte.....	103
Finansiering og sentrale poster	104
Vann, avløp, renovasjon og slam, investeringer og driftskonsekvenser 2026-2029.....	107
Vedlegg	109

Kommunedirektørens forord økonomiplan 2026 - 2029

Bamble kommune står i en tid med stramme rammer og store endringer. Vi må spare for å rigge oss for framtiden – ikke for å bremse utvikling, men for å sikre den. Gjennom ansvarlige prioriteringer, smartere drift og langsiktige investeringer bygger vi en kommune med handlekraft, trygghet og mulighet til å møte nye behov.

Bamble kommune står foran en ny fase i utviklingen. Etter flere år med press på økonomien legger vi nå grunnlaget for en mer robust, handlekraftig og bærekraftig kommune. Økonomiplanen for 2026–2029 viser retningen mot langsiktig balanse og trygg styring, samtidig som vi videreutvikler gode tjenester og styrker lokalsamfunnet.

Utfordringsbildet er krevende, men også tydelig. Kostnadsveksten er høy, og handlingsrommet i økonomien er redusert. Derfor må kommunen gjennomføre varige endringer i drift og organisering. Planen markerer et skifte fra kortsiktige løsninger til mer langsiktige og strukturelle grep som sikrer økonomisk bærekraft og forsvarlige tjenester i årene fremover.

Omstillingene krever samarbeid, involvering og tillit. Kommunen skal gjennomføre nødvendige tiltak på en planmessig og ansvarlig måte, i tett dialog mellom ledelse, ansatte, tillitsvalgte og politiske organer. Slik skaper vi forutsigbarhet og trygghet i en tid med store endringer.

Planen bygger på prinsippet om helhetlig styring og langsiktig økonomisk ansvar. Gjennom tydeligere handlingsregler og bedre risikostyring skal kommunen stå bedre rustet til å møte framtidige svingninger i økonomien. Ressursene skal brukes der de gir størst effekt for både økonomisk bærekraft og kvalitet i tjenestene.

Bamble kommune skal samtidig være en attraktiv bokommune med gode tjenester, trygge nærmiljøer og et aktivt kultur- og fritidsliv. Vi skal utvikle et variert boligtilbud, legge til rette for barnefamilier og bidra til et inkluderende lokalsamfunn.

Kommunen vil også styrke sin rolle som regional aktør i Grenland. Samarbeid om digitalisering, energi, kompetanse og grønn næringsutvikling gir nye muligheter for verdiskaping, innovasjon og arbeidsplasser. Slik skal Bamble bidra til den grønne omstillingen i regionen.

Selv om veien videre vil kreve tydelige prioriteringer, er retningen klar og grunnlaget solid. Kommunen har dyktige medarbeidere, sterke fagmiljøer og et engasjert lokalsamfunn. Sammen skal vi bygge en organisasjon som både tar vare på det vi har og utvikler det vi trenger for framtiden.

Kommunedirektøren takker alle som har bidratt i arbeidet med budsjett og økonomiplan, og ser fram til et fortsatt godt samarbeid om å skape en kommune med handlekraft, trygghet og framtidstro.

De kommende årene vil kreve tydelige politiske valg og vanskelige prioriteringer. Noen beslutninger vil oppleves krevende, men de er nødvendige for å sikre bærekraftige tjenester og langsiktig økonomisk trygghet. Med felles retning og godt samarbeid kan vi gjennomføre endringene på en måte som styrker kommunen og skaper rom for videre utvikling.

Langesund 30.10.25

Magnus Hallaråker
Kommunedirektør

Kommunedirektørens forslag til vedtak for økonomiplan 2026-2029 og budsjett 2026

Budsjettprosess

Budsjettprosessen for 2026-2029 med politisk behandling er som følgende:

Kunnskapsgrunnlaget

- 25.-27.aug Råd og utvalg
- 28. august Formannskap
- 4.sep Kommunestyret

Økonomiplan:

- 30.okt Publisere kommunedirektørens økonomiplan- og budsjettforslag
- 24. 26 nov Råd og utvalg
- 27. nov Møte formannskap, innstilling
- 11. des Møte kommunestyre

Prosessen er forankret i følgende bestemmelser:

- Økonomireglement for Bamble kommune.
- Kommunelovens økonomiregler
- Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026 – 2029 med vedlegg legges til grunn for Bamble kommunes virksomhet i perioden.

Kommunedirektørens forslag til vedtak

1. Målene og budsjettpremissene slik de fremkommer i kunnskapsgrunnlaget og i økonomiplanen legges til grunn for Bamble kommunes virksomhet og tjenester i perioden.

2. Driftsbudsjettet for 2026 og økonomiplan 2026-2029 vedtas i henhold til bevilgningsoversikter drift etter § 5-4 første ledd og § 5-4 andre ledd. Investeringsbudsjettet for 2026 og økonomiplan 2026-2029 vedtas i henhold til bevilgningsoversikter investering etter § 5-5 første ledd og § 5-5 andre ledd. I budsjettet for 2026 forutsettes det at kommunalområdets driftsrammer og investeringsrammer bevilges netto.

3. I henhold til kommuneloven § 14.2 vedtas følgende finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi, prosent i forhold til brutto driftsutgifter:

- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter skal over tid gjennomsnittlig minst være 1,75%.
- Kommunens samlede disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter skal minst være 8%.
- Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter skal normalt ikke overstige 85%

4. Kommunedirektøren gis fullmakter til å justere mellom kommunalområdenes driftsrammer for tekniske og ikke prinsipielle endringer i løpet av året.

5. Kommunedirektøren gis fullmakt til å gjennomføre innsparingstiltakene slik de fremkommer i budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029. Det skal rapporteres i driftsrapportene om status og fremdrift for innsparingstiltakene.

6. Kommunestyret behandler på nyåret en egen sak om oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel og oppdatering av planoversikten med gjeldende planer, samt planer som skal utarbeides og planer som skal utgå. Planoversikten skal årlig oppdateres og fremdriften i planarbeidet skal rapporteres tilbake til kommunestyret i driftsrapportene.

7. Kommunestyret vedtar delmål som oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel slik som vist i saken. Resultatene rapporteres tilbake til kommunestyret i årsmeldingen.

8. Kommunestyret vedtar videreføring av Innsparingsprogrammet 2025-2027 med de justeringene som fremkommer i saken. Det fremmes egne saker for kommunestyret så snart dette er praktisk mulig for å fatte prinsipielle vedtak om endringer for tjenesteområdene. Kommunedirektøren rapporterer på fremdriften i arbeidet i driftsrapportene.

- a) Med bakgrunn i elevtallsutviklingen og kostnadsbildet bes kommunedirektøren om å legge frem en politisk sak hvor strukturen på skolene Herre, Rønholt og Rugtvedt vurderes. Saken legges frem i starten av 2026, slik at tiltak kan iverksettes fra og med skoleåret 2026/2027.

9. Kommunestyret ber kommunedirektøren prioritere arbeidet med innsparingsprogrammet. Dersom det oppstår utfordringer med utredningskapasitet, prioriterer kommunedirektøren ressursbruken. Som følge av innsparingsprogrammet kan kommunedirektøren holde stillinger vakante, samt utsette igangsettelse av nye aktiviteter og utredninger.

10. Kommunestyret ber kommunedirektøren fremme egen sak i løpet av første halvår om fastsettelse av handlingsregler og finansielle måltall for god økonomisk styring.

11. Ved omstilling i Bamble kommune skal det avklares

- 1. mulighet for omplassering i lignende stilling fast
- 2. mulighet for omplassering lignende stilling midlertidig
- 3. mulighet for omplassering i annen stilling
- 4. mulighet for kvalifisering til annen stilling

Omstilling og nedbemanning skal gjennomføres i tråd med lov, avtaleverk og vedtatte retningslinjer i Bamble kommune. Dersom den ansatte etter endt prosess selv velger å takke nei til foreslåtte løsning, kan oppsigelsesprosess igangsettes.

12. Kommunale gebyrer og andre betalingssatser vedtas i samsvar med spesifikasjonene under kapittelet for Gebyr og betalingssatser. Priser på selvkostbaserte tjenester skal balansere utgifter og inntekter for avløp, slam, vann, renovasjon og feiing.

13. Administrasjonen gis fullmakt til å justere gjeldende betalingsregulativer med vedtatt prisstigning. Hvis det ikke er vedtatt noe annet, så avrundes satsene til nærmeste hele krone. Hvis det er aktuelt med andre endringer enn prisregulering fremmes dette som egen sak til kommunestyret.

14. Kommunestyret godkjenner låneopptak på inntil kr. 174.019.334 til finansiering av investeringer i 2026. Kommunestyret godkjenner opptak av Startlån i Husbanken i 2026 til videre utlån på inntil kr. 50 000 000.

15. Kommunestyret vedtok ny alminnelig taksering av alle eiendommer, gjeldende fra 1.1.2021, K-sak 1/21 den 11.02.21.

Den generelle skattesatsen for næring settes til 5 promille.

1. I henhold til eiendomsskatteloven (eskl.) § 12, bokstav a differensieres skattesatsen, ved at satsen som skal gjelde for bolig- og fritidseiendommer settes til 4 promille.
2. Det tilordnes bunnfradrag for bolig- og fritidseiendommer i 2026 på kr. 400 000,-
3. Eiendommer i henhold til vedlagte liste gis fritak etter eiendomsskatteloven §7. Fritaket gis for et år av gangen.
4. Retningslinjer for bunnfradrag videreføres uendret.

16. Tidligere vedtatte bevilgninger til pågående investeringer som er ubrukte ved utgangen av 2025 videreføres til bruk i 2026. Kommunedirektøren delegeres fullmakt til å justere budsjettene for 2026 når regnskapet for 2025 er klart.

17. Kommunestyret godkjenner bruk av driftskreditt opp til 50 mill. kroner innenfor bankavtalen er inngått i 2024. Kommunedirektøren kan trekke på denne ved behov for løpende driftslikviditet.

18. Budsjettet for KF Frisk Bris vedtas i styremøte ultimo november. Budsjettvedtak legges ved.

19. Gjeldende økonomireglement vedtatt av kommunestyret legges til grunn for disposisjoner iht. dette vedtaket.

20. Budsjettramme for kontrollarbeidet i Bamble kommune (kontroll, tilsyn og revisjon) for 2026 settes til kr. 1.774.000.

Målområder

Kommuneloven gir rammer for hvordan kommuner skal styres og forvaltes. Både kommuneloven og plan- og bygningsloven har bestemmelser om kommunenes ansvar for planlegging, økonomistyring og utvikling. Bestemmelsene viser at mål er sentralt i kommunens styring og planlegging, og målene skal støtte kommunens formål om samfunnsutvikling og bærekraft.

- Kommunelovens formål (KL § 1-1) er å legge til rette for at kommuner kan yte tjenester og drive samfunnsutvikling til beste for innbyggerne. Loven skal også legge til rette for kommunenes utøvelse av offentlig myndighet, og bidra til at kommuner er effektive, tillitskapende og bærekraftige.
- Kommuneplanen (PLB § 10-1 og § 10-2) skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn. Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplanen etter KL § 14-2 a kan inngå i eller utgjøre handlingsdelen.
- Økonomiplan (KL § 14-4) skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på.
- Kommuneloven regler om internkontroll og styring (KL § 25-1 a) krever at kommuner har systemer for internkontroll og styring, hvor en del av dette innebærer å utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering, samt å sikre at kommunen når disse målene på en effektiv og forsvarlig måte.

Bamble kommune har i sitt økonomireglement vedtatt at Økonomiplanen etter KL § 14-2 også utgjøre Kommuneplanens handlingsdel etter PLB §10-2.

Bamble kommunestyre vedtok ny kommuneplanens samfunnsdel i møte 06.02.2025.

Samfunnsdelen har definert fem satsningsområder med langsiktige mål og strategier som legger grunnlaget for å sikre en bærekraftig utvikling i Bamble kommune. I økonomiplanen omsettes disse til konkrete delmål, oppdrag og tiltak som blir prioritert for å sikre at kommunens ressurser fordeles i tråd med samfunnsdelen.

Kommunen må møte dagens økonomiske utfordringer ved å gjennomføre innsparinger, effektivisering og endringer i tjenestene, samtidig som den må utvikle strategier for å redusere kostnadsbehovet og øke inntektene på lang sikt. Eksempler på dette er tilrettelegging for flere boliger tilpasset eldre, som reduserer behovet for institusjonsplasser, og øke sysselsettingen som reduserer utgifter til sosiale ytelser. Samtidig vil vekst i boligbygging og befolkningsøkning bidra til økte skatteinntekter og rammetilskudd.

For å oppnå målene i kommuneplanen kreves god organisering og samarbeid på tvers av kommunens enheter, samt tydelige målsetninger i økonomiplanen. Strategiske prosesser må identifiseres og følges opp med konkrete tiltak og krav som kan realiseres på en forpliktende måte. Dette vil styrke kommunens evne til å håndtere den økonomiske situasjonen, samtidig som den skaper bærekraftig utvikling for lokalsamfunnet.

Kommunedirektøren har på overordnet nivå utarbeidet forslag til delmål basert på kommunestyrets høringsforslaget til kommuneplanen. Det er større ambisjoner i kommuneplanen enn det kommunens budsjettssituasjon gir rom for. Delmålene som foreslås skal være realistiske samtidig som de skal støtte opp om kommuneplanens langsiktige mål og strategier.

Visjon

Sammen skaper vi inkluderende og attraktive lokalsamfunn

Visjonsbeskrivelse

“Sammen skaper vi inkluderende og attraktive lokalsamfunn” er visjonen for Bamble.

Sammen om lokalsamfunnene i Bamble

Bamble har flere lokalsamfunn. Her lever innbyggerne sine liv. En kvalitet er at Bamble har gode og trygge lokalsamfunn preget av frivillig engasjement og lokalt kulturliv. Her ønsker vi at barn skal vokse opp i trygge omgivelser, eldre skal kunne bo lengst mulig og nye som bosetter seg blir inkludert. Sammen med innbyggerne, frivillige og næringsliv, er det kommunens oppgave å ta vare på og skape lokalsamfunn som gir gode rammer for livet til de som bor i kommunen, og som gjør at Bamble er et attraktivt bosted for nye innbyggere.

Sammen om Bamble i regionen

Ordet «sammen» i visjonen, viser også til at Bamble er del av en større region med et felles bo- og arbeidsmarked. For å utvikle Bamble i ønsket retning, er Bamble kommune avhengig av å samarbeide med nabokommuner, regionale myndigheter og andre sentrale samfunnsaktører i regionen. Dette gjelder utvikling av nye, store industriområder ved Frierfjorden, sikre kraftforsyning til omstilling av eksisterende industri og etablering av ny. I tillegg er det behov for samarbeid for å styrke kollektivtilbudet, og bedre miljøtilstanden i fjord- og kystområdene.

Omstilling og nyskaping

Beskrivelse av målområder

Befolkningsprognosene tilsier at antallet eldre over 80 år vil doubles i løpet av det neste tiåret, og antall barn og unge vil reduseres. Antall elever i skolen har allerede blitt betydelig redusert de siste 20 årene. Bamble står overfor store økonomiske utfordringer knyttet til endret demografi og tjenesteproduksjon. Det er også en utfordring å sikre tilstrekkelig kompetanse i tjenestene. Det vil kreve evne og vilje til omstilling og nyskaping å møte disse utfordringene.

Kommuneplanens prioriteringer - slik gjør vi det i kommunestyreperioden

- Legge til rette for at flere eldre kan bo hjemme lenger
- Sikre at kommunen har planer for å møte framtidig demografi for både tjenester og boligbehov
- Vurdere hensiktsmessig framtidig struktur for barnehage og skole
- Sikre at kommunen har nødvendig fagkompetanse for å møte framtidig behov i alle sektorer
- Løse kommunale oppgaver på nye måter ved å prøve ut ny teknologi (bl.a. KI). Det skal satses på tverrfaglig samarbeid, samt samarbeid med frivillige organisasjoner og næringsliv
- Styrke tverrfaglig oppfølging av barnefamilier med svak økonomi
- Styrke tverrfaglig arbeid for at flere kommer inn i ordinært arbeidsliv

Måltabell for kommunen

Hovedmål	Delmål	Beskrivelse av delmål
Bamble har kommunale tjenester tilpasset framtidig tjenestebehov, demografi og økonomiske rammer	Bamble kommune skal ha en økonomisk effektiv drift i alle tjenestene	Kommunedirektøren vil sikre effektiv drift og tydelige prioriteringer på tvers av tjenester. Utfordringen er stramme rammer og behov for modernisering av arbeidsprosesser. Tjenesten prioriterer avklaring av servicenivå, standardiserte prosesser, bedre styringsinformasjon og systematisk gevinstrealisering.
	Bamble kommune videreutvikler forebyggende tiltak innen friskvern	Velferd vil styrke forebygging og friskvern slik at flere mestrer hverdagen. Utfordringen er økende behov i enkelte grupper innenfor begrensede ressurser. Tjenesten prioriterer videreutvikling av frisklivstilbud, lavterskelaktiviteter og bedre koordinering i oppfølgingen.
	Helse- og omsorgstjenestene bidrar til at eldre kan bo hjemme lengst mulig.	Velferd vil støtte at flere eldre bor trygt og selvstendig hjemme. Utfordringen er sterk vekst i de eldste aldersgruppene og knapphet på fagfolk. Tjenesten prioriterer velferdsteknologi, styrking av hjemmebaserte tjenester og hverdagsrehabilitering og bedre støtte til pårørende.
	Kommunens bygg og arealer brukes effektivt.	Samfunn vil gjøre bygningsmassen mer effektiv og bærekraftig. Utfordringen er vedlikeholdsetterslep og ubalanse i arealbruk. Tjenestene prioriterer arealstandarder, samlokalisering, avhending der det er hensiktsmessig og målrettet energieffektivisering.
Bamble kommune beskytter befolkningen og samfunnsverdiene gjennom sitt arbeid med samfunnssikkerhet	Arealplanlegging og drift tar høyde for klimaendringer.	Samfunn vil ta høyde for klimaendringer i planlegging og drift. Utfordringen er å tilpasse kritisk infrastruktur, arealbruk og beredskap til et mer krevende klima. Tjenestene prioriterer klimarisikovurderinger i plan, overvannstiltak og tydelig rolle- og ansvarsfordeling i beredskapsarbeidet.
	Kommunen beskytter liv, helse og verdier	Kommunedirektøren vil beskytte kritiske funksjoner og redusere konsekvensene av uønskede hendelser. Utfordringen er økt risiko

Hovedmål	Delmål	Beskrivelse av delmål
	gjennom aktiv beredskap.	knyttet til sikkerhetssituasjonen, ekstremvær, overvann og industrihendelser. Kommunedirektøren prioriterer oppdaterte ROS-analyser, årlige øvelser med evaluering, forsterkede beredskapsavtaler og integrering av klimarisiko i plan og drift.
Bamble kommune er en attraktiv arbeidsgiver med fokus på kompetanse og innovasjon	Bamble kommune ha et godt arbeidsmiljø preget av nærvær og tydelig ledelse.	Kommunedirektøren vil styrke nærvær, trivsel og ledelse i hele organisasjonen. Utfordringen er høyt sykefravær i enkelte virksomheter og omstillingspress. Tjenesten prioriterer lederprogram, systematisk HMS og medarbeideroppfølging samt god turnus- og bemanningsplanlegging.
	Kommunen bruker digitalisering og kunstig intelligens for å fornye tjenestene.	Kommunedirektøren vil bruke digitalisering og kunstig intelligens til bedre tjenester og mer effektiv ressursbruk. Utfordringen er uhensiktsmessige prosesser og mangelfull dataflyt samt behov for kompetanseheving. Tjenestene prioriterer prosesser med høy nytte, plan for økt bruk av digitalisering og KI og opplæring og gevinstplaner i prosjekter.
	Kommunen fremmer samarbeid og kunnskapsdeling på tvers.	Kommunedirektøren vil utvikle løsninger i samarbeid med innbyggere, frivillighet, nabokommuner og næringsliv. Utfordringen er kapasitet, kompetanse og behov for tydeligere rammer for samarbeid. Tjenestene prioriterer tverrfaglige utviklingsgrupper, tydelig partnerskap med klare mål og jevnlig evaluering av resultater.
	Systematisk kompetanseutvikling og målrettet rekruttering sikrer rett kompetanse.	Kommunedirektøren vil sikre riktig kompetanse på rett sted. Utfordringen er sterk konkurranse om arbeidskraft og økt behov for spesialisert kompetanse. Tjenestene prioriterer årlige kompetansekartlegginger, målrettet rekruttering og fagopplæring og samarbeid med utdanningsinstitusjoner.
Bamble kommune reduserer utenforskap, sosial ulikhet og bidrar til at innbyggerne mestrer egne liv gjennom forebyggende arbeid og aktiv bistand	Flere unge fullfører videregående opplæring.	Oppvekst og Velferd vil støtte flere unge til å fullføre videregående og gå videre til arbeid eller studier. Utfordringen er frafall knyttet til levekår og helse som krever tett oppfølging. Tjenestene prioriterer tydelig samarbeid med videregående skoler og næringsliv og flere praksis- og lærlingeløp.
	Færre barn vokser opp i husholdninger med vedvarende lav inntekt.	Oppvekst og Velferd vil redusere konsekvensene av levekårsutfordringer for barn og unge. Utfordringen er sårbar økonomi i enkelte familier og risiko for utenforskap. Tjenestene prioriterer koordinert innsats på tvers, lavterskeltilbud og støtte til deltakelse i fritidsaktiviteter.
	Mennesker utenfor arbeidslivet får varig tilknytning til arbeid.	Velferd vil gi innbyggere utenfor arbeidslivet mulighet til varig arbeid gjennom kvalifisering og oppfølging. Utfordringen er sammensatte behov og behov for bedre koordinering mellom aktører. Tjenesten prioriterer tiltak i samarbeid med arbeidsgivere, praksisplasser i kommunale tjenester og systematisk oppfølging av deltakere.
Bamble kommune samarbeider med innbyggere, næringsliv og frivillige om utvikling av kommunen	Kommunen skal vektlegge gode arenaer for dialog og medvirkning med innbyggerne.	Kommunedirektøren og Samfunn vil gjøre det enkelt å medvirke i plan- og utviklingsprosesser. Utfordringen er mange parallelle planer og behov for effektive metoder. Tjenestene prioriterer medvirkning etter plan- og bygningsloven med målgruppetilpassede digitale og fysiske arenaer og tydelig tilbakekobling.
	Videreutvikle samarbeid med frivillige organisasjoner og næringsliv.	Kommunedirektøren vil utvikle partnerskap med frivillighet og næringsliv for å løse oppgaver bedre sammen. Utfordringen er kapasitet og behov for tydelige mål og roller. Tjenestene prioriterer partnerskapsavtaler med klare leveranser og koordinering gjennom frivillighetsfora.

Nærings- og arbeidsplassutvikling

Beskrivelse av målområder

Bamble inngår i et større bo- og arbeidsmarked i Grenland, og har netto utpendling, i hovedsak mot Skien og Porsgrunn. Majoriteten av arbeidsplassene i Bamble er innenfor helse- og sosialtjenester, industri og varehandel. Sysselsettingsgraden har over tid vært lavere enn landsgjennomsnittet. Kommunen er en sentral aktør i opparbeiding og utvikling av store, nye industriarealer på Frier Tråk og Frier Vest. Økt tilgang på fornybar kraft er en forutsetning for nye etableringer og for reduksjon av de høye klimagassutslippene fra dagens industri.

Kommuneplanens prioriteringer - slik gjør vi det i kommunestyreperioden

- Planlegge for arealer til småindustri og annen mindre næringsvirksomhet
- Bidra til klyngebasert næringsutvikling på Frier Tråk og Frier Vest i samarbeid med kommunene og næringslivet i regionen
- Bidra til å sikre tilgjengelig kraft til omstilling og utvikling av eksisterende og ny industri i regionen

Måltabell for kommunen

Hovedmål	Delmål	Beskrivelse av delmål
I «det grønne skiftet» er Bamble kommune en pådriver for bærekraftig næringsutvikling og fornybar energiproduksjon i regionen	Frier Vest utvikles som et nasjonalt satsningsområde for grønn industri.	Som eier i Frier vest påvirker Bamble kommune utviklingen av selskapet gjennom sin eierstrategi. Som planmyndighet vil kommunen videreutvikle Frier Vest som tyngdepunkt for grønn industri og teknologi. Utfordringen er krafttilgang, planstatus og infrastruktur som må følge etableringer. Tjenestene prioriterer regulering og tilrettelegging, regionalt samarbeid om energi og nett og kobling til kompetanse- og forskningsmiljøer.
	Kommunen bidrar til å sikre tilstrekkelig energi til omstilling og utvikling av næringslivet i regionen	Samfunn vil bidra til robust kraft- og energiforsyning for eksisterende og ny industri. Utfordringen er økende kraftbehov og behov for koordinering mellom aktører i regionen. Tjenestene prioriterer deltakelse i regionale energi- og innovasjonsprosjekter og samarbeid om netttiltak og fleksibilitet.
	Kommunen legger til rette for produksjon fornybar energi i samarbeid med næringslivet.	Samfunn vil tilrettelegge for fornybar energiproduksjon med hensyn til natur og lokalsamfunn. Utfordringen er arealkonflikter, nettkapasitet og behov for gode prosesser. Tjenestene prioriterer avklarte områder i plan, tydelige krav i regulering og tidlig og godt tilrettelagt medvirkning.
I Bamble er det godt tilbud på varierte arbeidsplasser og høy sysselsetting	Flere innbyggere har arbeid i egen kommune.	Samfunn og Velferd vil styrke matching og rekruttering lokalt. Utfordringen er begrenset lokalt jobbutvalg og varierende kompetanse. Tjenestene prioriterer lokale praksis- og lærlingeløp, kobling mellom arbeidsgivere og arbeidssøkere og målrettet rekrutteringsarbeid.
	Kommunen bidrar til etablering og vekst av arbeidsplasser lokalt.	Samfunn og Velferd vil styrke et mangfoldig arbeidsliv gjennom etablererstøtte og næringsservice. Utfordringen er netto utpendling og lavere sysselsetting enn landssnittet. Tjenesten prioriterer gründertjenester, samarbeid med klynger og tettere kobling mellom arbeidsgivere, skole og NAV for kvalifisering og praksis.
I Bamble er det tilgjengelig attraktive næringsarealer for ulike typer virksomheter, med minst mulig negative konsekvenser for klima, miljø og samfunn	Kommunen sikrer tilgjengelige, varierte og attraktive næringsarealer.	Samfunn vil sikre forutsigbare og bærekraftige næringsarealer for ulike virksomheter. Utfordringen er å avveie næringsbehov mot natur, klima, kraft og infrastruktur, og behov for transformasjon av eldre områder. Tjenesten prioriterer rullering av arealdelen, lokalisering i egnede korridorer og koordinering med kapasitet i veg, vann og kraft.

Variert boligtilbud

Beskrivelse av målområder

Eneboligene utgjør hele 74% av boligmassen i Bamble, mens 65% av husholdningene består av aleneboende og par uten barn. Andelen eneboliger er betydelig høyere enn i fylket for øvrig. Flere leilighetsbygg har blitt ferdigstilt de siste årene, men det er behov for flere mindre og rimelige boenheter både til eldre, førstegangsetablerere og utsatte grupper. Det er behov for at boligtilbudet sees i sammenheng med demografisk utvikling og tjenestetilbud.

Kommuneplanens prioriteringer - slik gjør vi det i kommunestyreperioden

- Jobbe tverrsektorielt med boligsosial verktøykasse med bistand til boligfinansiering og boligprosjekter rettet mot prioriterte grupper
- Bidra til variasjon i bygging av nye boliger, både størrelse og pris, gjennom areal-/reguleringsplaner og samarbeid med private utbyggere
- Legge til rette for leiligheter og mindre boenheter i nærheten av offentlige og private servicetilbud, og offentlig transport

Måltabell for kommunen

Hovedmål	Delmål	Beskrivelse av delmål
Bamble kommunes boligpolitikk bidrar til gode og varierte boligtilbud og bomiljøer for alle	Innbyggere involveres tidlig i planlegging av boligområder.	Plan vil involvere innbyggere tidlig for å sikre kvalitet, tilgjengelighet og gode møteplasser. Utfordringen er stor boligreserve og press i sentrumsnære områder som krever kloke avveininger. Tjenesten prioriterer systematisk medvirkning i plan, digital og fysisk dialog og tidlig avklaring av kvalitetskriterier med utbyggere.
	Nye boligområder har høy kvalitet i uteområder og møteplasser.	Plan og eiendom vil sikre inkluderende og funksjonelle ute- og fellesarealer som skaper liv mellom husene. Utfordringen er ujevn kvalitet i prosjektering og behov for tydeligere krav. Tjenestene prioriterer kvalitetskrav i regulering, oppfølging i byggesak og sammenheng til grøntstruktur og kollektiv.
I Bamble er det et variert tilbud av leiligheter og mindre boenheter for førstegangsetablerere	Tilbudet av boenheter passende for førstegangsetablerere øker.	Plan og næring vil bidra til flere leiligheter og mindre enheter som gjør det lettere å etablere seg. Utfordringen er skjev boligmiks og konkurranse i sentrumsnære områder. Tjenestene prioriterer krav til boligmiks i plan, dialog med utbyggere om pris og størrelse og sentrumsnær lokalisering.
I Bamble er det tilstrekkelig tilgang på boliger tilpasset eldre med nærhet til servicetilbud, tjenester og møteplasser, og som legger til rette for å ta ansvar for eget liv	Tilbudet av boenheter tilpasset eldre øker.	Plan vil fremme seniorvennlige boliger nær tjenester og møteplasser. Utfordringen er sterk vekst i de eldste aldersgruppene og behov for universell utforming og tilgjengelighet. Tjenesten prioriterer lokalisering i sentrumsnære områder, boligsosiale virkemidler og krav til kvalitet og tilgjengelighet i plan.

Natur, klima og miljø

Beskrivelse av målområder

Langesundhalvøya har kalkrik berggrunn som gir grunnlag for et svært rikt biologisk mangfold, mange steder med nasjonal verdi. Dette er også den delen av kommunen der de to kommunesentra ligger og der det er størst utbyggingspress. Bamble kommune omfattes av tiltaksplanen for å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden. Dette vil medføre betydelige behov for investeringer i bedre rensing av avløpsvann. Bamble kommune har store direkte klimagassutslipp fra industrien, disse utgjør ca. 90% av totale utslipp. Økt tilgang på fornybar kraft er en forutsetning for å redusere disse utslippene.

Kommuneplanens prioriteringer - slik gjør vi det i kommunestyreperioden

- Sikre god oppfølging av mål og tiltak i kommunens klima- og energiplan
- Legge til rette for boligutbygging med effektiv arealutnytting, fortetting i Stathelle og Langesund, og som bidrar til redusert transportbehov
- Bygge ut anlegg for avløpshåndtering som oppfyller krav til rensing og bidrar til fjord- og kystområder med god miljøtilstand
- Bruke arealplanlegging til god forvaltning av naturverdier, prioritere utnyttelse av arealer som allerede er tatt i bruk og tilstrebe arealnøytralitet på sikt
- Utarbeide naturmangfoldplan

Måltabell for kommunen

Hovedmål	Delmål	Beskrivelse av delmål
Bamble kommune forvalter verdifull natur i et langsiktig perspektiv som sikrer naturmangfold og bærekraftige økosystemer	Kommunen har oppdatert kunnskapsgrunnlag for langsiktig forvaltning.	Samfunn vil holde kunnskapsgrunnlaget oppdatert som grunnlag for langsiktig forvaltning av natur og arealer. Utfordringen er å samle og ajourføre data på tvers av tema og prosesser. Tjenesten prioriterer systematisk innhenting og bruk av kunnskapsgrunnlag og integrering i plan- og byggesaksbehandling.
	Naturmangfold og friluftsliv tas hensyn til i all planlegging.	Samfunn vil sikre naturmangfold og tilgjengelige friluftsområder gjennom kunnskapsbasert arealforvaltning. Utfordringen er press i kystsonen og behov for tydeligere naturfaglige vurderinger i planprosesser. Tjenesten prioriterer arbeid med naturmangfold i plan, naturhensyn i regulering og oppfølging av strandsonebestemmelsene.
Bamble kommune har fjord- og kystområder, innsjøer og vassdrag med god miljøtilstand og som er tilrettelagt for et aktivt friluftsliv	Friluftsområder er godt tilrettelagt, tilgjengelige og ivaretar natur og rekreasjon.	Samfunn vil sikre tilgjengelige og naturvennlige friluftsområder for aktiv bruk. Utfordringen er vedlikeholdsbehov, universell utforming og slitasje i kystsonen innenfor trange rammer. Tjenestene prioriterer vedlikehold og universell utforming, samordning av skjøtsel med frivillige og tydelig informasjon om sårbare områder.
	Kommunens vann- og avløpssystemer bidrar til god vannkvalitet i fjord- og kystområder, innsjøer og vassdrag.	Samfunn vil bedre miljøtilstanden i fjorder og vassdrag i tråd med skjerpede krav. Utfordringen er store investeringer i renseanlegg og ledningsnett og behov for å redusere lekkasjer. Tjenesten prioriterer forprosjekt for felles renseanlegg i regionen, tiltak i hovedplan VA, lekkasjereduksjon og separering av overvann.

Økonomiplan for 2026-2029

Hovedmål	Delmål	Beskrivelse av delmål
Bamble kommune utvikles mot et lavutslippssamfunn og bidrar til utslippsreduksjoner i tråd med nasjonale mål	Energibruk i kommunale bygg reduseres.	Samfunn vil gjøre bygningsmassen mer energieffektiv og ressursmart. Utfordringen er vedlikeholdsetterslep og behov for styringssystemer for energi. Tjenesten prioriterer energioppfølging, målrettede ENØK-tiltak og modernisering av tekniske anlegg.
	Klimagassutslipp fra kommunal drift reduseres betydelig.	Samfunn vil redusere utslipp fra energi og transport i kommunal drift. Utfordringen er investeringsbehov i bygg og kjøretøy i en stram økonomi. Tjenestene prioriterer energioppfølging, ENØK-tiltak med kort tilbakebetaling, overgang til utslippsfrie løsninger og relevante klima- og miljøkrav i anskaffelser.
	Nye bygg planlegges etter prinsipper for lav- og nullutslipp.	Samfunn vil sikre at nye bygg planlegges etter lav- og nullutslippsprinsipper. Utfordringen er å balansere klimaambisjon med økonomi og funksjonskrav. Tjenestene prioriterer klimakrav i plan og anskaffelser og vurderer løsninger som reduserer utslipp over byggets levetid.

Attraktiv for unge innbyggere

Beskrivelse av målområder

Bamble har over lang tid hatt en stabil befolkning. SSB forventer i befolkningsframskrivingen fra juni 2024 at befolkningstallet i Bamble vil være forholdsvis stabilt fram mot 2040, mens det er ventet vekst i både Porsgrunn (6,18%) og Skien (5,53%)[1]. Bamble kommune ønsker å tiltrekke seg flere yngre innbyggere og barnefamilier, og være attraktiv for unge som ønsker å bosette seg i Grenland. [1] Befolkningsframskrivninger – SSB fra juni 2024.

Kommuneplanens prioriteringer - slik gjør vi det i kommunestyreperioden

- Arbeide aktivt med omdømmebygging for å få fram Bambles kvaliteter
- Legge til rette for møteplasser og kulturaktiviteter for ungdom under 20 år
- Opprettholde dagens tilbud på Langesundshalvøya og videreutvikle bedre kollektivtransporttilbud i resten av kommunen
- Tilrettelegge for attraktive boliger og boligtomter med nærhet til skoler, barnehager og grøntområder
- Videreutvikle kommunens støtte og samarbeid med frivillige organisasjoner og lokalt kulturliv, og bidra til variert fritidstilbud for barn og unge
- Bamble har tilgjengelige barnehageplasser hele året
- Ta vare på og sikre friluftsområder som er tilgjengelige for allmennheten og som samtidig ivaretar miljøet
- Gjennomføre målrettet sentrums- og tettstedsutvikling for å styrke kommunens attraktivitet som bosted

Måltabell for kommunen

Hovedmål	Delmål	Beskrivelse av delmål
Bamble har trygge barnehager og skoler med godt oppvekstmiljø og fremtidsrettet opplæring	Ansatte i barnehager og skoler møter barn og elever med varme, tydelighet og profesjonalitet.	Oppvekst vil styrke relasjonskompetanse og profesjonell praksis i møte med barn og elever. Utfordringen er konkurranse om nøkkelkompetanse og varierende veiledningskapasitet. Tjenestene prioriterer målrettet kompetanseutvikling i relasjons- og klasseledelse, veiledningsordninger for nyansatte og kollegaveiledning på tvers.
	Barn i Bamble kommunes barnehager opplever lek, vennskap og inkludering i et trygt og stimulerende fellesskap.	Barnehage skal være trygg og inkluderende med varme og kompetente voksne som fremmer lek, språk og sosial utvikling. Utfordringen er rekruttering og ulik kvalitet mellom enheter i en periode med stramme rammer. Tjenesten prioriterer fagnettverk for lek, språk og relasjoner, veiledning av nytilsatte, tidlig innsats og bedre overgang mellom barnehage og skole.
	Elever i Bamble opplever trivsel, mestring og et læringsmiljø som fremmer utvikling og framtidstro.	Skole legger til rette for trygge læringsmiljøer med tydelig klasseledelse og relevant undervisning. Utfordringen er varierende resultater, fravær og uro i noen miljøer under stramme rammer. Tjenesten prioriterer inkluderende læringsmiljø, tverrfaglig lag rundt eleven, målrettet fraværsoppfølging og hensiktsmessig bruk av digitale læringsformer.
	Skolene tilbyr variert faglig opplæring som ruster elevene for framtidens samfunn.	Skole vil gi variert, praksisnær og framtidsrettet opplæring som utvikler ferdigheter og samarbeid. Utfordringen er ulik praksis i bruk av teknologi og tverrfaglige opplegg og begrenset tid til utviklingsarbeid. Tjenesten prioriterer deling av gode undervisningsopplegg, plan for digital kompetanse

Hovedmål	Delmål	Beskrivelse av delmål
		og utstyrsfornyelse, og samarbeid med lokalt arbeidsliv om praksisnære læringsarenaer.
Bamble har økt tilflytting av unge og barnefamilier	Bamble fremstår som en attraktiv bokommune med gode tjenester, godt oppvekstmiljø og et aktivt lokalsamfunn.	Samfunn vil styrke bostedsattraktivitet gjennom gode tjenester, levende sentra og nærhet til natur og fritid. Utfordringen er netto utpendling, lavere sysselsetting enn landssnittet og begrenset handlingsrom. Tjenestene prioriterer målrettet tilflytterarbeid, oppgradering av møteplasser i sentra og tettere kobling mellom arbeidsliv, kultur og kommunikasjon.
	Kommunen kommuniserer via ulike kommunikasjonsplattformer sine kvaliteter og muligheter overfor unge og barnefamilier.	Kommunedirektøren vil nå unge og barnefamilier med tydelige og relevante budskap om tilbud og muligheter i Bamble. Utfordringen er begrenset kapasitet og sterk konkurranse om oppmerksomhet. Tjenesten prioriterer samordning av budskap og kanaler, bruk av målgruppeinnsikt og mer visuell og tilgjengelig kommunikasjon.
I Bamble er det sentra med urbane kvaliteter, attraktive møteplasser for unge, varierte kultur- og fritidstilbud og god tilgang på friluftsområder	Bamble har sentra med møteplasser og fritidstilbud som inviterer til aktivitet og deltakelse for unge.	Samfunn vil skape levende og trygge møteplasser i sentrumsområdene i samarbeid med frivillighet og næringsliv. Utfordringen er vedlikeholdsbehov og trange driftsrammer som begrenser nyinvesteringer. Tjenesten prioriterer tiltak med høy effekt for aktivitet, partnerskap om drift og innhold, og midlertidige, kostnadseffektive løsninger.

Strategiske grep og saldering

Strategiske grep i økonomiplanen 2026–2029

Bamble kommune står overfor en krevende økonomisk situasjon med høy kostnadsvekst, økende demografiske utgifter og begrenset inntektsvekst. Økonomiplanen for 2026–2029 markerer et tydelig strategisk skifte mot langsiktig balanse, økt handlingsrom og bærekraftig økonomistyring. Kommunedirektøren trekker her frem hvilke strategiske grep som legges til grunn.

Strukturelle endringer og effektivisering

Kommunen viderefører det flerårige innsparingsprogrammet som skal gi varige reduksjoner i driftskostnader gjennom strukturelle tilpasninger, justering av tjenestenivå og mer effektive arbeidsprosesser. Tiltakene retter seg mot tjenesteområder med høyere kostnadsnivå enn sammenlignbare kommuner, og skal bidra til at driften tilpasses et bærekraftig nivå samtidig som nødvendige tjenester opprettholdes. Det er forutsatt gjennomføring av en rekke konkrete tiltak, og samlet behov for kostnadsreduksjoner i driften er betydelig. Tiltakene fases gradvis inn og får full effekt fra 2028.

Langsiktig økonomistyring og handlingsregler

Kommunen har utarbeidet en tiårig økonomisk prognose som viser forventet utvikling i inntekter, utgifter, gjeld og fond fram til 2035. Prognosen gir et helhetlig bilde av kommunens økonomiske bæreevne og danner grunnlag for strategiske prioriteringer.

Samtidig etableres handlingsregler for økonomiforvaltningen som fastsetter ønsket nivå for netto driftsresultat, disposisjonsfond og gjeldsgrad. Handlingsreglene skal bidra til mer forutsigbar styring og motvirke kortsiktige grep som svekker den langsiktige økonomiske bærekraften.

Integrert risikostyring

Som en del av god økonomisk styring og risikoforvaltning etableres et helhetlig system for risikostyring i økonomiforvaltningen. Formålet er å identifisere, vurdere og tidlig håndtere økonomiske risikofaktorer for drift, investeringer og finansforvaltning. Risikostyringen skal styrke internkontrollen, gi bedre beslutningsgrunnlag og sikre tidlig varsling ved avvik.

Målet er å utvikle en styringskultur som kombinerer langsiktig planlegging med aktiv risikohåndtering, slik at kommunen kan fatte strategiske beslutninger på et tryggere og mer informert grunnlag.

Prioritering av investeringer og økt egenfinansiering

Kommunen må få kontroll på investeringsnivået og prioriterer tiltak som er nødvendige for lovpålagte oppgaver, klima- og miljøkrav og effektiv bruk av bygg og anlegg i tjenestene. Nye investeringer vurderes ut fra kommunens økonomiske bæreevne og framtidige driftskostnader. En målsetning er fremtidig større egenfinansiering av investeringer, en lavere gjeldsbelastning og reduserte renter og avdrag over tid.

Helhetlig bruk av planverket

Økonomiplanen konkretiserer oppfølgingen av kommuneplanens samfunnsdel. Den samler mål og tiltak som bidrar til omstilling, grønn næringsutvikling og bærekraftige tjenester. Planverket skal brukes aktivt som styringsverktøy i gjennomføringen av strukturelle endringer og prioritering av ressursbruk.

Organisering, ledelse og kompetanse

Kommunedirektøren styrker lederstøtten, økonomiforståelsen og gjennomføringsevnen i organisasjonen. Målrettet kompetanseutvikling, tverrfaglige arbeidsformer og tydelig ansvarsdeling skal sikre at kommunen evner å realisere vedtatte mål og tiltak, både for å få ønsket tjenesteutvikling og bærekraft på kort og lang sikt.

Samarbeid og partnerskap

Kommunen vil videreutvikle samarbeidet i Grenland-regionen, med vekt på felles løsninger innen digitalisering, kompetanseutvikling, energitilgang og klima- og miljøtiltak. Samarbeid med frivillige organisasjoner og næringslivet skal bidra til bedre ressursutnyttelse, større effekt og sterkere lokal utvikling. Kommunen vil samtidig styrke selskapsstyringen av de interkommunale selskapene og samarbeidene for å sikre tydelig eierstyring, god økonomisk kontroll og målrettet oppfølging av kommunens interesser.

Forsterket økonomistyring og rapportering

Det etableres et tydelig rapporteringsregime for oppfølging av økonomiske mål, risikostyring og innsparingsprogrammet. Driftsrapportene skal gi oversikt over status, framdrift og eventuelle avvik, slik at kommunestyret får et solid grunnlag for styring og kontroll gjennom hele planperioden.

Rapporteringen skal være helhetlig og omfatte utviklingen i tjenestetilbud, økonomi og personal, slik at sammenhengen mellom ressursbruk, kapasitet og kvalitet synliggjøres og kan følges opp systematisk.

Saldering av økonomiplanen

Arbeidet med å saldere økonomiplanen har vært krevende, med høy kostnadsvekst og inntektsvekst som ikke dekker den samlede utgiftsveksten. Årets plan bygger i større grad enn tidligere på varige og identifiserte kostnadsreduksjoner, mens bruk av fond er vesentlig redusert.

Kommunen står fortsatt overfor betydelige utfordringer knyttet til demografiske kostnader, høy gjeldsbelastning og renteutvikling. Handlingsrommet for inntektsøkning er begrenset, ettersom statlige overføringer øker mindre enn kostnadene og kommunen har få egne inntektsmuligheter utover eiendomsskatt og brukerbetaling.

Kommunalområdenes rammer er gjennomgått for å finne varige tilpasninger. Innsparingsprogrammet er delvis konkretisert med tiltak og samlede innsparinger økes i forhold til tidligere plan, både i tjenesteområdene og de administrative støttefunksjonene. Nye innsparingstiltak, økt eiendomsskatt, endret skolestruktur, redusert tjenestenivå, stillingsstopp, samt redusert arealbruk og avhending av bygg inngår i pakken.

Målet er å kunne få dagens harmonert dagens driftsutgifter med inntektsgrunnlaget. Fremover må det bygges budsjettmessig handlingsrom for drift av utbyggingen av helsehuset. Målet på lang sikt er å oppnå et netto driftsresultat på minimum 1,75% prosent av driftsinntektene. Dette driftsresultat vil bidra til disposisjonsfond på et nivå rundt 8% for å håndtere uforutsette kostnader eller inntekter. Det vil også gi rom for gradvis økning av egenfinansieringen av investeringer og en reduksjon av gjeldsbelastningen.

Dette understreker behovet for fortsatt stram økonomistyring, konsekvent gjennomføring av tiltak og tett oppfølging av nøkkeltall. Den langsiktige retningen er tydelig: Bamble kommune skal bygge en økonomisk bærekraftig drift som gir rom for utvikling, trygghet og tjenester til innbyggerne også i framtiden.

Innsparinger 2026-2029

Kunnskapsgrunnlaget som ble behandlet i kommunestyret i september viser at Bamble kommune har et identifisert innsparingspotensial på om lag 130 millioner kroner sammenlignet med tilsvarende kommuner. For å realisere dette potensialet må kommunen gjennomføre strukturelle endringer, styrke effektiviteten og endre måten tjenestene organiseres og leveres på.

Kommunestyret vedtok i forbindelse med behandlingen av økonomiplanen for 2025–2028 et eget innsparingsprogram for perioden 2025–2027. Formålet er å sikre en bærekraftig økonomi og en vellykket gjennomføring av nødvendige tiltak. Programmet retter seg mot de ni områdene der kommunens kostnader ligger høyere enn gjennomsnittet for sammenlignbare kommuner.

I økonomiplanen for 2026–2029 er flere tilpasninger gjort sammenlignet med fjorårets plan. Innsparingene innen velferdsområdet er forskjøvet i tid, slik at 13 millioner kroner av planlagt reduksjon i 2026 og 2027 er flyttet frem til 2028. Det innebærer at innsparingene først får full effekt fra og med 2028. Samtidig er innsparingene for administrasjonsområdet økt med 2,5 millioner kroner, i tråd med målet om en mer effektiv og samlet organisering av støtte- og ledelsesfunksjoner.

I tillegg til de ni utredningsområdene ble det i årets økonomiplan lagt inn flere øvrige tiltak for innsparing og effektivisering. Disse skal bidra til ytterligere reduksjon i kommunens driftskostnader og sikre varig økonomisk balanse. Tiltakene omfatter blant annet kostnadsreduksjoner innen kirke, brann og ulykkesvern samt samferdsel, innsparinger i vedlikehold av Cudriosgate 3 som følge av salg, og innføring av stillingsstopp på øvrige tjenester. Det er også innført et generelt innsparingskrav på 2 prosent av brutto driftsutgifter fra og med 2028. Samlet utgjør disse tiltakene en gradvis økning i innsparinger fra om lag 2,7 millioner kroner i 2026 til 67,5 millioner kroner fra og med 2028.

Innsparingstiltakene ses i sammenheng med de langsiktige målene i ny kommuneplan, som legger vekt på bærekraftig økonomi, tjenesteutvikling, omstilling og omstrukturering av tjenester.

Kommunedirektøren legger stor vekt på åpen kommunikasjon med ledere, ansatte, tillitsvalgte og politikere. Alle ledernivåer skal involveres i planlegging og gjennomføring av tiltak, og resultater skal følges opp gjennom løpende evalueringer. Ansatte og tillitsvalgte involveres i tråd med gjeldende lovverk, avtaler og kommunens rutiner for omstilling. Dersom det oppstår avvik mellom planlagte og faktiske resultater, skal planene justeres, og alternative løsninger vurderes.

Innsparingsprogrammet omfatter strategiske og strukturelle veivalg. Kommunedirektøren legger opp til å bruke planarbeid som verktøy i gjennomføringen.

Økonomiplan for 2026-2029

Alle innsparinger	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
<i>Beløp i 1000 kr</i> Tiltak	2026	2027	2028	2029
Fådelte skoler	-2 400	-2 400	-2 400	-2 400
Innsparing skolekonsulenter 0,41 årsverk	-299	-299	-299	-299
Sum A. Skolestruktur på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-	-2 699	-2 699	-2 699	-2 699
Innsparingstiltak barnehage: ekstra telletidspunkt for utbetaling av tilskudd til de private barnehager	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Innsparingstiltak Barnehage Alternativ 1: 4 uker sommerstengt	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Kostnadsreduksjoner B. Barnehage 2025-2027	-2 552	-5 452	-5 452	-5 452
Sum B. Barnehage på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-	-5 752	-8 652	-8 652	-8 652
Kostnadsreduksjoner C. Voksenopplæring 2025-2027	-4 632	-7 899	-8 800	-8 800
Sum C. Voksenopplæring på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-	-4 632	-7 899	-8 800	-8 800
Endre middagsleveranser til hjemmeboende	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Kostnadsreduksjoner D. Helse- og omsorgstjenestene til hjemmeboende 2025-2027	-15 947	-28 280	-34 608	-34 608
Redusere 1,0 årsverk vakant stilling - Drift og vedlikehold	-700	-700	-700	-700
Redusere 1,0 årsverk vakant stilling - Miljøservice	-625	-625	-625	-625
Sum D. Helse og velferdstjenester til hjemmeboende på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-	-18 272	-30 605	-36 933	-36 933
Kostnadsreduksjoner E. Legetjenestene 2025-2027	-5 843	-9 876	-12 100	-12 100
Sum E. Legetjenestene på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-	-5 843	-9 876	-12 100	-12 100
Flytte Secundus til kommunale lokaler	0	0	0	0
Kostnadsreduksjoner F. Sosialtjenestene 2025-2027	-7 185	-12 119	-14 800	-14 800
Sum F. Sosialtjenestene på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-	-7 185	-12 119	-14 800	-14 800
Kostnadsreduksjoner G. Plansak, byggesak, rekreasjon og naturforvaltning 2025-2027	-4 066	-6 100	-6 100	-6 100
Sum G. Plansak, byggesak, rekreasjon og naturforvaltning på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-	-4 066	-6 100	-6 100	-6 100
Avslutte abonnement på Tilskuddsportalen	-70	-70	-70	-70
Avvikle tilskudd til sosialt arbeid, KSAK 66/22	-100	-100	-100	-100
Felles fyrverkeri - avvikle tilskudd	-50	-50	-50	-50
Kostnadsreduksjoner H. Barn, unge, idrett og kulturbygg 2025-2027	-6 980	-10 580	-10 480	-10 380
Redusert budsjett næring	-200	-300	-400	-500
Sum H. Barn, unge, idrett og kulturbygg på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-	-7 400	-11 100	-11 100	-11 100
Avvikle leiebil, avskaffe SIM kort i iPader og redusere med en møterunde	-260	-260	-260	-260
Kostnadsreduksjoner I. Administrasjon 2025-2027	-2 376	-4 110	-4 110	-4 110
Reduserte stillinger kommunedirektør og stabene	-1 880	-3 030	-3 030	-3 030
Sum I. Administrasjon på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-	-4 516	-7 400	-7 400	-7 400
Kostnadsreduksjoner Kirke, innsparinger 2026 tom 2028	-700	-1 400	-2 100	-2 100
Generelt innsparingskrav på 2% av brutto driftsutgifter i 2028 og fremover	0	0	-30 000	-60 000
Innsparing avsetning fond til langsiktig behov for vedlikehold Cudriosgate 3	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Kjøp av kommunal eiendom - prisjustering tilleggsareal per kvm	1	1	1	1
Kostnadsreduksjoner Brann og ulykkesvern 2027-2028	0	-1 200	-2 400	-2 400
Kostnadsreduksjoner Samferdsel 2027-2028	0	-500	-1 000	-1 000
Stillingsstopp	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Øvrige tiltak for innsparing og effektivisering	-2 699	-5 099	-37 499	-67 499
Totalsum	-63 064	-101 549	-146 083	-176 083

Planoversikt

Kommuneplanens samfunnsdel er det overordnede strategiske dokumentet for utviklingen av Bamble kommune fram mot 2035. Den beskriver hvilke verdier, mål og satsingsområder som skal prege samfunnsutviklingen og danner grunnlag for prioriteringer i økonomiplan, handlingsprogram og virksomhetsplaner. For at samfunnsdelen skal få reell styringseffekt, er det avgjørende at den følges opp med en systematisk plan for gjennomføring, måling og rapportering.

Oppfølgingen skal sikre at mål og strategier i samfunnsdelen omsettes til konkrete handlinger i kommunens plan- og styringssystem. Dette innebærer:

- at det etableres tydelige sammenhenger mellom samfunnsdelen, økonomiplanen og virksomhetsplanene,
- at måloppnåelse vurderes gjennom indikatorer og årlig rapportering i Framsikt,
- at strategiene følges opp gjennom konkrete delmål og tiltak i sektor- og temaplaner.

Kommunestyret vedtok 8. mai 2025 (sak 45/25) justert planoversikt for Bamble kommune, etter behandling i formannskapet 24. april 2025. Vedtaket innebar en vesentlig reduksjon i antall planer, og etablerte et nytt rammeverk for planarbeidet. Målet er å samle flere tidligere enkeltplaner i større, helhetlige planverk, og sikre at planarbeidet gjennomføres i takt med kapasitet og ressursgrunnlag i organisasjonen.

Den vedtatte planoversikten legger føringer for hvilke planer som skal utarbeides, rulleres, videreføres eller avvikles i perioden 2025–2028. Oversikten viser også ansvarlig enhet og planstatus.

Justert planoversikt 2025–2028 (utdrag med planoppgaver i perioden)

Plan/Strategi	Plantype	Status	Startår	Sluttår
Digitaliseringsstrategi	Temaplan	Ny	2025	2026
Dokumentasjonsstrategi	Temaplan	Ny	2025	2026
Handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering	Temaplan	Ny	2026	2026
Kommunedelplan for naturmangfold	Kommunedelplan	Ny	2025	2027
Oppvekstplan	Temaplan	Ny	2026	2026
Plan for kulturområdet	Temaplan	Ny	2025	2028
Strategisk kompetanseplan	Temaplan	Ny	2025	2025
Arbeidsgiverpolitikk	Temaplan	Rullering	2025	2026
Bamble kommunes verdigrunnlag	Temaplan	Rullering	2025	2026
Boligplan	Temaplan	Rullering	2026	2026
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)	Temaplan	Rullering	2025	2025
Helse- og velferdsplan	Temaplan	Rullering	2026	2027
Kommuneplanens arealdel	Kommuneplanens arealdel	Rullering	2025	2027
Kommunikasjonsstrategi	Temaplan	Rullering	2027	2028
Overordnet beredskapsplan	Temaplan	Rullering	2025	2025
Revisjon av strategi for næringsutvikling	Temaplan	Rullering	2026	2027

(Se fullstendig planoversikt vedtatt av kommunestyret 08.05.2025 for komplett oversikt.)

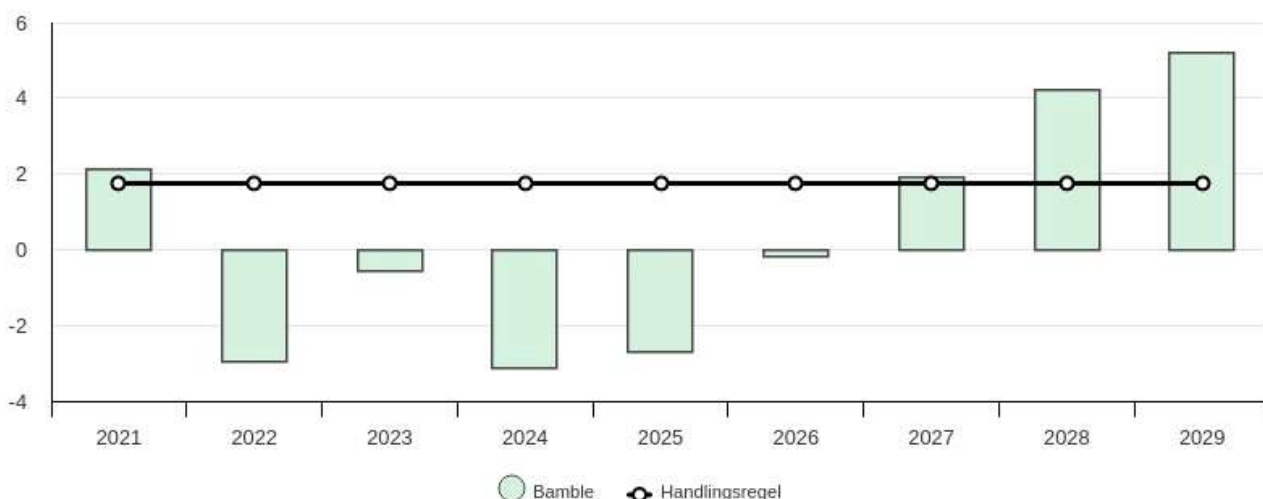
Kommunedirektøren vil legge fram egen sak på nyåret med forslag til hvordan oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel skal organiseres. Saken vil inneholde en samlet plan for kobling mellom samfunnsmål, sektorvise delmål og operative tiltak, samt en oppdatert planoversikt med statusvurdering for hvert planarbeid.

Formålet er å sikre en helhetlig og effektiv planstruktur der planene støtter opp under kommunestyrets mål, og hvor oppfølging, rapportering og revisjon inngår som en naturlig del av kommunens årshjul for plan, budsjett og rapportering.

Økonomisk utvikling i planperioden

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
Bamble	2,11 %	-2,96 %	-0,56 %	-3,15 %	-2,70 %	-0,20 %	1,90 %	4,20 %	5,20 %
Handlingsregel	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %

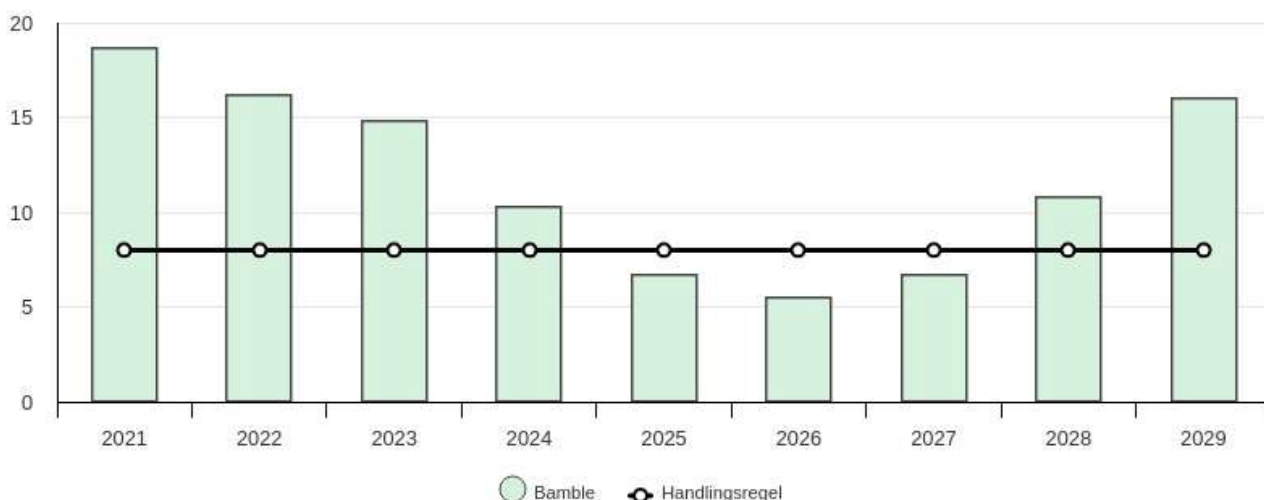
Handlingsregel: Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter skal for perioden gjennomsnittlig minst være på nasjonalt mål 1,75 % som fastsatt fra TBU (Teknisk beregningsutvalg)

Netto driftsresultat er kommunens overskudd før avsetninger og er kommunebudsjettets mest sentrale resultatbegrep. Netto driftsresultat over tid skal være positivt hvis kommunen skal ha en bærekraftig økonomisk utvikling. Bamble kommune har tidligere regnskapsår frem til 2021 hatt positive netto driftsresultat som er avsatt til fond for bruk senere år. Fra 2022 har netto driftsresultat vært negativt. For 2022 var det et negativt netto driftsresultat på -2,96 %, for 2023 negativt med -0,6 % og negativt med -3,15 % for 2024. Prognosen for 2025 tilsier et negativt netto driftsresultat på om lag -2,7 %.

I økonomiplanen fremover er det budsjettert med et lite negativt netto driftsresultat i 2026 som utjevnes med positive netto driftsresultat mot slutten av perioden. For hele økonomiplan perioden 2026-2029 er netto driftsresultat positivt med til sammen 183 mill. kroner eller 2,7 %. Dette forutsetter at store innsparingskrav som er lagt inn i Innsparingsprogrammet realiseres, i tillegg til at det er lagt inn nye innsparingskrav i 2028 og 2029 og fremover for å kunne møte økte finanskostnader og driftskostnader knyttet til økt behov for sykehjemsplasser og andre store investeringer fremover.

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
Bamble	18,69 %	16,19 %	14,83 %	10,27 %	6,70 %	5,50 %	6,70 %	10,80 %	16,00 %
Handlingsregel	8,00 %	8,00 %	8,00 %	8,00 %	8,00 %	8,00 %	8,00 %	8,00 %	8,00 %

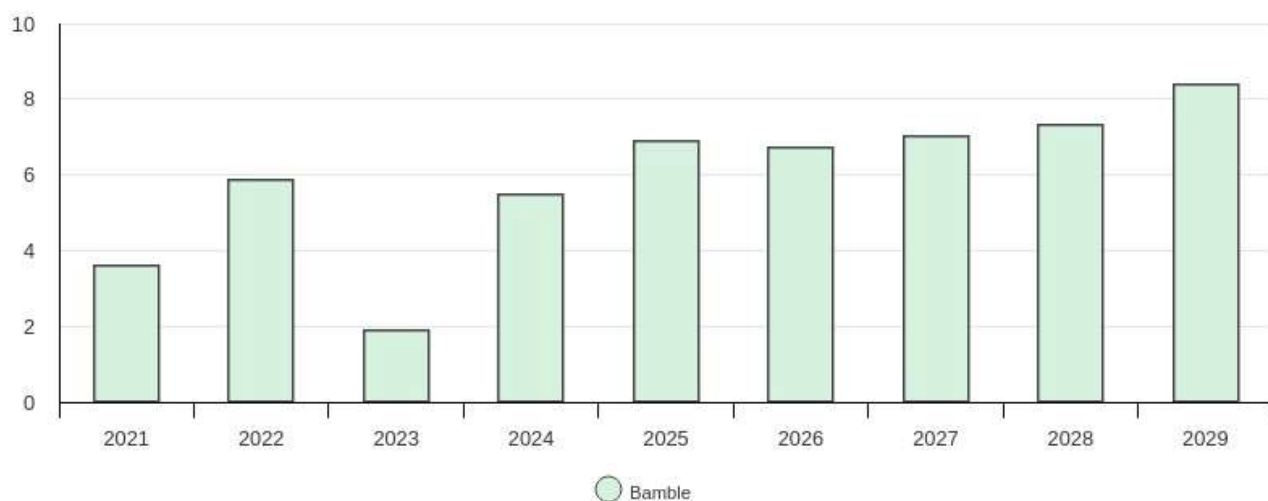
Handlingsregel: Kommunens samlede disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter skal minst være på 8 %.

Ved utgangen av 2025 er kommunens samlede disposisjonsfond på om lag 100 mill. kroner, eller 6,7 %.

Forutsatt bruk og avsetninger slik det ligger i Økonomiplanen nå vil disposisjonsfondet ved utgangen av 2029 være på 16 %. Dette er forutsatt realisering av innsparingstiltakene i Innsparingsprogrammet og også realisering av nye store innsparingstiltak som er lagt inn i budsjettet fra 2028. De nye innsparingstiltakene er budsjettet for at kommunen skal klare økte finanskostnader knyttet til stor vekst i lånebehovet for å finansiere nye store investeringer i VA og nye sykehjemsplasser. I tillegg medfører investeringene økte driftskonsekvenser, og at det i enda større grad må forskyves midler fra andre kommunalområder til kommunalområdet Velferd for å dekke opp for at kommunen får stadig flere eldre og færre barn.

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

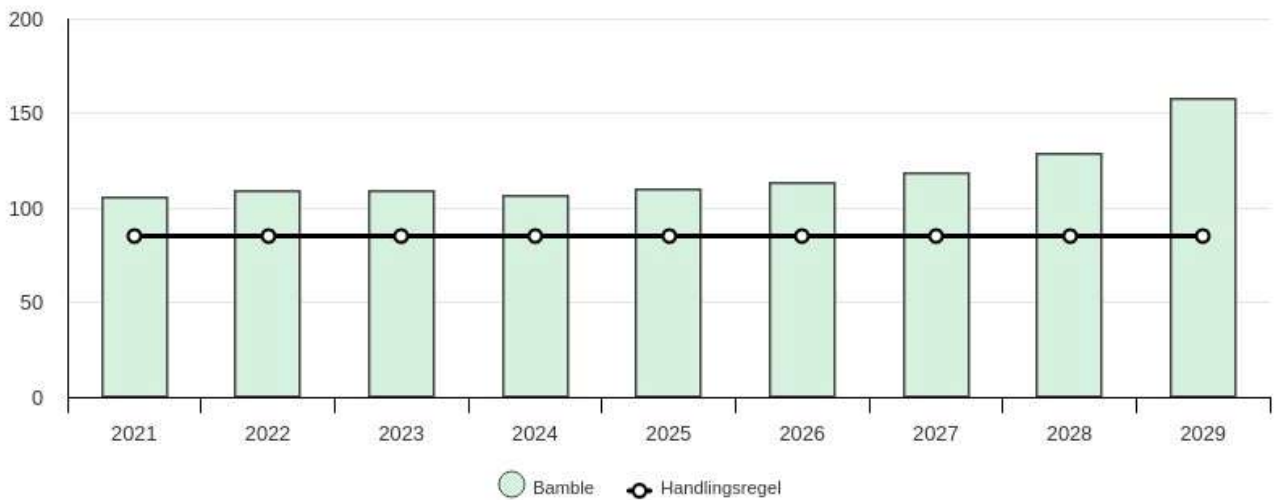

Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
Bamble	3,62 %	5,88 %	1,90 %	5,46 %	6,90 %	6,70 %	7,00 %	7,30 %	8,40 %

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter viser at dette nøkkeltallet er stadig stigende i kommunen. Kommunen har med de store investeringene og budsjetterte store låneopptak i Økonomiplanperioden lån ved utgangen av 2029 på nesten 3 MRD. kroner. Ved utgangen av 2029 vil derfor netto finans og avdrag utgjøre hele 8,4 % av brutto driftsinntekter. I 2021 utgjorde tilsvarende post 3,62 %.

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
Bamble	105,48 %	109,06 %	109,14 %	106,35 %	109,37 %	113,28 %	118,41 %	128,76 %	157,12 %
Handlingsregel	85,00 %	85,00 %	85,00 %	85,00 %	85,00 %	85,00 %	85,00 %	85,00 %	85,00 %

Handlingsregel: Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter skal være 85 %

Kommunen har en svært høy gjeld. Ved utgangen av 2025 er lånegjelden om lag 2,1 MRD. kroner. I Økonomiplanperioden er det planlagt nye store investeringer som gjør at kommunen må ta opp nye store låneopptak.

Lånegjelden vil ved utgangen av 2029 kunne bli på nærmere 3 MRD. kroner og nøkkeltallet vil være på over 157 % av brutto driftsinntekter. Kommunen kan ikke bære et så høyt lånenivå. Dersom kommunen skal ha betalingsevne til det, må det gjennomføres ytterligere krevende innsparinger og det må omdisponeres i mye større grad midler fra Oppvekstsektoren og andre sektorer i kommunen til Velferdssektoren for å møte utfordringene med en stadig større andel eldre og færre barn.

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000

	Budsjett 2025	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Sum inntekter	-1 529 542	-1 631 125	-1 644 341	-1 653 894	-1 668 464
Sum utgifter	1 553 799	1 611 847	1 586 431	1 551 216	1 530 304
Brutto resultat	24 257	-19 277	-57 910	-102 677	-138 160
Netto finansutgifter og inntekter	119 934	109 440	114 858	121 460	139 937
Motpost avskrivninger	-97 403	-87 000	-87 500	-88 000	-89 000
Netto resultat	46 788	3 162	-30 552	-69 217	-87 223
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-46 788	-3 162	30 552	69 217	87 223
Årsresultat	0	0	-0	-0	-0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	-3,1 %	-0,2 %	1,9 %	4,2 %	5,2 %

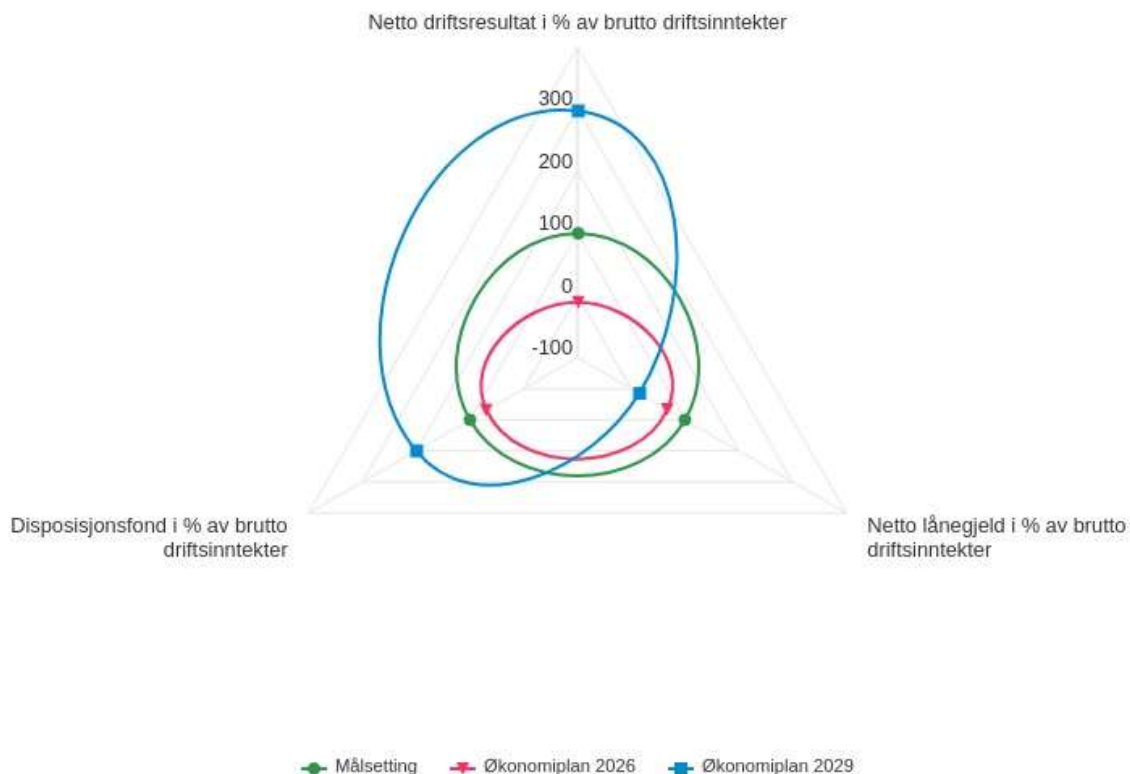
Tabellen viser hovedtallene i oppdatert budsjettgrunnlag for perioden.

I forhold til gjeldende økonomiplan er hoved-endringene som følger:

- Budsjettet er oppjustert til 2026-pris.
- Det er lagt inn forutsetninger fra statsbudsjettet om 4 % lønnsvekst for 2026.
- Regjeringens anslag på deflator er på 3,5 % i 2026.
- Utgifter og inntekter er justert med forventet prisstigning for 2026 på 2,2 % og for enkelte poster er det gjort en egen vurdering og lagt inn reell kostnadsvekst.
- Skatt og rammetilskudd er beregnet av Telemarksforskning iht. statsbudsjettet og prognosemodell fra KS.
- Det er lagt inn anslag på økt tilskudd som finansiering av økte demografikostnader i Bamble og det er lagt inn udisponert realvekst f.o.m. 2027 på 0,7 %.
- Midler til oppgaveendringer fra Statsbudsjettet er lagt inn i kommunalområdenes rammer
- Markedet forventer noe rentenedgang i Økonomiplanperioden, dette er det tatt hensyn til i beregningen av renteutgiftene og for renteinntektene. Rentene er beregnet utfra dagens låneavtaler, refinansiering av disse, og budsjetterte nye låneopptak. Da det er store nye investeringer i økonomiplanperioden som finansieres med nye låneopptak, vil netto renteutgifter øke utover i perioden og er i 2029 nesten 40 mill. kroner høyere enn i 2024. Lånegjelden er ved utgangen av 2029 anslått til å bli nesten 3 MRD. kroner med de store investeringene som er budsjettert i perioden.
- Det er beregnet og budsjettert minimumsavdrag i perioden. Som følge av nyinvesteringer øker avdragene noe utover i perioden. Det er fastsatt endring i regnskap- og selvkostforskriften som gjør at avskrivningstiden økes. Økningen i avskrivningstider reduserer beregnet minimumsavdrag.
- Økning i avskrivningstiden på anleggsmidler innen VA er implementert fra 2026, endringen medfører reduserte gebyrer for abonnentene og reduserte gebyrinntekter for kommunen.
- Det er foreslått en økning i eiendomsskatten med 1 promille for boliger og fritidseiendom, og 1 promille for næring.
- Det er lagt inn en budsjettmessig buffer for å dekke uforutsett utgiftsvekst i tjenestene utover i perioden.
- Det er lagt inn forslag til innsparingstiltak i 2026-2029 i Innsparingsprogrammet for saldering av budsjettet, forslag til konkrete innsparingsforslag er motpostert mot Innsparingsprogrammet.
- Det er lagt inn nye innsparingstiltak på 2 % av brutto driftsutgifter i 2028 med 30 mill. kroner og 60 mill. kroner i 2029 og med opptapping fremover.
- Det er lagt inn driftskonsekvenser av fremtidige investeringer i velferd som følge av flere eldre og for oppvekst knyttet til ny spesialavdeling.
- Det er lagt inn styrkinger av rammene til kommunalområdene som følge av folkevalgte vedtak.

Kommunaløkonomisk bærekraft (KØB)

Grafen viser avviket mellom vedtatte mål for de tre viktigste finansielle indikatorene som skal bidra til kommunaløkonomisk bærekraft (KØB). Verdiene i trekanten er relative, og målet er omregnet til 100 for alle tre indikatorene. Verdi under 100 indikerer behov for ytterligere tilpasning for å nå målsettingen.

Virkelige verdier

Indikatornavn	Målsetting	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2029
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	1,75 %	-0,20 %	5,20 %
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	85,00 %	113,28 %	157,12 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	8,00 %	5,50 %	16,00 %

Relative verdier

Indikatornavn	Målsetting	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2029
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	100,00 %	-11,00 %	297,00 %
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	100,00 %	67,00 %	15,00 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	100,00 %	69,00 %	200,00 %

Kommunen har siden 2022 hatt et negativt netto driftsresultat, som utfordrer den økonomiske bærekraften. I 2025 er det budsjettert med et negativt netto driftsresultat på minus 46 mill. kroner. Kommunen har løpende høyere utgifter enn løpende inntekter. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter har siden 2022 vært negativ og kommunen har brukt av egenkapitalen for å finansiere underskuddene. Bamble kommune har en svært høy gjeld som skyldes store investeringer de siste årene innen skole og velferd, ved utgangen av 2024 viser nøkkeltallet at netto gjeld utgjør 106,35 % av brutto driftsinntekter. Den høye gjelden gjør at

kommunen har høye rente og avdragsutgifter. En svært høy gjeld og store finansutgifter har redusert Bamble kommune sitt handlingsrom kraftig de siste årene.

En bærekraftig økonomi innebærer at investeringer står i forhold til kommunens betalingsevne. Kommunen har lagt inn store innsparingstiltak i budsjett og økonomiplan, men er forsinket i fremdriften på realisering av disse.

I forslag til Økonomiplan er det planlagt nye store investeringer som må lånefinansieres. Ved utgangen av 2029 kan kommunen ha en lånegjeld på nærmere 3 MRD . kroner hvis alle investeringsprosjektene realiseres.

For å kunne betjene økte finansutgifter og store driftkonsekvenser av investeringene er det lagt inn nye store innsparingskrav fra 2028 og utover, i tillegg til innsparingskravene i Innsparingsprogrammet. Kommunen er helt avhengig av at innsparingene realiseres for å kunne klare de store planlagte investeringene fremover. Nøkkeltallene for netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter og andel disposisjonsfond er i Økonomiplanen positive. Forutsetningen for det er at alle budsjetterte innsparingskrav realiseres.

For å sikre en robust økonomi over tid må kommunen balansere mellom nødvendige investeringer og forsvarlig drift, samt bygge opp reserver som kan dempe virkningen av framtidige inntektsendringer.

Kommunens likviditet

De løpende utgiftene har de siste årene vært høyere enn de løpende inntektene. Dette medfører at kommunen tidvis kan få utfordringer med likviditeten. Kommunen tar opp nye lån for å finansiere nyinvesteringer og refinansierer lån som forfaller. I 2025 er det tatt opp nytt lån til å finansiere investeringer på 100 mill. kroner. Fremdriften i investeringsprosjektene ligger en del bak budsjett slik at det per nå er ubrukte lånemidler på omlag 70 mill. kroner igjen. Bamble kommune har inngått avtale med DNB om driftskreditt med en ramme på 50 mill. kroner. Per oktober 2025 er det ikke trukket på denne.

Tabellen under viser utviklingen i likviditeten per august 2025. Da det fortsatt står mye igjen av ubrukte lånemidler er likviditeten akseptabel også ved utgangen av oktober.

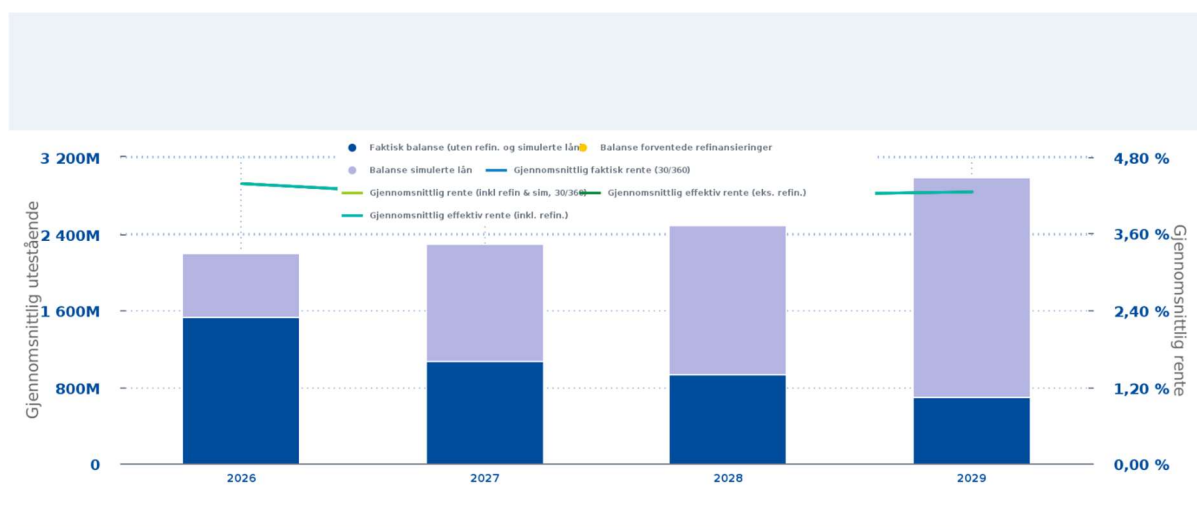
Beløp i 1000 kr	01.01.2025	30.04.2025	31.08.2025
Bankbeholdning	136 762	206 190	205 394
Aksjer og andeler	239 989	239 989	239 989
Sum likvide midler	376 751	446 179	445 383
Skattetrekk	- 27 077	- 33 505	- 36 845
Aksjer og andeler	- 239 989	- 239 989	- 239 989
Netto likviditetsbeholdning	109 684	172 686	168 549

Gjeldsutvikling

Ved inngangen til 2026 vil kommunen ha omlag 2,1 mrd. kroner i gjeld. Det er i gang og planlagt store investeringer i Økonomiplanperioden de neste 4 år. Utbyggingen på Vest Bamble omsorgssenter er i gang og er planlagt ferdig i starten av 2027. Ny Spesialavdeling på Rugtvedt er inne med omlag 40 mill. kroner og planlagt ferdig 2027. Utbygging på Helsehuset er lagt inn med investering på 425 mill. kroner med oppstart i 2028 og ferdig i 2030. Nytt renseanlegg i Grenland er med trinnvis oppstart i 2028-2029 og ferdig ved inngangen til 2032.

Ved utgangen av 2029 er gjelden med de investeringene som nå ligger inne i perioden på nesten 3 MRD kroner. Dette er ikke bærekraftig for kommunen og kommunen må spare ytterligere betydelige beløp på andre områder for å kunne betjene en slik gjeld!

Periode	Total balanse	Faktisk balanse (uten refin. og simulerte lån)	Balanse simulerte lån	Gjennomsnittlig faktisk rente (30/360)
2026	2 199 379 008	1 523 829 008	675 550 000	4,3828%
2027	2 296 825 383	1 074 450 383	1 222 375 000	4,1806%
2028	2 494 670 084	930 845 084	1 563 825 000	4,1977%
2029	2 986 610 507	690 985 507	2 295 625 000	4,2534%

Hovedtallene i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Rammetilskudd	-517 151	-542 952	-565 560	-572 381	-574 992	-576 529
Inntekts- og formuesskatt	-483 273	-545 851	-589 077	-590 675	-592 022	-593 168
Andre generelle driftsinntekter	-5 838	-4 557	-4 250	-4 250	-4 250	-4 250
Eiendomsskatt	-72 614	-68 234	-87 704	-88 350	-89 173	-89 595
Sum sentrale inntekter	-1 078 876	-1 161 594	-1 246 591	-1 255 656	-1 260 437	-1 263 542

Sentrale inntekter består av skatt, statlig rammetilskudd, generelle statstilskudd og eiendomsskatt. Staten fastsetter inntektsnivået for skatt og rammetilskudd. Kommunen har selv kun påvirkning på nivået på eiendomsskatt.

Regjeringens kommuneopplegg og forslag til frie inntekter for 2026

Regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram 15. oktober. I kommuneopplegget anslås realveksten i frie inntekter for kommunene til 3,2 mrd. kr, som tilsvarer 0,7 % vekst i forhold til det Regjeringen la til grunn som nivå på frie inntekter i 2025 i revidert nasjonalbudsjett (RNB).

Regjeringen varslet i kommuneproposisjonen 2026 en realvekst i de frie inntektene til kommunesektoren på mellom 4,2 og 4,9 mrd. kr, hvorav kommunenes del i intervallet 3,2-3,8 mrd. kr. Kommunenes frie inntekter for 2025 ble i RNB styrket med 1,1 mrd. kr. I tilknytning til denne styrkingen ble det fattet et anmodningsvedtak om at «Stortinget ber regjeringen legge til grunn at vekst i frie inntekter for kommunesektoren i 2026 skal regnes fra vedtatt nivå i revidert budsjett for 2025.» Regjeringen har i statsbudsjettet for 2026 fulgt opp dette. I kommuneopplegget er kommunene som nevnt gitt en vekst på 3,2 mrd. kr, men som er oppå de 1,1 milliardene fra RNB. Den delen av demografikostnadene for kommunene som må dekkes inn av realveksten i frie inntekter, er beregnet til om lag 2,1 mrd. kr. Det er ingen satsinger (midler med bruksanvisning eller merkelapp) innenfor veksten i frie inntekter. Handlingsrommet for kommunene i kommuneopplegget kan derfor sies å være om lag 2,2 mrd. kr.

Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter for 2026 er det lagt til grunn en kostnadsvekst (deflator) på 3,5 %, fordelt med 4,0 % som årslønnsvekst og 2,8 % som prisvekst. Pensjonskostnadene er forutsatt å øke relativt like mye som lønnsveksten. Deflatoren inkl. pensjon er derfor også 3,5 %. Sammenlignet med et oppdatert anslag på kommunenes frie inntekter i 2025, anslås kommunenes frie inntekter å bli nominelt 4,1 % høyere i 2026 – tilsvarende da en realvekst på 0,6 %. [\[1\]](#) Nominell vekst på 4,1 % er sammensatt av vekst for skatteinntektene i alt (dvs. inklusive eiendomsskatt) på 6,1 %, hvorav ordinær skatt på inntekt og formue med 6,3 %, og rammetilskudd som økes med 1,6 %.

Skatteinntektene som andel av samlede inntekter for kommunesektoren vil utgjøre om lag 40 pst. slik som nå har vært vanlig ved kommuneoppleggene gjennom flere år. Regjeringen foreslår at den kommunale skattøren for personlige skattytere for 2026 settes ned med 1,4 prosentpoeng.

Det at ordinær skatt på inntekt og formue likevel anslås å øke med så mye som 6,3 % nominelt, har spesielt sammenheng med at fra 2026 avvikes kravet om skattetrekkkonto og arbeidsgivere skal i stedet innbetale skattetrekk senest første virkedag etter lønnsutbetaling. Omleggingen innebærer at kommunene vil få tilført forskuddstrekk på et tidligere tidspunkt enn i dag, og i 2026 vil kommunenes inntekter fra forskuddstrekk inneholde forskuddstrekk fra mer enn 12 måneder.

Grønt hefte anslår frie inntekter for Bamble kommune på 1 154,877 mill. kr for 2026.

Kommunedirektørens budsjettforslag 2026-2029

I kommunedirektørens budsjettforslag for 2026 er frie inntekter (ordinær skatt og rammetilskudd) satt til **1 154,638 mill. kr**, som er 239.000 kr lavere enn i beregningene fra KDD. Kommunedirektøren legger per nå til grunn **1 106,734 mill. kr** som frie inntekter i år. Korrigerer vi med 4,199 mill. kr, som er summen av såkalte oppgaveendringer i kommuneopplegget, får vi 1 110,933 mill. kr i oppgavekorrigerte frie inntekter 2025. *I kommunedirektørens budsjettforslag legges derfor til grunn en nominell vekst i frie inntekter på 43,705 mill. kr eller 3,9 %.*

Oppgaveendringene over rammetilskuddet omfatter følgende innlemminger, korreksjoner og regelendringer: Beløpet i hver av linjene viser kommunens andel av den enkelte korreksjonen (fordelt etter aktuell delkostnadsnøkkel) – og som kan brukes i beregningen/dokumentasjonen av rammeendringer for aktuelle tjenesteområder.

	I makro	Bamble
Samlet korreksjon (1000 2025-kr)	1 773 891	4 199
Elevtall statlige og private skoler	-94 623	-243
Overgangsordning for fosterhjem	146 500	386
Krav om godtgjøring pensjonssparing fosterforeldre	63 500	167
Gevinster ved nytt prøvegjennomføringssystem i skolen	-1 350	-3
Gjennomføring av praksisperiode for studentene ved brann- og redningsskolen	-11 057	-28
Finansiering av særordning pensjon for private barnehager	9 662	22
Omdisponeringer innenfor kompetanseutvikling	48 309	109
Økt behov for sosialhjelp pga. endring i stønad til enslig mor eller far	8 696	20
Finansiering av endringer i barnevernsloven	22 609	60
Takstproposisjon, økt basistilskudd fastleger	236 700	675
Nominell videreføring makspris barnehage	122 365	275
Redusert barnehagepris fra 1. aug. 2025	2 263 682	5 086
Korreksjon redusert barnehagepris RNB2025	-999 500	-2 326
Endring i tabell C-saker knyttet til barnehage	-41 530	0

Kommunedirektøren har for de øvrige årene i planperioden (2027-29) budsjettert med en årlig realvekst over kommuneopplegget på 3,0 mrd. kr eller 0,7% (dvs. noe utover demografikostnadene i makro), og forutsatt den samme relative veksten på skatt og rammeoverføringer. Oppsummert for årene i økonomiplanperioden opereres derfor med følgende anslag for frie inntekter (i 1000 2026-kr): [\[2\]](#)

Bamble	2025	2026	2027	2028	2029
Rammetilskudd	533	540	547	549	551
(fast del)	884	505	274	845	347
Skatt	544	589	590	592	593
	251	078	675	022	168
Inntektsutjevning	28	25	25	25	25
	599	055	107	149	182
Sum frie inntekter	1	1	1	1	1
	106	154	163	167	169
	734	638	056	016	697

%-endring	4,3	0,7	0,3	0,2
-----------	-----	-----	-----	-----

Vedlegg

Demografikostnader 2026-2029

Under presenteres beregninger av kommunens demografikostnader for det enkelte år i ny planperiode – basert på framskrivninger fra SSB. Demografikostnadene er et uttrykk for hva det vil koste kommunen å videreføre tjenestetilbudet (med samme standard og dekningsgrad) for å holde tritt med befolkningsutviklingen. I rammeforutsetningene for kommunens budsjett-/tjenesteområder kan det være relevant å vise til disse demografikostnadene, da kommunen i budsjetteringen av frie inntekter har inne realvekst som kompenserer for demografikostnadene.

Demografikostnader for frie inntekter 2026-2029. I 1000 2026-kr. [\[3\]](#)

Bamble	2026	2027	2028	2029	2026-2029
Barnehage	-1 276	-1 787	-255	-1 532	-4 850
Grunnskole	-88	-1 481	-7 191	-1 932	-10 692
Pleie og omsorg	12 805	11 151	11 805	9 905	45 666
Kommunehelse	760	544	424	363	2 091
Barnevern	-337	-467	-370	-393	-1 568
Sosialtjeneste	140	-480	42	196	-103
Sum kommune	12 003	7 481	4 454	6 607	30 545

Dokumentasjon av frie inntekter 2025 og 2026 (Grønt hefte 2026).

Bamble	2025	2026
Innbyggertilskudd	451 496	489 860
Utgiftsutjevnende tilskudd/trekk	10 589	7 222
Korreksjonsordningen for elever i statlige/private skoler	5 705	5 937
Inntektsgarantitilskudd, netto	-1 739	-279
Tilskudd til saker med særskilt fordeling	31 896	32 296
Distriktstilskudd Sør-Norge (for kommuner < 3.200 innb. småkommunetillegg)	4 120	4 270
Distriktstilskudd Nord-Norge (sats per innb. + småkommunetillegg)	0	0
Veksttilskudd	0	0
Storbytilskudd	0	0
Skjønntilskudd*	1 200	1 200
= Sum rammetilskudd (fast del) ved framleggelsen av statsbudsjett	503 268	540 505
Anslag inntektsgarantitilskudd/trekk fra KDD i statsbudsjettet	32 264	29 941
Skatteinntektsanslag fra KDD i statsbudsjettet	542 128	584 431
Endring rammetilskudd etter saldering inkl. budsjettavtale	30 616	0
Endring rammetilskudd i RNB (inkl. budsjettavtale på Stortinget)	0	0
Endring i anslag skatt/inntektsgarantitilskudd fra KDD målt mot oppr. anslag	-227	0
= Sum frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	1 108 050	1 154 878
Oppgavekorrigering	4 897	0
= Sum frie inntekter (oppgavekorrigert for 2025)	1 112 947	1 154 878
Anslag på oppgavekorrigert vekst relativt til fjoråret		41 931
Anslag prosentvis vekst relativt til fjoråret		3,8 %

*) Eventuelle tildelte skjønnsmidler fra statsforvalteren gjennom året inngår ikke i denne summen

****): I Grønt hefte er korreksjonene på kommunenivå i hovedsak gjort etter samlet kostnadsnøkkel, se GH 2026 tabell 3-k**

[1] Oppjusteringen for i år har sammenheng med økt skatteinntektsanslag for kommunene med 355 mill. kr. Skatteveksten for i år er nå anslått til 9,9 % nominelt for kommunene.

[2] I prognosekjøringen (basert på KS-modellen) er det i utgangspunktet lagt til grunn framskrevne innbyggertall både for kommunen og landet, konkret per 1.1.2026, 1.1.2027, 1.1.2028 og 1.1.2029, basert på SSB MMMM (TBU-metode). Innbyggertall fordelt på de aktuelle aldersgruppene har telletidspunkt 1. juli år t, og vi lar disse være gjennomsnittet av tallene per 1.1 år t og 1.1 år t+1. Innbyggertall totalt og fordelt på aldersgrupper per 1. juli påvirker innbyggertilskuddet og utgiftsutjevningen det påfølgende året, mens innbyggertall totalt per 1.1. påvirker inntektsutjevningen aktuelt år.

Ordinært skjønn fra Statsforvalteren (1,2 mill. kr i 2026) er satt til 1,2 mill. kr også for årene 2027, 2028 og 2029.

[3] Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) har anslått økte demografikostnader for kommunene på 2,1 mrd. kr for 2026.

Eiendomsskatt

Bamble kommune skriver ut eiendomsskatt i hele kommunen for næring, boliger og hytter. I økonomiplanen er det lagt inn følgende forutsetninger:

I medhold av esktl. §§2 og 3 skal utskrivningsalternativ *a) faste eiendomar i heile kommunen*, benyttes for skatteåret 2026:

- Den generelle skattesatsen settes til 4 promille (esktl. § 13), foreslått økning til 5 promille
- For bolig-og fritidseiendommer settes satsen til 3 promille (esktl § 12 a), foreslått økning til 4 promille
- Bolig-og fritidseiendommer tilordnes et bunnfradrag på kr. 400 000,- (esktl. § 11)
- Eiendommer i henhold til vedlagte liste gis fritak etter eiendomsskatteloven §7. Fritaket gis for et år av gangen.
- Retningslinjer for bunnfradrag videreføres uendret.
- Eiendomsskatten betales i 12 terminer (esktl. § 25) og faktureres sammen med andre kommunale avgifter.

Det er ikke lenger anledning å skrive ut eiendomsskatt på «særskilt skattegrunnlag» fra tidligere «verk og bruk» eiendommer. 2024 var siste året kommunen kunne skrive ut skatt på særskilt skattegrunnlag.

I 2025 har det vært lav byggeaktivitet i kommunen, slik at takstgrunnlaget for boliger og fritidsboliger i 2026 forblir tilnærmet uendret. For næringseiendommer har takstgrunnlaget derimot gått ned, som følge av medhold i klagesaker og få nybygg innen denne kategorien.

I budsjettet er det foreslått en økning i eiendomsskattesatsen på 1 promille for bolig og hytter og 1 promille i økning for næring. Tilsammen utgjør dette en økning på 20,5 mill. kroner. For 2026 er da budsjettetert samlet eiendomsskatt 87,7 mill. kroner.

Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Samfunn	86 650	88 627	99 385	80 496	70 513	57 146
Oppvekst	371 649	384 850	411 011	409 915	409 765	407 698
Velferd	461 272	474 907	499 265	479 235	465 637	465 637
Kommunedirektør	100 014	101 151	106 066	103 550	102 850	102 850
Folkevalgte	7 810	7 701	7 371	6 724	6 724	6 724
Finansiering og sentrale poster	4 316	40 058	31 530	39 030	16 530	-5 970
Driftsutgifter per tjenesteområde	1 031 710	1 097 294	1 154 629	1 118 951	1 072 020	1 034 086

Netto driftsutgifter for rammeområdene øker fra 1 097 mill. kroner i opprinnelig vedtatt budsjett for 2025 til 1 155 mill. kroner i 2026. Endringen utgjør 58 mill. kroner. I 2029 er rammene redusert til 1034 mill. kroner. Endringene i kommunalområdenes rammer er beskrevet senere i dokumentet.

Kommunalområdenes netto driftsrammer er korrigert for:

- Det er lagt inn effekter av lønnsoppgjør 2025 inkl. sosiale kostnader. Lokale lønnsoppgjør i 2024 som ble forhandlet etter ferdigstillelse av 2025-budsjettet (kap 3 og 5, samt kap 4 fra 1/10.24) er også lagt inn. Det er i tillegg satt av en sentral pott til å dekke lønnsoppgjør/endringer i 2026. De budsjetterte pensjonsprosentene i KLP, ekskl. 2% ansatt andel, økte med 2,18% for KLP18 felles og 1,75% for KLP13 sykepleiere (Effekten av lønnsoppgjør inkl sosiale kostnader utgjør 62 mill. kroner i 2026)
- Driftsbudsjettpostene er, i hovedsak, justert med 2,2% og inntektene med 5% hvis det ikke er meldt om en avvikende justering fra disse. (Utgjør 6,1 mill. kroner i 2026)
- Endringer i vedtatt økonomiplan for 2025-2028.
- Driftskonsekvenser av nye investeringer/tiltak og vedtatte tiltak. (utgjør 1 mill. kroner i 2026)
- Statsbudsjetttiltak og endringer i ordinær drift. (utgjør 11,45 og 10,24 mill. kroner i 2026)
- Innsparingstiltak

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Renteinntekter og utbytte	-49 116	-35 040	-44 430	-39 348	-38 307	-38 954
Renteutgifter, avdrag, provisjoner og andre finansutgifter	155 447	168 871	166 567	166 903	172 464	191 588
Gevinst finansielle instrumenter	-22 187	-13 897	-12 697	-12 697	-12 697	-12 697
Netto finansinntekter/finansutgifter	84 145	119 934	109 440	114 858	121 460	139 937
Finansutgifter i tjenestoområdene	-19	0	0	0	0	0
Totale finansutgifter	84 126	119 934	109 440	114 858	121 460	139 937
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0

Renteinntekter og utbytte

Utbytteinntekter fra Skagerak Energi AS var høye i 2022 og 2023. Skagerak Energi har avgitt en oppdatert prognose i juni 2025 på forventet utbytte for 2026 til eierkommunene og Statkraft Holding. Bamble kommunes andel av utbytte er 3,334 %, og satt til 23,41 mill. kroner i årsbudsjettet for 2026. Med bakgrunn i mer moderate kraftpriser signaliserer selskapet at utbytte for årene videre i økonomiplanen trappes ned mot mer moderate nivå. For Bamble sin del er det lagt inn utbytte på 15,8 mill. kroner i resten av økonomiplanperioden.

Pr oktober er kommunens bankinnskudd 118 mill. kroner. I økonomiplanperioden er det forutsatt et gjennomsnittlig bankinnskudd på 100 mill. kroner. Renteinntektene er budsjettet med 4,4 mill. kroner i økonomiplanperioden.

Totale utlån fra husbanken til kommunens innbyggere er på 375 mill. kroner pr september 2025, utlån vil øke utover perioden. Det var lagt inn 50 mill. kroner i nye utlån i 2026 og 2027, og deretter 40 mill. kroner i Økonomiplan 2026-2029. Per 30.09 er det ubrukte lånemidler på om lag 63 mill. kroner slik at behovet for nye låneopptak i Husbanken er redusert. Renteinntektene på løpende utlån er for 2026 beregnet til 15,1 mill. kroner. Med anslag på 50 mill. kroner i nye utlån i 2026 vil det gi en samlet anslag på om lag 1 mill. kroner i nye renteinntekter, anslått renteinntekt på formidlings lån er beregnet å bli 16,1 mill. kroner i 2026. I årene 2027 til 2029 antas det at ubrukte lånemidler Husbanklån fra tidligere er lånt ut, slik at renteinntekter på formidlings lån og renteutgifter på lån i Husbanken er budsjettet med samme beløp.

Renteutgifter, avdrag, provisjoner og andre finansutgifter

Norges bank satte ned styringsrenten til 4,00 % på sist rentemøte i september. Norges bank signaliserer at renten vil settes videre ned etterhvert, men ikke en stor nedgang. Norges bank indikerer et rentekutt per år, styringsrenten kan ved utgangen av 2028 være i overkant av 3 %.

Kommunalbanken uttaler at markedsprisingen støtter bildet om jevn nedgang i styringsrenten de neste årene. Likevel må det understrekes at betydelig usikkerhet preger det globale økonomiske landskapet. Geopolitiske spenninger, svingninger i råvarepriser og endringer i pengepolitikken i store økonomier som USA og eurosone kan ha direkte innvirkning på norske renter. Forventet budsjettrente publisert på Kommunalbankens hjemmesider er vist i tabellen nedenfor.

De siste låneopptak og refinansieringer i kommunen har gitt rentebetingelser på omlag 4,5 %. Det er lån som må refinansieres i Økonomiplanperioden. Det er budsjettet med nye låneopptak for å finansiere nye store investeringer, og gjelden til Bamble kommune vil derfor øke ytterligere

de neste årene. Kommunens samlede lånegjeld ved utgangen av 2024 var på 2 078 mill. kroner.

Ved utgangen av 2029 er kommunens samlede lånegjeld anslått til å bli på 2 986 mill. kroner med de store investeringene som ligger i Økonomiplanen nå.

Renter på ordinære lån til finansiering av investeringer er budsjettert med 77,7 mill. kroner i 2026. Det er beregnet renteutgifter på de faktiske låneavtalene kommunen har, antatt rente på tidspunkt for refinansiering og stipulerte nye budsjetterte låneopptak. En del av gjelden bærer ikke kommunen selv renterisiko på, men kommunens innbyggere gjennom VAR-avgiftene, renter på startlånene, og gjennom rentekompensasjonsordningene fra Husbanken.

Forventet budsjettrente 2026-2030

Per 21. september 2025

År	3 mnd NIBOR	Tillegg	Forventet rente
2026	3,97	0,70	4,67
2027	3,81	0,70	4,51
2028	3,78	0,70	4,48
2029	3,78	0,70	4,48
2030	3,77	0,70	4,47

Periode	Totale finanskostnader (renter og gebyrer)	Rentekostnader på løpende lån	Rentekostnad på simulerte lån
2026	96 907 161	71 300 180	25 606 982
2027	98 096 035	54 270 494	43 825 541
2028	104 334 641	42 202 652	62 131 988
2029	123 354 524	29 886 131	93 468 393
01.01.2026 - 01.01.2030	422 692 361	197 659 457	225 032 904

Budsjetterte avdrag er på ordinære lån på 69,6 mill. kroner i 2026 og 68,2 mill. kroner i 2029, dette er innenfor oppdatert minimumsavdragskalkyle for perioden. Budsjett- og regnskapsforskriften og selvkostforskriften er fastsatt endret i september 2025. Endringene medfører at avskrivningstiden på driftsmidler innen Vann og avløp kan forlenges, ledningsnett kan forlenges fra 40 til 80 år og andre anlegg inntil 40 år. Avskrivningstiden for anlegg inn VA kan endres på eldre anlegg, men på øvrige anlegg innen kommunen som barnehagelokaler, skolelokaler og andre bygg kan endres opp til 50 år på nye anlegg fra 2026.

Implementering av endringen i forskriften medfører at gebyrene innen VA området reduseres, men også at kalkulte kapitalkostnadene reduseres ved at avskrivningene reduseres.

Avskrivninger påvirker beregnet minimumavdrag som kommunen nedbetaler lånene med. Budsjetterte minimumavdrag er derfor lavere etter forskriftsendringen enn de ville vært uten endringen.

Renteutgifter på lån i Husbanken er stipulert til 19,1 mill. kroner i 2026. Kommunen har per oktober 2025 ubrukte lånemidler på Startlån på omlag 60 mill. kroner. I 2025 er det tatt opp nye Husbanklån på 25 mill. kroner, dette var en reduksjon fra tidligere år da kommunen har store ubrukte lånemidler på Startlån.

Startlånene er kommunens viktigste virkemiddel for å bistå prioriterte grupper inn i det ordinære boligmarkedet. Renteinntektene fra utlånene er forutsatt å dekke renteutgiftene kommunen har til Husbanken. I 2023 og 2024 har renteinntektene fra Startlån ikke dekt renteutgiftene

kommunen har hatt til lån i Husbanken. Årsaken til det er i hovedsak ubrukte lånemidler. Heller ikke i 2025 dekker renteinntektene på utlånene det kommunen betaler i renter på lån i Husbanken. Det forutsettes at ubrukte lånemidler på Startlån lånes ut i 2026. Fra 2027 er renteinntekter på formidlingslån og renteutgifter på lån i Husbanken budsjettert med samme beløp.

Gevinst finansielle instrumenter

Kommunen har store verdier plassert i finansmarkedet, Ved inngangen av året var det totalt plassert 240 mill. kroner i ulike aktivaklasser. Pr september er verdien 249 mill. kroner. urealisert avkastning siden nyttår er 4,5 %, eller 10,7 mill. kroner. I desember 2024 ble det tatt ut 60 mill kroner av porteføljen for å bedre likviditeten.

Strategien for plasseringene, forventet avkastning, risiko og profil behandles og vedtas i kommunens finansreglement. Nytt finans - og gjeldsreglement ble vedtatt våren 2024.

Av den plasserte kapitalen er 160 mill. kroner avsatte fondsmidler og 16 mill. kroner er finansbufferfondet. Resterende av plasseringene er overskuddslikviditet med langsiktig horisont. Investeringsfondet relatert til finansporteføljen ble brukt til å finansiere ytterligere kapitalinnskudd i Frier Vest med 15 mill. kroner i desember 2024.

Finansbufferfondet skal iht. gjeldende finansreglement være på 10% av plassert kapital. Finansavkastningen vil enkelte år bli lavere enn det kommunen budsjetterer og da kompenseres dette med bruk av fondet. Likeledes skal fondet styrkes når avkastningen blir høyere enn budsjettert. Ved utgangen av september 2025 er bufferfondet 16 mill. kroner.

Det er stor usikkerhet i markedene, og dette medfører usikkerhet i fremtidig avkastning fra plasseringene. Budsjettert avkastning er satt til 12,7 mill. kroner i 2026 og for resten av økonomiplanperioden. Dette utgjør omlag 5,3 % avkastning. Det er risiko for at denne blir lavere slik at kommunen bør vurdere å sette avkastningen lik 0 i budsjettet for å redusere risikoen for svingninger i verdipapirmarkedet.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Til ubundne avsetninger	4 008	3 500	3 500	21 847	66 957	89 519
Bruk av ubundne avsetninger	-40 987	-59 134	-20 977	0	0	0
Driftsmidler til finansiering av investeringer	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	-36 979	-55 634	-17 477	21 847	66 957	89 519
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenestoområdene	-11 592	8 845	14 315	8 705	2 261	-2 296
Totale avsetninger	-48 571	-46 788	-3 162	30 552	69 217	87 223

Fondsdisponeringer 2026-2029

Per utgangen av 2. tertial 2025 har kommunen følgende disposisjonsfond; tilsammen 103 mill. kroner.

Sist årsprognose tilsier at disposisjonsfondene ved utgangen av året vil bli samlet om lag samme nivå.

	31.08.2025
2 Samfunn	-6 958 466
4 Oppvekst	-1 935 000
6 Velferd	-4 362 692
7 Kommunedirektør	-8 588 678
8 Folkevalgte	-500 000
9 Finansiering og sentrale poster	-80 643 484
Totalsum	-102 988 320

	31.08.2025
Driftsfond kommunestyret	-32 584 425
Finansbuffer	-16 029 059
Langsiktig investert kapital,realvekst avsatt fra avkastningen	-32 030 000
Totalsum	-80 643 484

I forslag til Økonomiplan for perioden 2026-2029 er det forutsatt store innsparingskrav i Innsparingsprogrammet. I tillegg til at det er lagt inn nye store innsparingskrav i perioden 2028 og utover. Innsparingskravene er lagt inn for å kunne møte de økte kostnadene til renter og avdrag, og økte driftkonsekvenser som følge av de store investeringene i årene fremover. Uten disse innsparingskravene vil kommunen hatt mye dårligere netto driftsresultat og det ville ikke vært mulig å avsette til /like mye til disposisjonsfond.

I planen slik den foreligger nå med forutsetning om realisering av store innsparingskrav, vil disposisjonsfondet ved utgangen av 2029 kunne være på omlag 262 mill. kroner.

Investeringer i økonomiplanen

Det er planlagt store investeringer i Økonomiplanperioden. I sum planlegges det med investeringsutgifter på 735 mill. kroner innen ikke avgiftsfinansierte investeringer (inkl. mva) og 662 mill. kroner innen VAR området.

De største enkeltinvesteringer er Vest Bamble omsorgsenter med 117 mill kroner i investeringsutgift inkl. mva som planlegges å stå ferdig i starten av 2027. Utvidelsen av Bamble Helsehus er lagt inn med investeringsutgift på tilsammen omlag 425 mill. kroner inkl. mva perioden 2026-2029, med størst andel i 2029 og planlegges ferdig i 2030. Spesialavdeling på Rugtvedt er lagt inn med planlagt investeringsutgift på omlag 40 mill. kroner. Investeringene innen VAR området er lagt inn med 662 mill. kroner i perioden 2026 til 2029, hvorav investeringen i nye Grenland renseanlegg er absolutt største enkelt investering.

Samlet er da investeringsutgiftene på nesten 1,4 MRD kroner i perioden. Bamble kommune finansierer i all hovedsak investeringer ved bruk av nye lån. Så store investeringer som er lagt inn i Økonomiplanen vil gi et stipulert lånegjeld ved utgangen av økonomiplanperioden på nesten 3 MRD. kroner.

Kommunen har ikke bæreevne til å klare så stor gjeldsbelastning, verken ved å betale løpende rente- og avdragutgifter på nye lån eller de store driftskonsekvensene på nye sykehjemsplasser. Det må settes i gang ytterligere store innsparingstiltak for at kommunen skal kunne klare så høy gjeldsbelastning og nye store driftskonsekvenser.

Investeringsstabell for kommunen samlet

Ikke-avgiftsfinansierte investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan								Sum	Inntekt
	2026	Inntekt 2026	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2026-29	2026-29
Oppgradering kommunale bygg										
Eiendom overgang til EL-biler	1 500	0	0	0	0	0	0	0	1 500	0
Fornyng av biler eiendom	500	0	0	0	0	0	0	0	500	0
Rammebevilgning oppgradering og ombygging kommunale bygg fom.2022	11 720	0	11 720	0	11 000	0	11 000	0	45 440	0
Sum Oppgradering kommunale bygg	13 720	0	11 720	0	11 000	0	11 000	0	47 440	0
Finansielle investeringer										
Egenkapitalinnskudd Klp	3 906	0	3 906	0	3 906	0	3 906	0	15 624	0
Sum Finansielle investeringer	3 906	0	3 906	0	3 906	0	3 906	0	15 624	0
IKT investeringer										
Rammebevilgning IKT-plan	11 000	0	11 000	0	9 000	0	9 000	0	40 000	0
Sum IKT investeringer	11 000	0	11 000	0	9 000	0	9 000	0	40 000	0
Kirkelig fellesråd										
Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, Generell investeringsramme	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	4 000	0
Sum Kirkelig fellesråd	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	4 000	0
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.										
Friluft- og miljøtiltak fom.2022	0	0	0	0	4 300	0	4 625	0	8 925	0
Kai og Park på Smietangen	5 000	0	0	0	0	0	0	0	5 000	0
Rådhusplassen på Stathelle	6 000	0	0	0	0	0	0	0	6 000	0
Sum Attraktivitet, miljø, friområder, mm.	11 000	0	0	0	4 300	0	4 625	0	19 925	0
Investeringer oppvekst										
Spesialavdeling for barn og unge	21 403	0	15 062	0	0	0	0	0	36 465	0
Sum Investeringer oppvekst	21 403	0	15 062	0	0	0	0	0	36 465	0
Boligutvikling, boligtomter, boligbygging										
Boligområde Bunestoppen	0	0	0	0	0	0	0	-5 000	0	-5 000
Sum Boligutvikling, boligtomter, boligbygging	0	0	0	0	0	0	0	-5 000	0	-5 000

Økonomiplan for 2026-2029

Investeringsprosjekter	Økonomiplan								Sum	Inntekt
	2026	Inntekt 2026	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2026-29	2026-29
Veg og trafikksikkerhet										
Veg- og trafikksikkerhetstiltak fom.2022	5 625	0	8 125	0	8 125	0	8 125	0	30 000	0
Sum Veg og trafikksikkerhet	5 625	0	8 125	0	8 125	0	8 125	0	30 000	0
Investeringer helse og omsorg										
Bamble Helsehus - tilbygg og ombygging	6 000	0	12 000	0	135 750	-47 000	271 500	0	425 250	-118 000
Vest Bamble omsorgssenter - tilbygg og ombygging	116 791	-48 000	0	0	0	0	0	0	116 791	-48 000
Sum Investeringer helse og omsorg	122 791	-48 000	12 000	0	135 750	-47 000	271 500	0	542 041	-166 000
Sum	190 445	-48 000	62 813	0	173 081	-47 000	309 156	-5 000	735 495	-166 000

Avgiftsfinansierte investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan								Sum	Inntekt
	2026	Inntekt 2026	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2026-29	2026-29
Vann, avløp, renovasjon										
Grenland renseanlegg	5 000	0	50 000	0	100 000	0	300 000	0	455 000	0
Investeringer iht Vann- og avløpsplan	37 750	0	30 500	0	48 750	0	6 000	0	123 000	0
VA - årlige investeringer	11 000	0	11 000	0	11 000	0	11 000	0	44 000	0
Økt forsyningskapasitet - Vann	13 500	0	26 500	0	0	0	0	0	40 000	0
Sum Vann, avløp, renovasjon	67 250	0	118 000	0	159 750	0	317 000	0	662 000	0
Sum	67 250	0	118 000	0	159 750	0	317 000	0	662 000	0

Ikke-avgiftsfinansierte investeringer

Oppgradering kommunale bygg

Eiendom overgang til EL-biler

Kommunestyret har vedtatt at virksomhetene skal fase ut biler som går på fossilt brensel. Eiendom har nå en rekke gamle biler som vi er nødt til å bytte ut da det er begrenset levetid og 15 år gamle biler er ikke like driftssikre som nyere biler. Eiendom har behov for å fornye 7 biler, 5 til Miljøservice og 2 til driftsavdelingen. Virksomheten har totalt 24 biler så dette er bare en utskiftning av de aller eldste bilene. Investeringen er stipulert til 3,5 mill. kroner for 7 EL biler og foreslås fordelt over to år.

Rammebevilgning oppgradering og ombygging kommunale bygg fom.2022

Det er årlig behov for oppgraderinger og investeringer i eksisterende bygg som kommunen har. Det er behov for en økning for å ha en fleksibel og effektiv mulighet til å gjøre endringer ved eventuelle strukturendringer/behov for bygningsmessige tilpasninger til endret organisering av drift. Det er også behov for midler til oppfølging av eiendommer som overtas fra Grenland Havn.

Det foreslås ingen endringer i dette investeringsprosjektet da bruk av midler på sikt vil spare kommunen for økte driftskostnader.

Finansielle investeringer

Egenkapitalinnskudd Klp

Kommunen har Klp som leverandør for pensjon for kommunalt ansatte utenom lærerne som har sine i Statens pensjonskasse. Kommunen er medeier i Klp, og som en del av kommunens pensjonskostnader innbetales det årlig et egenkapitalinnskudd. Innskuddet kan ikke lånefinansieres og finansieres dermed ved overføring fra drift. Det er budsjettert med et egenkapitalinnskudd på 3,906 mill. kroner i 2026.

IKT investeringer

Rammebevilgning IKT-plan

Det bevilges årlig midler til nyinvesteringer til IKT. Investeringsrammen går til finansiering av pågående og nye IKT prosjekter i henhold til kommunens IKT-plan. Det er nedsatt et tverrfaglig, administrativt IKT-forum som fordeler og følger opp den årlige bevilgningen på prioriterte prosjekter. Nye digitale løsninger og oppdaterte fagsystemer er nødvendig for å få til utvikling, omstilling og effektivisering, både administrativt og i tjenestene. For 2026 og 2027 vil det være et konkret behov for nytt anbud på avtalen for visma-ERP (lønn, regnskap mm.), midler til utvikling og implementering av KI i Bamble kommune, samt anskaffelse av nytt elektronisk pasientjournal (EPJ). Rammen settes til netto 9 mill.kroner i årene 2026 og 2027, og deretter til 7 mill. kroner i årene fremover.

Kirkelig fellesråd

Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, Generell investeringsramme

Investeringsrammen er etablert fra og med 2017 for å kunne ivareta behov for nødvendige nyinvesteringer for kirkelig fellesråd. Fellesrådet melder årlig inn en rekke mindre investeringsbehov i forbindelse med budsjettbehandlingen. Midlene overføres til Fellesrådet og fordeles til prosjekter etter prioritering av Kirkelig fellesråd selv. Årlig ramme er satt til 1 mill. kroner eks. mva.

Attraktivitet, miljø, friområder, mm.

Friluft- og miljøtiltak fom.2022

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter som fremmer attraktivitet og stedsutvikling. Rammen skal dekke investering til parker, oppgradering av friområder og skjærgårdsparken. Utskifting av maskiner og utstyr innenfor parkområdet ligger også under denne rammen.

Det foreslås å ta tre år uten bevilgning, i henholdsvis 2025 til 2027. Bør tas opp igjen fra 2028.

Kai og Park på Smietangen

Bamble kommune har ved avtale med Smietangen utbygging forpliktet seg å opparbeide tomten lengst syd mot sundet.

Prosjektets økonomiske rammer er nedjustert til 10 Mill. kroner, etter vedtak i kommunestyret i juni 2025. I sum er vedtaket nedskalert med tilsammen 20 mill. kroner til en investeringsutgift på 10 mill. kroner, da en del av budsjettet ble overført til Kongens damprosjektet.

Det har blitt gjennomført grunnundersøkelser av området, og rapporten viser et høyt innhold av forurensning som har et estimat på ca. 8,65 millioner kroner for å få fjernet.

Det gjenstår ca. 7,60 millioner kroner av bevilgingen. Det må gjøres en vurdering om prosjektet skal gjennomføres. Det kommer sak til behandling i kommunestyre i høsten 2025.

Driftskonsekvenser må legges inn i ramma til kommunalteknikk fra 2027.

Rådhusplassen på Stathelle

Det bør sees på å gjennomføre en reguleringsendring, hvor bestemmelsene (rekkefølgekravene) endres slik at prosjektet kan gjennomføres.

Rådhusplassen på Stathelle er et prosjekt som har ventet på realisering i flere år. Reguleringsplanen la til rette for boliger i det gamle Velhuset, Fengselet og Bedehuset. Disse byggene er solgt og gjort om til boliger. Reguleringsplanen har rekkefølgebestemmelser vedtatt av kommunestyret som sier at selve Rådhusplassen skal opparbeides før det blir gitt brukstillatelse på byggene kommunen har solgt.

Dette medfører at Rådhusplassen skal strammes opp med nye veilinjer og kanter. Det skal anlegges lekeplass og parkering for beboere og besøkende i området. I tillegg skal 3 garasjer erstattes med nye. Det er en forventning at dette blir lagt inn i 2025.

Prosjektet har stoppet opp i mangel på finansiering, men det er gjort en del prosjektering og løsningen kan sendes på anbud når detaljene er beskrevet. Det har vært noen utfordringer med fjell i dagen og høydeforskjeller i området, men det skal løses ved en helhetlig plan for Rådhusplassen.

Kommunestyret vedtok en nedskalering av Rådhusplassen med tilsammen 2 mill. kroner , slik at vedtatt totalsum er 10 mill. kroner. Kommunestyret forutsetter at byggingen kan gjennomføres som planlagt til en lavere kostnad (samme omfang, men med en litt lavere standard)

Investeringer oppvekst

Spesialavdeling for barn og unge

Bamble kommune har en lovfestet plikt til å tilby alle barn i kommunen et tilpasset og kvalitativt godt skoletilbud. Bamble har benyttet muligheten for å kjøpe elevplasser i andre kommuner til elever med store hjelpebehov. Bamble kommune kan framover ikke forvente å kunne kjøpe elevplasser til nye elever, da de vi har kjøpt plass av fyller opp plassene med kommunens egne elever.

Kommunestyret vedtok i sak 183/24 at det skal utarbeides et forprosjekt for etablering av en spesialavdeling for barn i den tidligere avlastningsboligen på Rugtvedt. I arbeidet med forprosjektet kom det forespørsel fra kommunalområdet Velferd om muligheter for å ha avlastning for barn og unge i lokalene til en spesialavdeling på Rugtvedt. Bakgrunnen er mulighet for mer kostnadseffektivt og fleksibelt avlastningstilbud, og kapasitet til å kunne dekke et økende behov i årene framover.

En arbeidsgruppe har utarbeidet et forprosjekt med ombygging og utbygging av den tidligere avlastningsboligen og opparbeidelse av uteområde. Det foreslås en spesialavdeling med samlokalisering av spesialisert undervisningstilbud og avlastningstilbud. Forprosjektet ble behandlet av kommunestyret i sak 68/25. Det ble vedtatt å utarbeide et oppdatert forprosjekt med etablering av et bygg på Rugtvedt hvor det samlokaliseres spesialisert undervisningstilbud og avlastningstilbud til barn og unge. I det oppdaterte forprosjektet er det lagt fram to

utbyggingsalternativer; et alternativ med ombygging og utbygging av tidligere avlastningsbolig, og et alternativ med et nybygg. Det er foretatt en vurdering av investeringskostnader og driftsmessige konsekvenser av alternativene. Kommunedirektøren anbefaler at alternativet med nybygg velges for gjennomføring av et hovedprosjekt. Kommunestyret behandler oppdatert forprosjekt i møte 30.10.25.

Boligutvikling, boligtomter, boligbygging

Boligområde Bunestoppen

Arbeidet med realisering av tomter på Bunestoppen har stoppet.

Kommunal- og distriktsdepartementet omgjorde 22.10.24 vedtaket til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark i klagesaken om reguleringsplanen på Bunestoppen. Statsforvalterens opphevet vedtatt reguleringsplan 28.mai 2025.

Bamble kommune har i KST-sak 83/25 (04.09.25) vedtatt å utarbeide ny reguleringsplan og anlegge sak om ugyldighet mot staten.

Kommunen forbereder en ny planbehandling med utredninger av natur og biologisk mangfold som departementet etterspør, samt foreta vurderinger av hvordan planen bør utformes etter at nødvendige utredninger og vurderinger er foretatt. Klagesaken ble avgjort første gang av Statsforvalteren 11. februar 2021.

Arbeidet med infrastruktur ble avsluttet før sommeren 2024.

Veg og trafiksikkerhet

Veg- og trafiksikkerhetstiltak fom.2022

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter innenfor vei- og trafiksikkerhetstiltak. Tiltak til "Aksjon skolevei" er også en del av denne rammen, med statlig tilskudd kommer i tillegg til kommunal bevilgning. Det er lagt inn en årlig kommunal bevilgning på 5 mill. kroner brutto, 4 mill. kroner netto eks mva i perioden.

Aktivitetene innenfor rammen er i hovedsak trafiksikkerhetstiltak samt utskifting av maskiner og utstyr som benyttes til vegformål. Rammen dekker også større utskiftinger av veilys til LED.

Investeringer helse og omsorg

Bamble Helsehus - tilbygg og ombygging

Det vises til KST-sak 93/25 (30.10.25) Bamble helsehus - veien videre.

Utbyggingen av Bamble helsehus er et sentralt grep i kommunens plan for å sikre et framtidsrettet, fleksibelt og bærekraftig helse- og omsorgstilbud. Prosjektet omfatter etablering av 56 nye sykehjemsplasser, inkludert plasser til korttidsopphold, rehabilitering, avlastning og forsterket skjerming. Samlet vil dette bidra til å møte den forventede veksten i antall eldre innbyggere og sikre at kommunen opprettholder et forsvarlig tjenestetilbud i årene framover.

Byggeprosjektet innebærer også modernisering av kjøkken- og vaskerifunksjonene ved helsehuset. Nåværende kjøkken- og vaskerilokaler har utilstrekkelig kapasitet og er lite egnet for videre drift, og utbyggingen vil derfor bidra til både kvalitetsforbedring og bedre arbeidsmiljø for ansatte.

Nybygget skal etableres på området ved dagens helsehus, med moderne, energieffektive løsninger og universell utforming. Bygget skal utformes slik at det er mulig å utvide kapasiteten ytterligere ved behov, i tråd med kommunens langsiktige plan for helse- og omsorgstjenestene.

Prosjektet er forankret i Bamble kommunes helse- og omsorgsplan og i kommuneplanens mål om å utvikle helsefremmende omgivelser og helhetlige tjenester. Utbyggingen av Bamble helsehus skal legge til rette for trygghet, kvalitet og nærhet i tjenestene – og samtidig styrke kommunens evne til å håndtere framtidens demografiske utfordringer med fleksible, moderne og bærekraftige løsninger.

Vest Bamble omsorgssenter - tilbygg og ombygging

Investeringen i Vest-Bamble omsorgssenter er et viktig tiltak for å møte framtidige behov for døgnbemannede boliger og omsorgsplasser i Bamble. Prosjektet omfatter oppføring av et nytt og moderne omsorgssenter med totalt 46 boenheter, som innebærer 12 nye boenheter sammenlignet med dagens kapasitet. Den eksisterende eldste bygningsmassen erstattes med et bygg som tilfredsstillende krav til universell utforming, moderne tekniske løsninger og høy miljøstandard.

Utbyggingen vil gi bedre bokvalitet for beboerne og et mer funksjonelt og helsefremmende arbeidsmiljø for ansatte. Fellesarealene planlegges fleksible, slik at de kan brukes både til små samvær og større arrangementer. Det legges vekt på lyse og tilgjengelige uteområder, nærhet mellom funksjoner og god sammenheng mellom boligene, personalbase og tjenestetilbud.

Utbyggingen av Vest-Bamble omsorgssenter er forankret i kommunens helse- og omsorgsplan og i kommuneplanens samfunnsdel, som legger vekt på bærekraftige og framtidsrettede tjenester. Investeringen gir økt kapasitet, styrket kvalitet og et mer helhetlig og moderne omsorgstilbud i Vest-Bamble, tilpasset befolkningsutviklingen og framtidens behov.

Avgiftsfinansierte investeringer

Vann, avløp, renovasjon

Grenland renseanlegg

VAR 5: Grenland renseanlegg

For å tilfredsstillende fremtidige krav rensing og håndtering av avløpsvann må kommunen investere i nye anlegg. Bamble kommune har sammen med Skien og Porsgrunn kommuner jobbet frem en mulighetsstudie, gjennomført en konseptvalgutredning (KVU) og startet forprosjekt med mål om å bygge ett felles renseanlegg. Forprosjektet gjennomføres i henhold til vedtak i sak 127/24.

Investeringen deles i 3 prosjekter; 1 del for forprosjektet som vil foregå i 2026 og 2027, en del for transportsystem og en del for selve renseanlegget. Det er forventet oppstart på transportsystemet og renseanlegget i 2028.

Foreløpig beregnet kostnad i perioden 2026 – 2029 er 455 millioner kroner. Det påløper ytterligere kostnader i påfølgende år. Anlegget forventes ferdig i 2033.

Investeringer iht Vann- og avløpsplan

Investeringen omfatter utskifting av ledningsnett i henhold til tiltaksdelen i hovedplan for vann og avløp. I perioden 2026 – 2029 vil det gjennomføres tiltak i følgende avløpssoner: områdene:

- Omborsnes
- Bunes
- Krogshavn
- Uksodden
- Møllebukta
- Taule

Samt etablering av ny trykkreduksjon i vannforsyningssystemet og etablering av vann- og avløpsanlegg på strekningen fra Glittum til Åby.

Total kostnad for investeringen er i budsjettet til kroner 123 millioner.

VA - årlige investeringer

VAR 3: Årlige investeringer

Investeringen dekker utskifting av maskiner, utstyr og biler i tillegg til mindre investeringer på ledningsnett av typen adhoc.

Investeringen vil være nødvendig dersom virksomheten skal tilpasse seg en mer miljøvennlig bil og maskin park. En del av virksomhetens drift vil være avhengig av fossilt drivstoff, men deler vil også kunne elektrifiseres. Totalt investeringsbehov i perioden 2026 – 2029 vil være ca. 44 millioner kroner. Det vil si 11 millioner kroner pr. år. .

Økt forsyningskapasitet - Vann

VAR 4: Økt forsyningskapasitet – Vann

For å opprettholde god vannberedskap er oppbevaring av nok mengde vann på rett sted viktig. I hovedplanen for vann og avløp er det beskrevet følgende tiltak:

- Etablere nytt høydebasseng ved Langrønningen i samarbeid med næringsområdet.
- Utvide kapasiteten ved både Synken og Asdalseter basseng.

Totalt investeringsbehov i perioden 2026 – 2027 er beregnet til å være 40 millioner kroner.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Investeringer i varige driftsmidler	252 789	175 907	327 925	621 250
Tilskudd til andres investeringer	1 000	1 000	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 906	3 906	3 906	3 906
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov	257 695	180 813	332 831	626 156
Kompensasjon for merverdiavgift	-31 770	-8 733	-31 300	-57 000
Tilskudd fra andre	-48 000	0	-47 000	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	-5 000
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-174 019	-168 174	-250 625	-560 250
Videreutlån	50 000	50 000	40 000	40 000
Bruk av lån til videreutlån	-50 000	-50 000	-40 000	-40 000
Avdrag på lån til videreutlån	32 100	33 000	34 000	34 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-32 100	-33 000	-34 000	-34 000
Overføring fra drift	-3 906	-3 906	-3 906	-3 906
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-257 695	-180 813	-332 831	-626 156
Sum finansieringsbehov	257 695	180 813	332 831	626 156
Sum finansiering	-257 695	-180 813	-332 831	-626 156
Udekket finansiering	0	0	0	0

Gebyrer og betalingssatser

Kommunens betalingssatser økes med 5% med følgende unntak:

- For avgifter og gebyrer der satsene fastsettes sentralt, brukes de sentralt gitte satsene.

Samfunn

Gebyrområdene har følgende dekningsgrader for 2026:

Vann 100 %
Avløp 100 %
Renovasjon 100 %
Feiing 100 %
Slamtømming 100 %
Private planer 100 %
Byggesak 100 %
Oppmåling 100 %
Kontroll og utslipp 100 %

- Gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven, matrikkelloven, forurensningsloven, konsesjonsloven og jordloven reguleres slik at målet om 100% dekning av selvkost oppnås i 2026.
- Årsgebyret for vann i Bamble kommune er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Abonnementsgebyret i 2026 settes lik kr 3 221 og forbruksgebyret lik 14,98 kr/m³.
- Årsgebyret for avløp i Bamble kommune er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Abonnementsgebyret i 2026 settes lik kr 4 469 og forbruksgebyret lik 25,33 kr/m³.
- Normalgebyret for renovasjon i 2026 settes lik 4 909 kroner. Dette er en endring på -0,1 % fra 2025 til 2026. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori.
- Normalgebyret for slamtømming i 2026 settes lik 5 971 kroner. Dette er en endring på -2,9 % fra 2025 til 2026. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori.
- Normalgebyret for feiing i 2026 settes lik 843 kroner. Dette er en endring på 6,6 % fra 2024 til 2025. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori.
- Priser for utlevering av eiendomsinformasjon reguleres med 5%. Avrundes opp til nærmeste 1 krone for beløp under 100 kroner og nærmeste 5 kroner for beløp over 100 kroner.
- Husleier innenfor kontraktperioden justeres i tråd med husleielovens bestemmelser.

Velferd

- Helse og omsorgs betalingssatser følger forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester (FOR-2011 - 12 - 16 - 1349).

- For konsultasjoner ved vaksinasjonskontoret tas en konsultasjonstakst på 200 kr for de over 16 år, og barn under 16 år gratis.
Grupperabatt: 500 kr for familie med barn over 16 år. I tillegg kommer vaksineprisen.
- For nye tjenester, spesielt innenfor velferdsteknologi, vil betalingsregulativet settes opp i henhold til de rammer forskriften setter.
- Husleiene i omsorgsboliger skal inkludere kostnader til TV og internett.

Oppvekst

- Maksimalprisen for et ordinært heltidstilbud i barnehage er 1 200 kroner fra 01.08.2025.
- Foreldrebetaling for mat på SFO, betaling kost barnehageansatte, salg av kantineprodukter på skolene og husholdningspenger i bofellesskap økes med prisveksten for 2026 på 2,2 % slik at inntektene økes i takt med kostnadene.
- Foreldrebetaling for kost i barnehagen økes til 500 kroner pr. måned for 100% plass og reguleres etter prosentvis størrelse på plassen.

Andre gebyrer og avgifter:

- Bevillingsgebyret blir regulert av Helse- og omsorgsdepartementet som vedtar en endring av «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv» § 6-2. Endringsforskriften blir som oftest vedtatt i november og endringen trer i kraft 1. januar året etter.
- Tobakksgebyr: Tilsynsgebyret for tobakk er regulert av Lov om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven) § 15 og forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakkssvarer mv § 33. Tilsynsgebyret blir regulert Helse- og omsorgsdepartementet gjennom enendringsforskrift som vanligvis blir vedtatt i november og trer i kraft 1. januar året etter.
- Når det gjelder egenandeler som ikke er fastsatt av Stortinget vil disse legges på samme nivå som nærliggende og sammenlignbare kommuner innenfor forskriftens rammer.
- Når det gjelder betalingssatser for praktisk bistand og opplæring så vil betalingsregulativet holde seg innenfor forskriftens rammer og gjelde for alle brukere.

Fullstendig gebyrliste oppdateres på kommunens nettsider etter kommunestyrets budsjettvedtak i desember.

Kommunens tjenesteområder

Samfunn

Kommunalområdets ansvarsområder og tjenester for perioden

Kommunalområdet Samfunn har omtrent 130 årsverk med ca. 140 ansatte og består av virksomhetene:

Eiendom med ansvar for eiendomsforvaltning av formålsbygg, boliger, grunneiendom, miljøservice og Bamble svømmehall.

Kommunalteknikk med oppgaver innen vei, park, skjærgårdstjeneste, vann, avløp, renovasjon, septik og gjestebrygger. Dette inkluderer vintervedlikehold og drift av friområder på både fastland og øyer

Areal og miljø med ansvar for planarbeid, geodata, byggesak, regulering, eiendomsskatt, landbruk, viltforvaltning og miljøvern

Kultur med administrasjon og forvaltning for kultur, frivillighet, idrett og Bamble bibliotek og litteraturhus, samt frivilligsentralene.

Kommunalområdet har flere roller og ansvar for ulike tjenester til innbyggere, næringsliv, tilreisende og kommuneorganisasjonen:

- Offentlig myndighetsutøvelse (plan, byggesak, geodata, eiendomsskatt, landbruk mm)
- Ivareta kommunens privatrettslige interesser som grunneier, utbygger, utleier mm
- Forvaltning av bygg, anlegg og arealer for kommunes tjenesteproduksjon og frivillig sektors aktiviteter inkl. boliger for å dekke boligsosiale behov.
- Ansvar for grunnleggende infrastruktur som vann, avløp og renovasjon og kommunale veier..
- Tilrettelegging for kultur og samarbeid og dialog med frivillig sektor.
- Administrasjon og forvaltning av tilskuddsordninger.
- Forberedelse av saker til politiske utvalg, formannskap og kommunestyre, herunder møtesekretær for 4 utvalg, og styret for Langøya og kystkultur.
- Aktiv tilrettelegging for utvikling av kultur- og reiseliv, samt næringsutvikling via planarbeid og dialog med næringsforening og næringsaktører.
- En del tjenester og oppgaveløsning skjer via interkommunale samarbeid, for eksempel Renovasjon i Grenland (RiG) og Grenland Brann og Redning (GBR).

Utfordringer og utviklingstrekk for kommunalområdet for perioden

Kommunen står overfor betydelige utfordringer knyttet til klimatilpasning og strengere miljøkrav. Dette inkluderer behovet for store investeringer i avløpsrensing for å møte både EU-krav og nasjonale krav. Det er økt fokus på betydningen av naturmangfold og skjerpede krav til tydelige vurderinger og begrunnelser i planprosesser. Det "grønne skiftet" medfører økt behov for kraft også i Grenland. Det er behov for flere energikilder og fokus på energieffektivisering i alle ledd. Klimaendringer medfører også økt vedlikeholdsbehov for infrastruktur, og det er generelt skjerpede krav til beredskap.

Det er en utfordring å gjennomføre EU-krav og nasjonale krav på lokalt nivå, og det må planlegges for kommende nye krav. Bamble kommunes renseanlegg har en utslippstillatelse med krav om å innfri sekundærrensekravet (organisk stoff) fra 01.01.2028. Kommunen fikk i 2024 vedtak fra Statsforvalteren om å utrede rensing av nitrogen fra 2030. Dette vil kreve store investeringer. Sammen med Skien- og Porsgrunn kommuner har det blitt gjennomført en konseptvalgutredning (KVV). KVV arbeidet anbefalte, og by- og kommunestyrene i Grenland vedtok å gå videre til forprosjekt med; *"ett felles renseanlegg i Grenland, beliggende i ytre del av Frierfjorden med utslipp til Langesundsfjorden"*. Forprosjektet har pågått i 2025 med mål å avklare byggbarheten i prosjektet og anskaffe tomt til nytt renseanlegg. Politisk sak vedrørende kjøp av tomt legges etter planen frem i første kvartal 2026.

Hovedplan for vann og avløp, med en omfattende tiltaksplan, ble vedtatt i 2023. Tiltakene må gjennomføres om kommunen skal nå målene. Dette vil medføre store investeringer og krav til nye systemer og kompetanse for Bamble kommune. Et av de store tiltakene er utvidelse av Rakkestad renseanlegg. Prosessen er i gang og vil pågå i 2026. Anlegget er nå dimensjonert og prosjektert for fremtidige EU-krav, med unntak for nitrogen rensing da anlegget er for lite i henhold til EU-kravene.

Kommuneplanens samfunnsdel og planstrategi for kommende 4-års periode ble vedtatt i KST-sak 06/25 (06.02.25). Den vil sammen med budsjettet legge premisser for prioriteringer og innsats i perioden. Rullering av kommuneplanens arealdel er påbegynt, planprogrammet ble vedtatt i KST-sak 84/25 (04.09.25), og forventet vedtak er i 2027.

Stramme økonomiske rammer krever at kommunen må prioritere oppgaver og effektivisere driften. Kommunens rolle endres på flere områder fra å være en operativ aktør til å være en koordinator og tilrettelegger sammen med næringsliv og frivillig sektor, som aktivt søker eksterne finansieringskilder.

Utvikling og omstilling i kommunalområdet for perioden

Det vil være behov for en streng prioritering av oppgaver, gjennomgang av strukturer og arbeidsmåter. Kommunen må øke bruken av digitale verktøy og kunstig intelligens for å effektivisere saksbehandling og tjenesteleveranse på flere fagområder. Det er behov for å avklare tjeneste- og servicenivå både internt og eksternt, slik at dette kan tilpasses kommende økonomiske rammer.

Kommunens har stor bygningsmasse og forvalter store arealer. Bamble kommunes første Eiendomsstrategi ble vedtatt i 2024 (KST-sak 153/24 og 18/25). Den legger premisser for fremtidig utvikling og forvaltning av kommunens bygg og anlegg. Det er behov for gjennomgang av arealbruk i tjenestene, redusere bygningsmassen, vurdere strukturendringer og legge om betingelser for bruk. Arbeidet med energieffektivisering og salg av kommunale eiendommer pågår. Det er som følge av vedtak om endret strategi for Grenland Havn vedtatt at kommunen skal overta en rekke eiendommer jfr. KST-sak 85/25 (04.09.25). Dette medfører flere nye oppgaver for kommunen.

Ekstern konsulent har gjennomført en organisasjons gjennomgang av virksomhet eiendom, (bestilt i KST-sak 58/23). Rapporten ble vedtatt i KST- sak 133/24 og arbeidet med oppfølging av anbefalingene pågår.

Bamble kommune leier lokaler til bibliotek og litteraturhus. Kontrakten går ut i 2028, men kommunen må innen mai 2027 forlenge eller avslutte kontrakten. Det er i KST-sak 69/25 (12.06.25) besluttet at nye leieavtale legges ut på anbud, og det kommer sak til politisk behandling før sommeren 2026.

Det vurderes interkommunalt samarbeid på flere fagområder, bl.a. vann og avløp og landbruk. Det vil både kunne gi mer robuste fagmiljø, effektiv oppgaveløsning og være positivt for rekruttering av fagpersonell.

Virksomhet for Kultur er i gang med å utarbeide ny kulturplan for å få en systematisk, effektiv og målrettet utvikling av kulturlivet. Planen skal bidra til å bedre den strategiske utviklingen og ressursbruken til virksomheten. Den skal også styrke samarbeidet på tvers av sektorer og med frivilligheten.

Virksomhet Areal og Miljø prioriterer arbeidet med kommuneplanens arealdel (KPA). Det skal gjennomføres politikerverksted og medvirkning før høring. Det må tas stilling til konkrete arealinnspill, gjennomføres planvask og settes byggegrense mot sjø. Kommunedelplan for naturmangfold med handlingsplan vil være en viktig del av kunnskapsgrunnlaget for rullering av kommuneplanens arealdel. Viktige tema vil være beskrivelse av naturmangfold i Bamble og hvilke trusler det er utsatt for. I tillegg prioriteres ulovlighetsoppfølging av byggesaker. Bamble kommune har mange varsler på mulige ulovligheter, spesielt i 100-metersbeltet mot sjø. Sakene er ofte juridisk kompliserte da regelverket er endret over tid.

Kommunedelplaner og temaplaner for de ulike fagområder viser hvilke strategier og tiltak som er vedtatt, for eksempel klima- og energiplan, primærnæringsplan og plan for kulturmiljø er alle vedtatt i 2024, og legger grunnlag for arbeid i økonomiplan perioden. Det er gap mellom antall vedtatte planer og kapasitet til gjennomføring.

Vurdering av budsjettrammene for kommunalområdet for perioden

Samfunnsområdets økonomi består av selvkostområder, hvor brukerne betaler for tjenestene, og kommunalt finansiert drift. Kommunalteknikk har selvkost for vann, avløp, renovasjon og feiing, med forventede betydelig gebyrøkninger i økonomiplanperioden på grunn av kapitalkostnader, renter og energipriser. Gebyrøkningen for 2026 er relativt liten pga endringer i nasjonalt regelverk, da tjenesten har fått redusert merverdiavgift og forlenget avskrivningstid for anlegg. Areal og miljø har selvkost på private planer, byggesak og oppmåling, men saksmengden er konjunkturavhengig. Det vises til vedlegg Kommunale gebyrer - budsjett 2026.

Tjenestenivået innen kommunalt finansiert drift må påregnes redusert, selv med uendret ramme. Et vesentlig tiltak for å redusere kostnader er å redusere bygningsmasse og arealbruk i tjenestene. Energisparing er et viktig miljø- og kostnadstiltak, og salg av eiendom og gjennomgang av kontrakter fortsetter for å redusere kostnader. Salg av eiendom påvirkes av konjunktorene, og etterspørsel har vært begrenset. Det er stort vedlikeholdsetterslep på kommunens bygg og anlegg, som øker med uendret ramme. Klimatiltak og sparetiltak er ofte sammenfallende, spesielt på eiendom og bygg. Det er trukket inn flere vakante stillinger, oppgaveløsning og organisering og mulige samarbeidsløsninger gjennomgås for å effektivisere ressursbruken. Det jobbes aktivt med å skaffe ekstern finansiering til tiltak.

Arbeidet med realisering av tomter på Bunestoppen har stoppet, som følge av at Statsforvalteren opphevet vedtatt reguleringsplan 28.05.25. Bamble kommune har i KST-sak 83/25 (04.09.25) besluttet å utarbeide ny reguleringsplan og anlegge sak om ugyldighet mot staten, som følge av dette. Saken har store økonomiske konsekvenser for Bamble kommune.

Når det gjelder områdene brann- og eksplosjonsvern har eierbidraget til Grenland Brann og Redning (GBR) har økt betydelig fra 2023 til 2024. Det er også en betydelig økning på utgifter til beredskapavtaler for bl.a vintervedlikehold.

Det må arbeides videre med å styrke samhandlingen mellom tjenester innen kommunalområdene Oppvekst, Velferd og Samfunn. Samfunn leverer infrastruktur og tjenester til alle kommunalområder, og påvirkes av alle tiltak foreslått i kommunedirektørens innsparingsprogram. Det vil gi utfordringer med hensyn til kapasitet og kompetanse til oppfølging.

Strammere budsjettrammer for kommunalområdet Samfunn i Bamble kommune vil ha flere konsekvenser:

Reduksjon i tjenestenivå: Det vil være utfordrende å opprettholde dagens tjenestenivå samtidig som de økonomiske rammene strammes inn. Dette gjelder spesielt innenfor kommunalt finansiert drift, og bidrag til frivillig sektor.

Økte gebyrer: For selvkostområdene, som vann, avløp, renovasjon og feiing, vil økte kapitalkostnader, renter og energikostnader føre til gebyr økninger i økonomiplan perioden. Dette vil påvirke innbyggerne direkte.

Økt inntekstpotensial: Kommunen vurderer muligheter for økte inntekter ved å ta betalt for tjenester som i dag er gratis, økte gebyrer og økt betaling ved bruk av kommunale tjenester ved arrangementer.

Reduksjon av bygningsmasse: Kommunen må se på strukturer, arealbruk i tjenestene og bygningsmasse for å møte kravene om innsparinger.

Effektivisering og samarbeid: Det vil være nødvendig med økt fokus på effektivisering, tverrfaglig samarbeid og samhandling med andre kommunalområder og eksterne aktører. Dette inkluderer bruk av digitale verktøy og kunstig intelligens for å effektivisere saksbehandling og tjenesteleveranse.

Samlet sett vil strammere budsjetttrammer kreve en helhetlig tilnærming og samarbeid på tvers av kommunalområder og med eksterne aktører for å sikre bærekraftig utvikling og tjenesteleveranse i Bamble kommune. Dette innebærer både økonomiske og organisatoriske utfordringer som må håndteres for å møte fremtidens krav og behov.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltak	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		88 627	88 627	88 627	88 627
Sum Tekniske justeringer		18 457	18 457	18 457	18 457
Konsekvensjusteringer		18 457	18 457	18 457	18 457
Konsekvensjustert ramme		107 084	107 084	107 084	107 084
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan					
Avvikle arrangementstilskudd		250	250	250	250
Bevilgning til innkjøp av konsulenttjenester vedrørende utarbeidelse av kommuneplanens arealdel		0	-2 000	-2 000	-2 000
Driftsmidler til nye områder		100	100	100	100
Etablering Grenland Brann og Redning		32	32	32	32
Gebyrdekning Regulering, byggesak og oppmåling		194	-74	-386	-709
Gebyrinntekter: Selvkostkalkyle vann, avløp, slam, renovasjon og feiing		3 540	2 596	-1 855	-13 059
Innføring av gjengs husleie for utleieboliger, inklusiv omsorgsboliger		-2 000	-5 000	-5 000	-5 000
Innsparinger på drift som ikke lar seg realisere før eiendommer er solgt		-3 420	-6 840	-6 840	-6 840
Ramme: Attraktivitet, miljø, friområder m.m.		30	30	30	30
Ramme: Oppgradering kommunale bygg og ENØK-tiltak		-50	-50	-50	-50
Reduksjon av vedlikehold - Eiendom		900	0	0	0
Selvkostkalkyle: Vann, avløp, renovasjon og slam		6 135	3 095	-695	-2 444
Vurdere flere eiendommer for salg, f.eks. Grasmyr sør, Sundbykåsa, Clarks Minde, Sentrumsgården - reduserte driftskostnader.		-700	-700	-700	-700
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan		5 011	-8 560	-17 113	-30 390
Driftskonsekvens av investeringer					
Driftskonsekvens av utbygging Vest-Bamble omsorgssenter		0	2 400	2 400	2 400
Driftskonsekvens ved ny avlastningsbolig og spesialavdeling		0	360	720	720
Sum Driftskonsekvens av investeringer		0	2 760	3 120	3 120
Innsparingstiltak					
Avslutte abonnement på Tilskuddsportalen		-70	-70	-70	-70

Økonomiplan for 2026-2029

Beskrivelse tiltak	Tiltak	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Avvikle tilskudd til sosialt arbeid, KSAK 66/22		-100	-100	-100	-100
Felles fyrverkeri - avvikle tilskudd		-50	-50	-50	-50
Innsparing avsetning til fond til langsiktig behov for vedlikehold Cudriosgate 3		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Kjøp av kommunal eiendom - prisjustering tilleggsareal per kvm		1	1	1	1
Kostnadsreduksjoner Brann og ulykkesvern 2027-2028		0	-1 200	-2 400	-2 400
Kostnadsreduksjoner C. Voksenopplæring 2025-2027		-267	-400	-400	-400
Kostnadsreduksjoner D. Helse- og omsorgstjenestene til hjemmeboende 2025-2027		-342	-1 175	-1 175	-1 175
Kostnadsreduksjoner E. Legetjenestene 2025-2027		-200	-300	-300	-300
Kostnadsreduksjoner F. Sosialtjenestene 2025-2027		-133	-200	-200	-200
Kostnadsreduksjoner G. Plansak, byggesak, rekreasjon og naturforvaltning 2025-2027		-4 066	-6 100	-6 100	-6 100
Kostnadsreduksjoner H. Barn, unge, idrett og kulturbygg 2025-2027		-5 847	-8 880	-8 780	-8 680
Kostnadsreduksjoner I. Administrasjon 2025-2027		-922	-1 510	-1 510	-1 510
Kostnadsreduksjoner Samferdsel 2027-2028		0	-500	-1 000	-1 000
Redusere 1,0 årsverk vakant stilling - Drift og vedlikehold		-700	-700	-700	-700
Redusere 1,0 årsverk vakant stilling - Miljøservice		-625	-625	-625	-625
Redusert budsjett næring		-200	-300	-400	-500
Sum Innsparingstiltak		-14 521	-23 109	-24 809	-24 809
Nye tiltak					
Anskaffelse av felles kartsystem i Grenland		600	1 200	1 200	1 200
Drift av eiendommer vedr. eventuell overføring fra Grenland Havn		1	1	1	1
Lovpålagt veterinærvakt		200	210	220	230
Overføring av midler til den kulturelle spaserstokken fra Velferd til Samfunn		60	60	60	60
Tilskudd til Bamble Næringsforening		300	200	100	0
Utleie av lokaler - justering av tidligere tiltak		650	650	650	650
Sum Nye tiltak		1 811	2 321	2 231	2 141
Nye tiltak og realendringer		-7 699	-26 588	-36 571	-49 938
Ramme 2026-2029		99 385	80 496	70 513	57 146

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Avvikle arrangementstilskudd

I budsjett og økonomiplan 2024-2027 tilbakeførte Kommunestyret 250 000 kroner i 2025 og 350 000 kroner fra 2026 slik at en ikke skulle avvikle arrangementstilskuddet helt. Denne tilbakeføringen ble ved en feil ikke videreført inn i budsjett og økonomiplan 2025-2028. Den legges derfor inn igjen i ramma til Samfunn med 350 000 kroner fra 2026, ref kommunestyrevedtak 61/25, driftrapport 1. tertial.

Det ble vedtatt å spare inn arrangementstilskuddet i budsjett og økonomiplan 2025-2028 med 250 000 kroner i 2025 og 350 000 kroner fra 2026. Det vil si at Samfunn har avviklet arrangementstilskuddet.

Bevilgning til innkjøp av konsulenttjenester vedrørende utarbeidelse av kommuneplanens arealdel

Kommunestyret har i sak nr 102/24, kommuneplanens samfunnsdel, bedt administrasjonen komme tilbake med en sak om oppstart av kommuneplanens arealdel (KPA): "3. Kommunedirektøren bes komme tilbake med en sak vedrørende oppstart revisjon av kommuneplanens arealdel." Dette innbefatter også finansiering av arbeidet.

Det behøves betydelige ressurser til utarbeidelse av kunnskapsgrunnlag, politikerverksted, medvirkningsprosess og utarbeidelse av selve planen med plankart, bestemmelser og beskrivelse. Dette er anslått til ca 4 mill kroner:

Kostnadene med dette vil bli avgjort endelig i en anskaffelsesprosess. Den siste revisjonen av KPA koster i overkant av 3 mill kroner. Det var en mindre revisjon uten fullt planprogram.

Kostnadene i tiltaket er knyttet til:

- Revisjon av bestemmelser. Dagens bestemmelser er utdaterte og sannsynligvis svake juridisk. Byggesak vil bli involvert i revisjonen, men ekstern hjelp behøves og er anslått til ca 400 000 kr.
- Planvask. Dette innebærer gjennomgang av områder i gjeldende plan som ikke er utbygd, med behovsgjennomgang og vurdering om de skal videreføres. Arealer som tas ut, gir økt handlingsrom i ny plan for nye arealer. Kommunen kan søke støtte til dette arbeidet. Kostnad (basert på maksimalt støttebeløp hos Miljødirektoratet i 2023) er anslått til ca kr 400 000.
- Utarbeidelse av planbeskrivelse, plankart og bestemmelser: ca 2,5 mill kroner. Jo mer omfattende planprogram med flere tema, jo større kostnader knyttet til utarbeidelse.
- Politikerverksted pr verksted; konsulentbistand 15 000,- (ca 10 timer a kr 1500,-), politikergodtgjøring kr 60 000,-, bevertning; ca 8000,- = 85 000,-. Totalt 3 verksted = ca kr 250 000,-
- Medvirkningsprosess; informasjons og medvirkningsmøter: 3 stykk a kr 20 000,- (konsulent og annonsering): totalt kr 60 000,-
- Annonsering, informasjon, m.m.: kr 100 000,-
- Uforutsette, ekstraordinære kostnader: kr250 000,-

Totalt. ca 4 mill. kroner, 2 mill. kroner i 2025 og 2 mill. kroner i 2026.

Egenarbeid internt i kommunen vil utgjøre en betydelig ressursbruk på plan og byggesak, bla til gjennomgang av bestemmelser, gamle reguleringsplaner og planvask. dette bidrar til å redusere behovet for ekstern bistand, men vil gå ut over annet arbeid i perioden.

Driftsmidler til nye områder

Det ble lagt inn midler i økonomiplan 2024-27 for å styrke rammen til Kommunalteknikk for å dekke økte driftskostnader ifm overtakelse av nye områder som Rådhusplassen på Stathelle, Stokkevannet barnehage, Bunestoppen, Grasmyr Nord og Langrønningen industri- og næringsområde. Det ble lagt inn 265 000 kroner i 2024, 290 000 kroner fra 2025 og 390 000 kroner fra 2026 og utover. Endringen fra 2025 til 2026 er på 100 000 kroner..

Etablering Grenland Brann og Redning

I økonomiplan 2023-2026 ble det lagt inn en bevilgning til Grenland brann og redning på 1,117 mill. i 2023, 9,272 mill i 2024, 9,305 mill i 2025 og 9,337 mill. kroner i 2026. Endringen fra 2025 til 2026 utgjør 32 000 kroner.

Innføring av gjengs husleie for utleieboliger, inklusiv omsorgsboliger

Kommunestyret vedtok den 15.12.2022 i Sak 115/22 budsjett for 2023 og ØP 2023 - 2026, at subsidiering av husleiene i kommunale omsorgsboliger skal opphøre og at det innføres gjengs leie, også for omsorgsboliger. Det betyr at husleiene til omsorgsboligene blir justert når nye kontrakter inngås eller fornyes hvert tredje år.

Det foreslås å innføre gjengsleie for alle utleieboliger og at disse blir justert når nye kontrakter inngås eller fornyes hvert tredje år

Konsekvensen er at husleiene vil være lik gjengs leie, gjennomsnittlig sammenlignbar husleie i et boområde jfr. husleieloven. For de største boligene våre vil økningen være størst. For våre minste boliger våre vil leien gå ned. En gjennomsnittlig omsorgsbolig på 55 kvm vil få en økning i husleien på om lag 1000,- kroner i måneden. Eierformen har også innvirkning på hvilke konsekvenser vedtak om opphør av subsidiering vil få. Stiftelsesboligene har husleier fastsatt av stiftelsen og i noen tilfeller framleier vi mens i andre tilfeller er kontrakten tegnet direkte mellom leietaker og stiftelse.

Budsjettmessig konsekvens er anslått til en økt husleieinntekt på 2 mill. kroner i 2025, 4 mill. kroner i 2026 og 7 mill. kroner fra 2027. Totalt vil det da kunne bli en varig innsparing på 7 mill. kroner over tid.

Innsparinger på drift som ikke lar seg realisere før eiendommer er solgt

I forbindelse med ny ungdomsskole på Grasmyr ble det forutsatt at deler av skolen skulle finansieres ved salg av eiendommer og innsparing i driftsmidler når byggene er solgt.

Det er i K-sak 105/17 forutsatt at det skal spares inn:

- 7,0 millioner kroner for Langesund ungdomsskole og Grasmyr ungdomsskole
- 2,0 millioner kroner for tomme lokaler
- 1,3 millioner for Grasmyrhallen.

Totalt 10,3 mill. kroner.

De urealiserte innsparingene på totalt 6,84 mill. kroner ble i budsjett og økonomiplan 2023-2026 forskjøvet til 2026, da det ikke var realistisk før.

Fordeling av de 6,84 mill. kr:

- 4,995 mill. kroner i reduserte kostnader fraflytta lokaler (Grasmyr og Langesund ungdomsskole)
- 1,437 mill. kroner tomme lokaler (Rønholt, Rugtvedt og Herre)

- 408 000 kroner Grasmyrhallen

Grasmyr ungdomsskole heter nå Knutepunktet og er bygd ut slik at driftskostnadene er høyere enn i 2017.

Langesund ungdomsskole er fremdeles ikke solgt, reguleringsplanen er planlagt til ny 1X behandling i høst. Det er vanskelig å vite når vi kan forvente et salg, derfor ser vi for oss halvåreffekt fra 2026 og deretter full effekt ved fra 2027.

Ramme: Attraktivitet, miljø, friområder m.m.

I budsjett og økonomiplan for 2023-2026 ble det vedtatt en liten årlig justering av ramma på 30 000 kroner i økonomiplanperioden for å kompensere for merutgifter til vedlikehold av park og friområder.

Ramme: Oppgradering kommunale bygg og ENØK-tiltak

Det ble i budsjett og økonomiplan 2023-2026 vedtatt å redusere rammene med 50 000 kroner per år i økonomiplanperioden på grunn av energibesparelser i forbindelse med investering i nye ENØK-tiltak (energi økonomisering) i kommunale bygg.

Reduksjon av vedlikehold - Eiendom

I budsjett og økonomiplan 2024-2027 ble det i kommunedirektørens forslag foreslått å redusere vedlikeholdsmidlene til kjøp av tjenester og materiell på drift med 3,5 millioner kroner for å nå de oppsatte innsparingskrav på eiendom. Kommunestyret fant det uforsvarlig å kutte for mye i vedlikehold og tilbakeførte deler av den foreslåtte innsparingen. Det ble da vedtatt et kutt på totalt 2 mill. i 2024, 2,5 mill. i 2025, 1,6 mill. i 2026 og 2,5 mill. kroner i 2027.

Endringen fra 2025 til 2026 utgjør en reduksjon på 900 000 kroner.

Vurdere flere eiendommer for salg, f.eks. Grasmyr sør, Sundbykåsa, Clarks Minde, Sentrumsgården - reduserte driftskostnader.

Kommunestyret vedtok i budsjett og økonomiplan 2024-27 å redusere ramma på grunn av reduserte driftskostnader ved salg av bygg med 1,201 mill. kroner i 2024, 2,299 mill. kroner i 2025 og 2,999 mill. kroner fra 2026. Dette gjaldt byggene Grasmyr sør, Sundbykåsa, Clarks Minde og Sentrumsgården. Grasmyr sør er bestemt solgt.

Flere eiendommer er ikke solgt enda, og det er usikkerhet rundt når eventuelle salg vil gjennomføres.

Endringen fra 2025 til 2026 utgjør en reduksjon på ramma med ytterligere 700 000 kroner.

Driftskonsekvens av investeringer

Driftskonsekvens av utbygging Vest-Bamble omsorgssenter

Det er stipulert driftskostnader på 8,43 mill. kroner i Velferd og 2,4 mill. kroner til eiendomsdrift på Samfunn fra 2027 og utover, totalt 10,83 mill. kroner.

Driftskonsekvens ved ny avlastningsbolig og spesialavdeling

Driftskonsekvens av evt. sparte utgifter i Nustadjordet dersom det bygges avlastningsbolig og ny spesialavdeling på Rugtvedt. Tallene er hentet fra vedlegg til k-sak 55/25 spesialavdeling for barn og unge - oppdatert forprosjekt

Driftskonsekvens FDV utgifter (forvaltning, drift og vedlikehold) spesialavdeling Rugtvedt FDV. Tall er hentet fra vedlegg til sak 55/25.

Innsparingstiltak

Avslutte abonnement på Tilskuddsportalen

Bamble kommune tegnet abonnement med Tilskuddsportalen høsten 2023. Det er et digitalt samlet oppslagsverk for søkbare tilskudd både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Administrasjonen har gjennomført kurs og opplæring i portalen både for kommunens frivillige lag og foreninger, og for kommunalt ansatte.

Erfaringene til nå er at det er svært få ansatte og frivillige lag og foreningene som benytter seg av Tilskuddsportalen. De fleste googler og bruker ulike KI-plattformer for å finne tilskuddsordninger tilpasset de enkelte prosjektene.

Avvikle tilskudd til sosialt arbeid, KSAK 66/22

Tilskuddsordningen for frivillig sosialt arbeid ble vedtatt av kommunestyret 27.10.2022, KSAK 66/22.

Tilskuddsordningen har vært i drift i tre år, og erfaringene viser at det ikke har vært tilstrekkelig interesse eller antall søkere til å rettferdiggjøre en videreføring. Tilbakemeldinger tyder på at tilskuddsbeløpet oppleves som utilstrekkelig, selv etter en redigering av retningslinjer og økte satser.

I sammenheng med tilskuddsordningen ble det etablert et "Forum for sosialt/veldig arbeid". For å styrke samarbeidet og engasjementet blant frivillige aktører i kommunen opprettholder og utvider vi dette forumet. Det nye forum består av alle frivillige foreninger som arbeider med kultur, sosialt arbeid og andre lignende tiltak, og som ønsker å delta. Målet er å utveksle erfaringer, og søke eksterne finansieringer på tvers av fagområder.

Felles fyrverkeri - avvikle tilskudd

Det ble bevilget 50 000 kroner i budsjett og økonomiplan 2022-2025 til felles fyrverkeri, det ble lagt fast i ramma. Foreslås nå avviklet.

Innsparing avsetning til fond til langsiktig behov for vedlikehold Cudriosgate 3

Kommunestyret vedtok i Ksak 76/23 å sette av 1 mill. kroner i 12 år til framtidig utbedring og ombygging av Cudriosgate 3. Ved salg opphører bevilgningen og tas ut av ramma til Samfunn som et innsparingstiltak, da dette er begrunnelsen for salget.

Kjøp av kommunal eiendom - prisjustering tilleggsareal per kvm

Prisen pr. kvm. for tilleggsareal har ikke blitt justert på mange år og det er naturlig at denne justeres opp. Prisen pr. kvm. for tilleggsareal er idag 120 kroner, det foreslås økning til 200 kroner per kvm. Salgsinntektene kommer i investeringsbudsjettet. Det er ikke mulig å beregne en effekt av dette, det avhenger av hvor mye areal som blir solgt.

Kostnadsreduksjoner Brann og ulykkesvern 2027-2028

Bamble kommune har et høyt kostnadsnivå innen brann og ulykkesvern sammenlignet med både nabokommuner og KOSTRA-gruppe 7. Netto driftsutgifter utgjorde 1 707 kroner per innbygger i 2024, mot 1 078 kroner i KOSTRA-gruppen. Dette tilsvarer et merforbruk på om lag 9 millioner kroner, eller rundt 37 prosent.

Utgiftene ligger særlig høyt innen beredskap, mens forebyggingsarbeidet utgjør en mindre del av ressursbruken. Det samlede nivået overstiger det som anses nødvendig for et forsvarlig og effektivt beredskapstilbud, og reduserte utgifter på området vil bidra til bedre balanse mellom kostnader og kommunens økonomiske bæreevne.

Kostnadsreduksjoner C. Voksenopplæring 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet.

Kommunestyret la i tillegg inn ytterligere innsparing på 1 mill. kroner fra 2025 og 2 mill. kroner fra 2026. Med disse ekstra kuttene vil kommunen fortsatt ligge høyt over gjennomsnittet i kostra gruppe 7.

Kostnadsreduksjoner D. Helse- og omsorgstjenestene til hjemmeboende 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Kostnadsreduksjoner E. Legetjenestene 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Kostnadsreduksjoner F. Sosialtjenestene 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Kostnadsreduksjoner G. Plansak, byggesak, rekreasjon og naturforvaltning 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Kostnadsreduksjoner H. Barn, unge, idrett og kulturbygg 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Kostnadsreduksjoner I. Administrasjon 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Kostnadsreduksjoner Samferdsel 2027-2028

Bamble kommune har betydelig høyere netto driftsutgifter til samferdsel enn sammenlignbare kommuner. I 2024 var utgiftene 2 253 kroner per innbygger, mot 1 576 kroner i KOSTRA-gruppe 7. Dette tilsvarer et merforbruk på nær 30 prosent og et teoretisk innsparingspotensial på 9,7 millioner kroner.

Nivået er høyt både for kommunale veier og transporttiltak, og står ikke i forhold til kommunens økonomiske bæreevne. For å sikre balanse og nødvendig handlingsrom i økonomiplanen må utgiftene bringes nærmere gjennomsnittet for sammenlignbare kommuner.

Redusere 1,0 årsverk vakant stilling - Drift og vedlikehold

Stillingen har over lenger tid stått vakant, det foreslås nå å trekke denne inn som en innsparing. Nødvendige oppgaver løses med eksisterende bemanning.

Redusere 1,0 årsverk vakant stilling - Miljøservice

Stillingen har vært vakant en periode og foreslås nå trukket inn som en del av innsparing. Ved innføring av verktøyet Clean Pilot vil driften effektiviseres og det tekniske arbeidet gjøres lettere for alle ansatte.

Redusert budsjett næring

Det foreslås en reduksjon av næringbudsjett, da redusert bemanning og kapasitet fører til redusert aktivitet. Det er på den annen side foreslått å forlenge driftsstøtte til Bamble næringsforening (BNF) med 300 000 kroner i 2026, og en gradvis nedtrapping frem til 2028.

Tilskudd til Bamble næringsforening og økt innsparing på næringsbudsjettet må ses i sammenheng.

Nye tiltak

Anskaffelse av felles kartsystem i Grenland

Nåværende avtale om drift av kartsystem i Grenland har gått ut og kommunene må sette dette ut på anbud. Denne karttjenesten er helt nødvendig for at kommunen skal utføre sine lovpålagte tjenester. Anbudsprosess er påbegynt, og det er stor usikkerhet knyttet til nytt kostnadsnivå. Det blir imidlertid en betydelig økning i lisensutgifter. Nytt system vil bli satt i drift i løpet av 2026. Kostnadene fordeles med en fast grunnsum på 30% fordelt likt på 6 kommuner og resten fordeles etter folketall. Bambles andel er ca 12%. Nytt system vil møte kravene til arkivering, drift, innsyn og integrasjoner med andre systemer i kommunen; oppmåling, byggesak, plan og kommunalteknikk. Kartløsningen vil også brukes i beredskapssammenheng. Ny kartløsning er nødvendig for videre digitalisering av saksbehandling knyttet til stedslokalisering som nevnt over. Systemet skal i all hovedsak benyttes til tjenester som finansieres til selvkost.

Pr. medio oktober er ikke anbudsprosessen ferdig. Tilbudene fra leverandører spriker både på innhold og pris. Det gjennomføres forhandlinger i flere runder i oktober og november.

Anskaffelse med 6 kommuner samlet er vurdert å bli rimeligere for den enkelte kommune sammenliknet med å gjennomføre prosess og drift enkeltvis.

Drift av eiendommer vedr. eventuell overføring fra Grenland Havn

Det ble i sak 85/25 vedtatt at Bamble kommune overtar eiendommen fra Grenland Havn. Eiendommene overdras 01.11.25. Overtakelsen vil medføre forvaltning og drift. Det er foreløpig ikke avklart hvilke oppgaver det gjelder eller hva kostnadene blir for kommunen.

Lovpålagt veterinærvakt

Kommunene i Norge har ansvar for å organisere veterinærvakt for alle dyreslag. Dette er hjemlet i lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell, § 3a. Dette gjelder både kjæledyr, produksjonsdyr i landbruket og hest. Arbeidet organiseres som felles veterinærvakt i Grenland. Skien kommune står som vertskommune. Staten gir et tilskudd. Veterinærene har nå sagt opp avtalen og krever mer godtgjøring for å stille på vakt. Det overskytende beløp etter at Statens tilskudd er trukket fra må kommunen betale. Det er lyst ut en anbudskonkurranse og det forventes ny avtale i løpet av høsten 2025.

Kostnadene fordeles mellom kommunene etter folketall.

Overføring av midler til den kulturelle spaserstokken fra Velferd til Samfunn

Midler til den kulturelle spaserstokken er overført med 60 000 kroner fra Velferd til Samfunn, da virksomhet kultur har ansvaret for å følge opp denne ordningen.

Tilskudd til Bamble Næringsforening

Bamble næringsforening (BNF) har siden oppstarten for 3 år siden mottar årlig tilskudd fra kommunen på 600 000, med siste utbetaling i 2025. BNF har søkt om tilskudd på 300 000 kroner per år fra 2026 tom 2028, da det tar tid å bygge opp foreningen. Det er godt samarbeid mellom næringsforeningen og kommunen, og det er viktig å videreutvikle samarbeidet for næringsutvikling. Et tilskudd fra kommunen vil også ha en viktig signaleffekt i forhold til øvrige samarbeidspartnere i BNF. Det foreslås en årlig nedtrapping av tilskuddet, og at en samtidig ser på hvilke aktiviteter det vil være kostnadseffektivt at skjer i regi av næringsforeningen.

Utleie av lokaler - justering av tidligere tiltak

Bamble kommune leier ut alle sine lokaler i formålsbygg gratis. Det er en del ekstra kostnader i forbindelse med denne utleien, og en har i 2025 utredet potensiale for innsparinger som ligger i ny ordning med å ta leie. Det er videre utredet hvilke utfordringer og konsekvenser dette vil ha.

Utredningen er behandlet i KST-sak 70/25 fra juni 2025. Det innføres ikke leie, men begrenser bruk i ferier i dialog med frivilligheten. Utredninger i saken anslår årlig innsparing på ca. 350 000 kr. Effekt fra 2026.

Tiltaket er lagt inn for å kompensere at stipulert innsparing på 1 mill. kroner pr år ikke oppnås.

Ønskede tiltak

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Midler til kontroll og vedlikehold av barnehagene og skolenes uteområder.	600	600	600	600
Sum	600	600	600	600

Beskrivelse

Midler til kontroll og vedlikehold av barnehagene og skolenes uteområder.

Det ligger i dag ikke midler til kontroll av lekeapparater og vedlikehold av barnehagenes og skolenes uteområder hverken i kommunalområdet oppvekst eller i kommunalområdet samfunn. I 2018 ble det bevilget 300 000 kroner til oppgradering av uteområdene i kommunale barnehager og 300 000 kroner til oppgradering av uteområdene til barneskolene i hel kommunen. Disse midlene ble fordelt med 50 000 til hver barnehage og skole. Midlene sto på fond, og den enkelte barnehage og skole har ved å bruke disse midlene + egen sparing og samesøknader med fau om eksterne midler klart å oppgradere sine områder. Nå er det ikke midler igjen, og manglende kontroll og vedlikehold fører til at lekeapparater etterhvert må tas bort. Det er behov for jevnlig kontroll av lekeapparatene, samt behov for vedlikehold.

For kommunalområdet oppvekst sin del er det ønskelig at midlene legges til kommunalområdet samfunn, da det er der kompetansen på vedlikehold ligger. Det foreslås at det bevilges 600 000 årlig til dette formålet.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Midler til kontroll og vedlikehold av barnehagene og skolenes uteområder.

Det ligger i dag ikke midler til kontroll av lekeapparater og vedlikehold av barnehagenes og skolenes uteområder hverken i kommunalområdet oppvekst eller i kommunalområdet samfunn. I 2018 ble det bevilget 300 000 kroner til oppgradering av uteområdene i kommunale barnehager og 300 000 kroner til oppgradering av uteområdene til barneskolene i hel kommunen. Disse midlene ble fordelt med 50 000 til hver barnehage og skole. Midlene sto på fond, og den enkelte barnehage og skole har ved å bruke disse midlene + egen sparing og samesøknader med fau om eksterne midler klart å oppgradere sine områder. Nå er det ikke midler igjen, og manglende kontroll og vedlikehold fører til at lekeapparater etterhvert må tas bort. Det er behov for jevnlig kontroll av lekeapparatene, samt behov for vedlikehold.

For kommunalområdet oppvekst sin del er det ønskelig at midlene legges til kommunalområdet samfunn, da det er der kompetansen på vedlikehold ligger. Det foreslås at det bevilges 600 000 årlig til dette formålet.

Investeringsbudsjett

Investeringstabell

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan							
	2026	Inntekt 2026	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029
Boligutvikling, boligtomter, boligbygging								
Boligområde Bunestoppen	0	0	0	0	0	0	0	-5 000
Boligområde Grasmyr Sør	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Boligutvikling, boligtomter, boligbygging	0	0	0	0	0	0	0	-5 000
Oppgradering kommunale bygg								
Eiendom overgang til EL-biler	1 500	0	0	0	0	0	0	0
Fornyng av biler eiendom	500	0	0	0	0	0	0	0
Rammebevilgning oppgradering og ombygging kommunale bygg fom.2022	11 720	0	11 720	0	11 000	0	11 000	0
Sum Oppgradering kommunale bygg	13 720	0	11 720	0	11 000	0	11 000	0
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.								
Friluft- og miljøtiltak fom.2022	0	0	0	0	4 300	0	4 625	0
Kai og Park på Smietangen	5 000	0	0	0	0	0	0	0
Rådhusplassen på Stathelle	6 000	0	0	0	0	0	0	0
Sum Attraktivitet, miljø, friområder, mm.	11 000	0	0	0	4 300	0	4 625	0
Vann, avløp, renovasjon								
Grenland renseanlegg	5 000	0	50 000	0	100 000	0	300 000	0
Investeringer iht Vann- og avløpsplan	37 750	0	30 500	0	48 750	0	6 000	0
VA - årlige investeringer	11 000	0	11 000	0	11 000	0	11 000	0
Økt forsyningskapasitet - Vann	13 500	0	26 500	0	0	0	0	0
Sum Vann, avløp, renovasjon	67 250	0	118 000	0	159 750	0	317 000	0
Veg og trafiksikkerhet								
Veg- og trafiksikkerhetstiltak fom.2022	5 625	0	8 125	0	8 125	0	8 125	0
Sum Veg og trafiksikkerhet	5 625	0	8 125	0	8 125	0	8 125	0

Investeringsbudsjett

Boligområde Bunestoppen

Arbeidet med realisering av tomter på Bunestoppen har stoppet.

Kommunal- og distriktsdepartementet omgjorde 22.10.24 vedtaket til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark i klagesaken om reguleringsplanen på Bunestoppen. Statsforvalterens opphevet vedtatt reguleringsplan 28.mai 2025.

Bamble kommune har i KST-sak 83/25 (04.09.25) vedtatt å utarbeide ny reguleringsplan og anlegge sak om ugyldighet mot staten.

Kommunen forbereder en ny planbehandling med utredninger av natur og biologisk mangfold som departementet etterspør, samt foreta vurderinger av hvordan planen bør utformes etter at nødvendige utredninger og vurderinger er foretatt. Klagesaken ble avgjort første gang av Statsforvalteren 11. februar 2021.

Arbeidet med infrastruktur ble avsluttet før sommeren 2024.

Boligområde Grasmyr Sør

Prosjektet er et resultat av Områderegulering for Grasmyr vedtatt i Bamble kommunestyre sak. 102/18 og i budsjettet for 2019(KST sak 97/18). Det dreier seg om bygging av infrastruktur i det aktuelle området som innebærer at kostnaden fordeles mellom utbyggingen som har blitt gjort av Bamble ungdomsskole med idrettshaller, Bamble videregående skole og nytt boligfelt Grasmyr sør.

Vurdering av salg ble behandlet i kommunestyret 13.06.2024, sak 74/24. med følgende vedtak:

1. Bamble kommune selger sine eiendommer på Grasmyr sør som er regulert for framtidig boligutvikling.
2. Tidspunkt for salg vurderes ut fra interessen i markedet.

Bamble kommune vil i 2026 starte arbeidet med salg av eiendommene.

Eiendom overgang til EL-biler

Kommunestyret har vedtatt at virksomhetene skal fase ut biler som går på fossilt brensel.

Eiendom har nå en rekke gamle biler som vi er nødt til å bytte ut da det er begrenset levetid og 15 år gamle biler er ikke like driftssikre som nyere biler. Eiendom har behov for å fornye 7 biler, 5 til Miljøservice og 2 til driftsavdelingen. Virksomheten har totalt 24 biler så dette er bare en utskiftning av de aller eldste bilene. Investeringen er stipulert til 3,5 mill. kroner for 7 EL biler og foreslås fordelt over to år.

Friluft- og miljøtiltak fom.2022

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter som fremmer attraktivitet og stedsutvikling. Rammen skal dekke investering til parker, oppgradering av friområder og skjærgårdsparken. Utskifting av maskiner og utstyr innenfor parkområdet ligger også under denne rammen.

Det foreslås å ta tre år uten bevilgning, i henholdsvis 2025 til 2027. Bør tas opp igjen fra 2028.

Grenland renseanlegg

VAR 5: Grenland renseanlegg

For å tilfredsstille fremtidige krav rensing og håndtering av avløpsvann må kommunen investere i nye anlegg. Bamble kommune har sammen med Skien og Porsgrunn kommuner jobbet frem en mulighetsstudie, gjennomført en konseptvalgutredning (KVU) og startet forprosjekt med mål om å bygge ett felles renseanlegg. Forprosjektet gjennomføres i henhold til vedtak i sak 127/24.

Investeringen deles i 3 prosjekter; 1 del for forprosjektet som vil foregå i 2026 og 2027, en del for transportsystem og en del for selve renseanlegget. Det er forventet oppstart på transportsystemet og renseanlegget i 2028.

Foreløpig beregnet kostnad i perioden 2026 – 2029 er 455 millioner kroner. Det påløpe ytterligere kostnader i påfølgende år. Anlegget forventes ferdig i 2033.

Investeringer iht Vann- og avløpsplan

Investeringen omfatter utskifting av ledningsnett i henhold til tiltaksdelen i hovedplan for vann og avløp. I perioden 2026 – 2029 vil det gjennomføres tiltak i følgende avløpssoner: områdene:

- Omborsnes
- Bunes
- Krogshavn
- Uksodden
- Møllebukta
- Taule

Samt etablering av ny trykkreduksjon i vannforsyningssystemet og etablering av vann- og avløpsanlegg på strekningen fra Glittum til Åby.

Total kostnad for investeringen er i budsjettet til kroner 123 millioner.

Kai og Park på Smietangen

Bamble kommune har ved avtale med Smietangen utbygging forpliktet seg å opparbeide tomten lengst syd mot sundet.

Prosjektets økonomiske rammer er nedjustert til 10 Mill. kroner, etter vedtak i kommunestyret i juni 2025. I sum er vedtaket nedskalert med tilsammen 20 mill. kroner til en investeringsutgift på 10 mill. kroner, da en del av budsjettet ble overført til Kongens damprosjektet.

Det har blitt gjennomført grunnundersøkelser av området, og rapporten viser et høyt innhold av forurensning som har et estimat på ca. 8,65 millioner kroner for å få fjernet.

Det gjenstår ca. 7,60 millioner kroner av bevilgingen. Det må gjøres en vurdering om prosjektet skal gjennomføres. Det kommer sak til behandling i kommunestyre i høsten 2025.

Driftskonsekvenser må legges inn i ramma til kommunalteknikk fra 2027.

Rammebevilgning oppgradering og ombygging kommunale bygg fom.2022

Det er årlig behov for oppgraderinger og investeringer i eksisterende bygg som kommunen har. Det er behov for en økning for å ha en fleksibel og effektiv mulighet til å gjøre endringer ved eventuelle strukturendringer/behov for bygningsmessige tilpasninger til endret organisering av drift. Det er også behov for midler til oppfølging av eiendommer som overtas fra Grenland Havn.

Det foreslås ingen endringer i dette investeringsprosjektet da bruk av midler på sikt vil spare kommunen for økte driftskostnader.

Rådhusplassen på Stathelle

Det bør sees på å gjennomføre en reguleringsendring, hvor bestemmelsene (rekkefølgekravene) endres slik at prosjektet kan gjennomføres.

Rådhusplassen på Stathelle er et prosjekt som har ventet på realisering i flere år. Reguleringsplanen la til rette for boliger i det gamle Velhuset, Fengselet og Bedehuset. Disse byggene er solgt og gjort om til boliger. Reguleringsplanen har rekkefølgebestemmelser vedtatt av kommunestyret som sier at selve Rådhusplassen skal opparbeides før det blir gitt brukstillatelse på byggene kommunen har solgt.

Dette medfører at Rådhusplassen skal strammes opp med nye veilinjer og kanter. Det skal anlegges lekeplass og parkering for beboere og besøkende i området. I tillegg skal 3 garasjer erstattes med nye. Det er en forventning at dette blir lagt inn i 2025.

Prosjektet har stoppet opp i mangel på finansiering, men det er gjort en del prosjektering og løsningen kan sendes på anbud når detaljene er beskrevet. Det har vært noen utfordringer med fjell i dagen og høydeforskjeller i området, men det skal løses ved en helhetlig plan for Rådhusplassen.

Kommunestyret vedtok en nedskalering av Rådhusplassen med tilsammen 2 mill. kroner , slik at vedtatt totalsum er 10 mill. kroner. Kommunestyret forutsetter at byggingen kan gjennomføres som planlagt til en lavere kostnad (samme omfang, men med en litt lavere standard)

VA - årlige investeringer

VAR 3: Årlige investeringer

Investeringen dekker utskifting av maskiner, utstyr og biler i tillegg til mindre investeringer på ledningsnett av typen adhoc.

Investeringen vil være nødvendig dersom virksomheten skal tilpasse seg en mer miljøvennlig bil og maskin park. En del av virksomhetens drift vil være avhengig av fossilt drivstoff, men deler vil også kunne elektrifiseres. Totalt investeringsbehov i perioden 2026 – 2029 vil være ca. 44millioner kroner. Det vil si 11millioner kroner pr. år. .

Veg- og trafikksikkerhetstiltak fom.2022

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter innenfor vei- og trafikksikkerhetstiltak. Tiltak til "Aksjon skolevei" er også en del av denne rammen, med statlig tilskudd kommer i tillegg til kommunal bevilgning. Det er lagt inn en årlig kommunal bevilgning på 5 mill. kroner brutto, 4 mill. kroner netto eks mva i perioden.

Aktivitetene innenfor rammen er i hovedsak trafikksikkerhetstiltak samt utskifting av maskiner og utstyr som benyttes til vegformål. Rammen dekker også større utskiftinger av veilyst til LED.

Økt forsyningskapasitet - Vann

VAR 4: Økt forsyningskapasitet – Vann

For å opprettholde god vannberedskap er oppbevaring av nok mengde vann på rett sted viktig. I hovedplanen for vann og avløp er det beskrevet følgende tiltak:

- Etablere nytt høydebasseng ved Langrønningen i samarbeid med næringsområdet.
- Utvide kapasiteten ved både Synken og Asdalseter basseng.

Totalt investeringsbehov i perioden 2026 – 2027 er beregnet til å være 40 millioner kroner.

Oppvekst

Kommunalområdets ansvarsområder og tjenester for perioden

Kommunalområde Oppvekst er budsjettet med 378,54 årsverk fordelt på 470 ansatte.

Kommunalområdet består av fire virksomheter: Virksomhet PPT og spesialpedagogiske tjenester, Virksomhet barne- og familievern, Virksomhet barnehage, og virksomhet skole.

Virksomhet PPT og spesialpedagogiske tjenester. 30,53 årsverk fordelt 33 ansatte.

- PPT skal støtte og veilede skolene og barnehagene i å utrede behov for tilrettelegging av opplæringa og å sette inn tiltak så tidlig som mulig når det trengs.

- PPT skal hjelpe til med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling slik at opplæringstilbudet blir så inkluderende og godt tilrettelagt som mulig.

- PPT skal samarbeide og støtte skolene og barnehagene i et forebyggende perspektiv.

- PPT er kommunens sakkyndige instans der Loven om barnehager eller Opplæringsloven krever det.

(stillingene føres på funksjon 202 skole, og 211 styrket tilbud førskolebarn)

- Støtte- og spesialpedagoger skal sikre at alle vedtak om spesialpedagogisk hjelp oppfylles i samhandling med barnehagene.
(Stillingene føres på funksjon 211 styrket tilbud førskolebarn)
- Støtteassistentene i barnehage skal sikre barn med nedsatt funksjonsevne et likeverdig barnehagetilbud. (Stillingene føres på funksjon 211 styrket tilbud førskolebarn)
- Miljøveiledere i skolen samarbeider med ansatte i skolen, PPT og andre tjenester for å sikre et godt og trygt skolemiljø for elevene. De fanger opp og følger opp enkeltelever i samarbeid med foresatte og skolen. (stillingene føres på funksjon 233 annet forebyggende helsearbeid)
- SLT-koordinator arbeider i et rus- og kriminalitetsforebyggende perspektiv. Koordinatoren samhandler med skoler, foresatte, politi, SLT nettverk og lokalmiljøene for å skape gode og trygge arenaer for ungdom. (stillingen føres på 233 annet forebyggende helsearbeid)

Virksomhet barne- og familievern 16,59 årsverk fordelt på 18 ansatte. (stillingene føres på funksjon 244 barneverntjeneste og en 50% på 242 Råd, veiledning og sosialforebyggende arbeid)

- Virksomheten består av to avdelinger:
Barneverntjenesten har ni stillinger som jobber med saksbehandling og er kontaktpersoner for sine familier. I tillegg har vi en merkantilt ansatt.
Familie- og tiltaks teamet har fire tiltakstillinger (tiltakskonsulenter og familieveiledere) som jobber på oppdrag fra kontaktpersonene i barneverntjenesten. Virksomhetsleder er også barnevernleder. Virksomheten har en tilsynsfører i 40% stilling og en 19% stilling til hjemmebaserte tjenester (hjemmekonsulent). Totalt har Virksomheten 16,59 stillinger.
- Virksomheten jobber etter Lov om barnevern hvor lovens formål er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

Virksomhet barnehage 108,2 årsverk fordelt på 116 ansatte (stillingene føres på funksjon201 barnehage)

Barnehagevirksomheten reguleres av Barnehageloven. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg, lek, læring og danningsgrunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som blant annet skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnehagen har som samfunnsoppgave å forebygge diskriminering og mobbing, og skal ivareta barns rett til medvirkning ved at de får mulighet til å gi uttrykk for sitt syn på det som skjer i barnehagen.

Bamble kommune har 7 kommunale og 4 private barnehager.

623 barn har barnehageplass i Bamble kommune i barnehageåret 2024/2025 fordelt slik:
Kommunale barnehager

Falkåsen 13 årsverk, 18 barn under 3 år og 35 barn over 3 år
Grasmyr 19,4 årsverk, 26 barn under 3 år og 50 over 3 år
Nustad 24,5 årsverk, 32 barn under 3 år og 68 over 3 år
Rønholt 10,3 årsverk, 12 barn under 3 år og 27 over 3 år
Stokkevannet 14 årsverk, 20 barn under 3 år og 29 over 3 år
Sundby 12 årsverk, 18 barn under 3 år og 31 over 3 år
Uksodden 11 årsverk, 16 barn under 3 år og 26 over 3 år

I tillegg har kommunen tett samarbeid med de 4 private barnehagene:

Grashoppa 21 barn under 3 år og 25 barn over 3 år
Læringsverkstedet avd. Marthas hage 38 barn under 3 år og 43 barn over 3 år
Solstua 14 barn under 3 år og 23 barn over 3 år
Tiriltoppen 19 barn under 3 år og 32 barn over 3 år

Virksomhet skole

Virksomheten skole består av 5 barneskoler og 1 ungdomsskole, voksenopplæring avd. grunnskole, kulturskolen og 4 fritidsklubber samt tre forsterkede avdelinger, Paletten, Havhesten og midlertidig spesialavdeling. Virksomheten har 227,71 årsverk fordelt på 294 ansatte.

(elevtallet er hentet fra grunnskolens informasjonsinnhenting pr.01.10.2024, årsverk fra lønnsbudsjettet)

Herre barneskole m/sfo: 76 elever, 16,11 årsverk + midlertidig spesialavdeling.

Langesund barneskole m/sfo: 264 elever, 37,86 årsverk

Rugtvedt barneskole m/sfo: 212 elever, 27,04 årsverk,

Stahelle barneskole m/sfo: 387 elever, 47,58 årsverk,

Rønholt skole m/sfo 65 elever, 11,07 årsverk og

Bamble ungdomsskole : 492 elever, 63,03 årsverk.

Spesialavdelinger, Paletten og Havhesten (stillingene føres på funksjon202 skole)

Voksenopplæring avd. grunnskole og Paletten 9,44 årsverk (Voksenopplæring føres på funksjon213 voksenopplæring)

Kulturskolen (Føres på funksjon 283 kulturskoler)

4 fritidsklubber Samlet 10,89 årsverk (føres på funksjon 231 Aktivitetstilbud barn og unge og 234 aktiviserings- og servicetjenester til eldre og personer med funksjonsnedsettelse).

Utfordringer og utviklingstrekk for kommunalområdet for perioden

Den største utfordringen for kommunalområdet er nedgang i antall barn og unge noe som medfører at de økonomiske ressursene reduseres og tjenestene må omstilles. Samtidig er det et ønske og en forventning om tidlig innsats og mer fokus på det forebyggende.

De siste 10 årene har antall barn i alderen 0-15 år gått ned med 239. Prognosene fremover forventer at denne trenden fortsetter. nedenfor viser forventet endring i antall barnehagebarn og antall elever ved lav vekst, middels vekst og høy vekst. (kilde SSB)

Barnehagebarn 1-5 år	2025	2026	2027	2028	2029	Nedgang/økning
Lav vekst	628	612	594	573	544	-84
Middels vekst	628	625	618	617	611	-17
Høy vekst	628	636	638	649	657	29

Grunnskole (6-15 år)	2025	2025	2026	2027	2028	Nedgang/økning
Lav vekst	1 541	1543	1531	1490	1474	-83
Middels vekst	1 541	1 553	1 545	1 504	1 493	-80
Høy vekst	1 541	1565	1559	1521	1513	-28

Barn har lovfestet rett på barnehageplass når de er mellom 1-5 år. Når denne gruppen har blitt redusert har vi i Bamble gitt flere barn uten rett til plass tilbud. Dette medfører at vi i 2024 hadde 16 barn som var 0 år, i tillegg fikk 5 barn utsatt skolestart. Dette er hovedårsaken til at kommunen har høyere kostnader på barnehagefeltet enn sammenlignbare kommuner.

Det er et mål i kommuneplanen å ha løpende opptak hele året, og være attraktiv for barnefamilier. Samtidig er det et mål å redusere kostnadene til gjennomsnittet i kostraggruppe 7. Vi vil ikke klare å nå begge disse målene.

Selv om kommunen ikke plikter å gi 0 åringers barnehageplass har de private barnehagene rett på refusjon fra kommunen også for 0 åringene.

	2021	2022	2023	2024
Antall barn m rett til plass (1-5 år.) i barnehagene	641	628	606	602
Antall barn 0 - 6 år i barnehagene	652	642	621	623

For skole medfører elevnedgang at budsjettene reduseres og i tillegg brukes større lokaler enn nødvendig til drift av skole.

Andre utfordringstrekk er:

- Behov for økt grunnbemanning i barnehagene
- Flere barn får diagnoser og det er et økende behov og forventning om tilrettelegging og spes.ped i barnehager og skoler.
- Det er økt fokus på lesing og mer bruk av fysiske bøker i skolen
- Det er ønskelig med mer variert og praktisk rettet skolehverdag.

- Barnevernet melder om økende rusproblematikk og psykiske helseutfordringer hos foreldre og ungdom
- Økende sosioøkonomiske forskjeller

I 2024 vedtok Bamble kommune Forebyggende plan mot omsorgssvikt og atferdsvansker. Planen bygger på kunnskap om risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer. Implementeringen av planen og videre jobbing med tverrfaglig samarbeid er satsninger fremover. Venner, tilhørighet og mestring er viktige beskyttelsesfaktorer. For mange barn er fritidsaktiviteter den viktigste arenaen for å oppleve dette, samtidig som ikke lovpålagte tilbud blir satt under press når kostnader må reduseres.

Utvikling og omstilling i kommunalområdet for perioden

I 2026 skal kommunalområdet utarbeide en helhetlig oppvekstplan. Planen bør ta inn i seg både hvordan vi ønsker at barn og unge skal ha det i Bamble kommune, og også hva som er hensiktsmessige strukturer for barnehagene og skolene i kommunen.

Videre må fokuset på å redusere kostnadene og god økonomistyring fortsette.

Det skal bygges ny spesialavdeling på Rugtvedt, og parallelt med utbygging må driften planlegges og organiseres.

I tillegg kommer:

- Fokus på å forebygge omsorgssvikt, atferdsvansker og utenforskap
- Videreutvikle tverrfaglig samarbeid mellom tjenestene
- Videre jobbing med kompetanseløftet for inkluderende praksis
- Økt nærvær og redusert sykefraværet
- Utnytte mulighetene ved bruk av KI

Vurdering av budsjetttrammene for kommunalområdet for perioden

Samlet Det er ingen tvil om at dette budsjettforslaget er utfordrende å holde, og ikke minst krevende for alle ansatte som ønsker å gjøre mer enn disse rammene tillater. Budsjettforslaget slår noe ulikt ut for de ulike områdene og det er fortsatt skole som vil få de største utfordringene med å klare å hold dette budsjettforslaget.

I budsjetttrammene for oppvekst ligger det relativt store overføringer fra statsbudsjettet. Dette er i all hovedsak en videreføring fra statsbudsjettet for 2025, og det er særlig på barnehageområdet dette slår ut.

Barnehage og PPT For Barnehage ligger det i statsbudsjettet en videreføring av redusert barnehagepris, maksimal foreldrebetaling og økt bemanning i barnehagene. Tilsammen utgjør dette 6,8 millioner. I tillegg er det lagt inn 109 000 kroner som skal dekke system for kompetanse og karriere utvikling i skole og barnehage og 22 000 til særordning for private barnehager med pensjonsavtale basert på kommunalt tjenestepensjon.

I innsparingprogrammet er det lagt inn en innsparing som gjelder både barnehagene og PPT- og spesialpedagogiske tjenester på samlet: 2,9 millioner i 2026. Det er lagt inn to forslag til tiltak for å nå dette målet:

Sommersteng 4 uker mot i dag 2 uker. Dette samsvarer med SFO som har sommerstengt hele juli

Innføre to tellestidspunkter for antall barn i private barnehager slik at de private i større grad får tilskudd knyttet til antall barn som har plass.

I tillegg må det jobbes med å redusere vedtak knyttet til tilrettelegging og spesialpedagogisk hjelp.

For Skole er det i statsbudsjettet lagt inn en delvis videreføring av tilskudd til økt bemanning SFO på 1 435 000 kroner. I 2025 ble det lagt inn 1416 000 kroner til økt bemanning fra 1 august, altså for 1/2 år, vanligvis øker disse rammene til helårseffekt, men det har ikke skjedd her noe som kan medføre utfordringer med manglende dekning av lønn.

På innsparinger ble det lagt inn 1,2 millioner kroner på fådeling for høsten 2025, dette har fått helårseffekt og ligger inne i 2026.

I tillegg ligger det inne 2,4 millioner kroner i reduksjon av budsjettet som følge av elevnedgang. Dette er en praksis Bamble kommune har hatt i over 20 år, men nå klarer ikke skolene i Bamble å møte denne reduksjonen uten å endre på organiseringen av skolene. Det ligger derfor inne et forslag om å slå sammen tre av skolene Herre, Rønholt og Rugtvedt til to skoler fra høsten 2026. Samtidig ser vi at for å møte fremtidig nedgang i elevantallet må det også vurderes om ytterligere endringer i organiseringen av skolene.

Voksenopplæringen ligger inne med en reduksjon på 1,5 millioner kroner. 99 % av elever på voksenopplæringen er flyktninger og innvandrere, og store deler av kostnadene til voksenopplæringen dekkes av integreringstilskuddet. Dette innsparingsområdet skjer i samarbeid med Velferd og må også sees i sammenheng med reduksjon i antall flyktninger kommunen har vedtatt å ta imot. Det er etablert en arbeidsgruppe som arbeider med dette.

Ungdom og fritid har et innsparingkrav på 567 000 i 2026. Det er ikke foreslått konkrete tiltak på dette området, men det handler om å redusere tilbudet enten ved å kutte en av fritidsklubbene eller å redusere antall dager det gis tilbud.

Barnevern

På statsbudsjettet ligger det inne 386 000 kroner til avslutning av ordning med spesialiserte fosterhjem, Dette er et statlig hjelpetiltak som nå avsluttes og kommunene selv må ta ansvar for. Det ligger videre inne 60 000 kroner til finansiering av endringer i barnevernloven og 167 000 kroner til finansiering av krav om pensjonssparing til fosterforeldre.

Barnevernet har ikke blitt pålagt ekstra innsparingstiltak, men vil fortsette å ha fokus på å hindre bruk av institusjonsplasseringer og drifte kostnadseffektivt.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltak	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		384 850	384 850	384 850	384 850
Sum Tekniske justeringer		25 553	25 553	25 553	25 553
Konsekvensjusteringer		25 553	25 553	25 553	25 553
Konsekvensjustert ramme		410 403	410 403	410 403	410 403
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan					
Reduksjon i elevtallet i kommunen		-2 403	-3 398	-3 048	-5 115
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan		-2 403	-3 398	-3 048	-5 115
Innsparingstiltak					
Fådelte skoler		-2 400	-2 400	-2 400	-2 400
Innsparing skolekonsulenter 0,41 årsverk		-299	-299	-299	-299
Innsparingstiltak barnehage: ekstra telletidspunkt for utbetaling av tilskudd til de private barnehager		-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Innsparingstiltak Barnehage Alternativ 1: 4 uker sommerstengt		-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Kostnadsreduksjoner B. Barnehage 2025-2027		-2 552	-5 452	-5 452	-5 452
Kostnadsreduksjoner C. Voksenopplæring 2025-2027		-2 133	-3 700	-3 700	-3 700
Kostnadsreduksjoner D. Helse- og omsorgstjenestene til hjemmeboende 2025-2027		-66	-133	-133	-133
Kostnadsreduksjoner H. Barn, unge, idrett og kulturbygg 2025-2027		-1 133	-1 700	-1 700	-1 700
Sum Innsparingstiltak		-11 783	-16 884	-16 884	-16 884
Nye tiltak					
Driftskostnader spesialavdeling		5 950	10 950	10 450	10 450
Statsbudsjett 2025, øke bemanningen i barnehagene fra 1. januar 2025		1 304	1 304	1 304	1 304
Statsbudsjett 2025, økt bemanning sfo fra 1. august 2025		1 435	1 435	1 435	1 435
Statsbudsjett 2026, avslutning av overgangsordningen for spesialiserte fosterhjem		386	386	386	386
Statsbudsjett 2026, finansiering av endringer i barnevernsloven		60	60	60	60
Statsbudsjett 2026, krav om godtgjøring pensjonssparing fosterforeldre, helårseffekt		167	167	167	167
Statsbudsjett 2026, nominell videreføring av maksimal foreldrebetaling i barnehagen i 2026		275	275	275	275
Statsbudsjett 2026, redusert barnehagepris fra 1. august 2025		5 086	5 086	5 086	5 086
Statsbudsjett 2026, system for kompetanse- og karriereutvikling for ansatte i barnehage og skole.		109	109	109	109
Statsbudsjett 2026, særordning for private barnehager med pensjonsavtaler basert på kommunal tjenestepensjon - kompensasjon til kommunene		22	22	22	22
Sum Nye tiltak		14 794	19 794	19 294	19 294
Nye tiltak og realendringer		608	-488	-638	-2 705
Ramme 2026-2029		411 011	409 915	409 765	407 698

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Reduksjon i elevtallet i kommunen

Rammen for kommunalområde Oppvekst blir hvert år korrigert for elevtallsreduksjonen. Siden skoleåret ikke er likt budsjettåret, brukes elevtallsdataene fra GSI-rapporteringen pr 01.10 for å beregne trekket for neste skoleår. Det vil si at reduksjonen i elevtall på 27 elever for skoleåret 2025/26 først vil få effekt for skoleåret 2026/27. Reduksjonen totalt for 2026 utgjør 2,4 mill kroner, 1,4 mill. kroner for våren (reduksjon 27 elever, GSI 01.10.24) og 1,1 mill kroner for høsten (reduksjon 27 elever, GSI 01.10.25). Endringene i elevtall for resten av handlingsprogramperioden hentes fra SSBs befolkningsfremskrivning.

Elevtallet fortsetter å gå ned, og endringene i demografien gjør at budsjetttrammene til skolene blir redusert med 2,4 millioner i 2026 med en videre reduksjon utover i perioden. Skolene i Bamble vil ikke klare å drifte i henhold til loven med dagens skolestruktur. I fjorårets budsjett ble både Rønholt og Herre skole fådelte, men til tross for dette klarer vi likevel ikke å møte de økonomiske utfordringene nedgangen i elevtall medfører for skolene samlet.

Fremskrivning av elevtall frem til 2030 viser følgende:

År	Rønholt	Herre	Stathelle	Langesund	Rugtvedt	barneskolene	ungdomsskolen	totalt
2025/2026	70	70	383	273	210	1006	467	1473
2026/2027	73	65	390	263	195	986	473	1459
2027/2028	73	68	386	253	187	967	434	1401
2028/2029	76	66	392	234	183	951	422	1373
2029/2030	76	66	377	227	162	908	426	1334
2030/2031	77	72	371	222	149	891	429	1320
Nedgang i elevtall						115		153

Tabellen viser en nedgang i elevtall fra 2025 til 2030 med totalt 153 elever. Dette medfører en beregnet nedgang i rammetilskuddet for perioden med over 21 millioner kroner.

Med bakgrunnen i nedgang i elevtall og kostnadene med å drifte 5 barneskoler er det nødvendig å gjøre strukturelle tiltak for å få ned kostnadene allerede i 2026. Kommundirektøren vil legge frem en sak hvor ulike muligheter vurderes. Med bakgrunn i elevtallsutviklingen og kostnadsbildet, er det naturlig at det er skolene Herre, Rønholt og Rugtvedt som vurderes. Saken legges frem i starten av 2026, slik at tiltak kan iverksettes fra og med skoleåret 2026/2027.

Innsparingstiltak

Fådelte skoler

I budsjettet for 2025 ble det lagt inn fådeling av Rønholt og Herre skole fra høsten 2025. Dette tiltaket er tatt ut i kommunedirektørens innstilling, og innsparingskravet er nå knyttet til innsparingsprogrammet 2025-2027 utredningsområde A Skolestruktur.

Kommunestyret reduserte ramma med 1,2 mill. kroner i 2025 og -2,4 mill. kroner fra 2026.

Innsparing skolekonsulenter 0,41 årsverk

Innsparing skolekonsulenter på tilsammen 0,42 årsverk ved Herre skole og Rønholt skole etter at skolene har blitt reine barneskoler. Innsparingen gjøres varig fra 2026.

Innsparingstiltak barnehage: ekstra telletidspunkt for utbetaling av tilskudd til de private barnehager

Legge inn ekstra telletidspunkt for utbetaling av tilskudd til de private barnehagene slik at det i tillegg til 15.12 gjøres en justering 1.8.

Pr. idag får de private barnehagene tilskudd for hele året ut fra hvor mange barn de har pr. 15 desember. Det foreslås å øke antall telle tidspunkt til minimum to ganger pr. år.

Besparelsen på dette er et estimert beløp.

Innsparingstiltak Barnehage Alternativ 1: 4 uker sommerstengt

4 ukers sommerstengt i kommunale barnehager.

Bamble kommune har pr. idag 2 ukers sommerstengt i juli. Barna i barnehagen må ta ut 3 uker sommerferie i løpet av sommermånedene. Ved å holde stengt 4 uker, og at ansatte da må ta "fellesferie" kan kommunen spare ekstra utgifter til ferievikarer. Antatt innsparingspotensiale : 1,4 millioner kroner

Dette innebærer at vedtektene i kommunale barnehager må endres. Kommunedirektøren gis fullmakt til å endre vedtektene for kommunale barnehager i tråd med budsjettvedtaket.

Kostnadsreduksjoner B. Barnehage 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Kostnadsreduksjoner C. Voksenopplæring 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet.

Kommunestyret la i tillegg inn ytterligere innsparing på 1 mill. kroner fra 2025 og 2 mill. kroner fra 2026. Med disse ekstra kuttene vil kommunen fortsatt ligge høyt over gjennomsnittet i kostra gruppe 7.

Kostnadsreduksjoner D. Helse- og omsorgstjenestene til hjemmeboende 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Kostnadsreduksjoner H. Barn, unge, idrett og kulturbygg 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Nye tiltak

Driftskostnader spesialavdeling

Det er opprettet en spesialavdeling for elever med særskilt store oppfølgingsbehov. Per nå drives denne midlertidig ved Herre skole. Avdelingen har 4 elever med oppdekking 1,3 til 1. Dette er sammenlignbart med tilsvarende avdeling Regnbuen ved Heistad skole. Vi har tidligere kjøpt plass til denne elevmassen i Porsgrunn, men kan ikke dette nå da Porsgrunn trenger plassene selv.

Alternativet til denne organiseringen er at elevene går på særskolen sin. Dette ville krevd store tilpassinger på hver skole i stedet for ved en plass samtidig som behovet for ansatte rundt de ville gått opp.

Statsbudsjett 2025, øke bemanningen i barnehagene fra 1. januar 2025

I budsjettforliket, statsbudsjett 2025, ble det bevilget 550 mill. kroner til å øke bemanningen i barnehagene fra 1. januar 2025. Denne endringen ble ikke lagt inn i ramma til Oppvekst i budsjett og økonomiplan 2025-2028, ref driftrapport 1. tertial 2025. Endringen legges derfor inn nå med 1,304 mill. kroner.

Statsbudsjett 2025, økt bemanning sfo fra 1. august 2025

I budsjettforliket, statsbudsjett 2025, ble det bevilget midler til å øke bemanningen i hver SFO fra 1. august. Endringen ble ikke lagt inn i ramma til Oppvekst i budsjett og økonomiplan 2025-2028, ref driftrapport 1. tertial 2025. Bevilgningen legges derfor inn nå med 1,435 mill. kroner.

Statsbudsjett 2026, avslutning av overgangsordningen for spesialiserte fosterhjem

Barnevernsreformen trådte i kraft 1. januar 2022, og kommunene har blitt kompensert for reformen gjennom rammetilskuddet. For spesialiserte fosterhjem og beredskapshjem har det vært en overgangsordning, som innebar at kommunene betalte lavere egenandel for plasser som startet før reformen trådte i kraft. Denne overgangsordningen avsluttes fra og med 1. januar 2026, og kommunene må da betale full egenandel for disse plassene. For å kompensere kommunene for de økte utgiftene som følger av dette, økes rammetilskuddet med 151,6 millioner kroner. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnevern og utgjør 386 000 kroner for Bamble.

Statsbudsjett 2026, finansiering av endringer i barnevernsloven

Rammetilskuddet til kommunene øker med 23,4 millioner kroner for å kompensere for andre endringer i barnevernsloven. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnevern. Bambles andel utgjør 60 000 kroner.

Statsbudsjett 2026, krav om godtgjøring pensjonssparing fosterforeldre, helårseffekt

Stortinget har vedtatt endringer i barnevernloven som gir kommunene plikt til å kompensere fosterforeldre som er frikjøpt fra arbeid, for tapt pensjonsopptjening. For å legge til rette for at kommunene skal kunne tilpasse seg lovendringen før den trer i kraft 1. januar 2026, ble kommunene kompensert for deler av kostnaden gjennom en økning i rammetilskuddet på 63,5 millioner kroner i 2025 (halvårseffekt). Endringen får helårseffekt i 2026, og rammetilskuddet øker med ytterligere 65,7 millioner kroner. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnevern. Kommunens andel utgjør 167 000 kroner.

Statsbudsjett 2026, nominell videreføring av maksimal foreldrebetaling i barnehagen i 2026

Maksimal foreldrebetaling i barnehagen videreføres nominelt i 2026, altså på samme beløpsnivå som høsten 2025. For å kompensere kommunene for inntektsbortfallet, økes rammetilskuddet med 100,4 millioner kroner. Bambles andel utgjør 275 000 kroner.

Statsbudsjett 2026, redusert barnehagepris fra 1. august 2025

Fra 1. august 2025 ble maksimalprisen i barnehagen redusert fra 2 000 kroner til 1 200 kroner per måned. Som kompensasjon ble rammetilskuddet økt med 999,5 millioner kroner i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2025. Tiltaket får helårseffekt i 2026, og rammetilskuddet øker derfor med ytterligere 1 272,6 millioner kroner. I tillegg øker rammetilskuddet med 19,1 millioner kroner som helårseffekt av at maksimal foreldrebetaling ble videreført nominelt fra 1. januar 2025. Det er lagt til grunn at effektene av dette på etterspørselen etter barnehageplasser får virkning fra høsten 2025, og dermed helårseffekt i 2026. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnehage, og utgjør 5,086 mill. kroner for Bamble.

Statsbudsjett 2026, system for kompetanse- og karriereutvikling for ansatte i barnehage og skole.

Regjeringen innfører et nytt system for kompetanse- og karriereutvikling for ansatte i barnehage og skole. Systemet er anslått å medføre økte kostnader til administrasjon for kommunene, særlig knyttet til nye oppgaver som barnehagemyndighet. Som kompensasjon økes rammetilskuddet til kommunene med 50 millioner kroner. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnehage og utgjør 109 000 kroner for Bamble.

Statsbudsjett 2026, særordning for private barnehager med pensjonsavtaler basert på kommunal tjenstepensjon - kompensasjon til kommunene

Stortinget vedtok i juni 2025 endringer i regelverket for styring og finansiering av barnehagesektoren. Lovendringene innebærer en ny modell for beregning av pensjonstilskudd til private barnehager. Det innføres en særregel for private barnehager med historiske forpliktelser basert på avtaler om offentlig tjenstepensjon. Kommunene kompenseres for merkostnader som følge av denne særregelen, og rammetilskuddet økes med 10 millioner kroner. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnehage og utgjør 22 000 kroner for Bamble.

Ønskede tiltak

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Innsparingstiltak Barnehage Alternativ 2: 3 uker sommerstengt	-700	-700	-700	-700
Innsparingstiltak Barnehage Alternativ 3, Stengt juleuken og påskeuken	-700	-700	-700	-700
Tiltak for å møte endring i befolkningssammensetning i kommunen alternativ 1 : tilbakeføre midler	2 403	3 398	3 048	5 115
Utgifter IKT	1 909	1 909	1 909	1 909
Sum	2 912	3 907	3 557	5 624

Beskrivelse

Innsparingstiltak Barnehage Alternativ 2: 3 uker sommerstengt

3 ukers sommerstengt i kommunale barnehager.

Bamble kommune har pr. idag 2 ukers sommerstengt i juli. Barna i barnehagen må ta ut 3 uker sommerferie i løpet av sommermånedene. Ved å holde stengt 3 uker, og at ansatte da må ta "fellesferie" kan kommunen spare ekstra utgifter til ferievikarer. Antatt innsparingspotensiale : 700 000 kroner

Dette innebærer at vedtektene i kommunale barnehager må endres. Kommunedirektøren gis fullmakt til å endre vedtektene for kommunale barnehager i tråd med budsjettvedtaket.

Innsparingstiltak Barnehage Alternativ 3, Stengt juleuken og påskeuken

I tillegg til innsparingalternativ 1 eller 2 kan kommunen legge inn at barnehagen er stengt i romjulen og eller i påskeuken, dette vil kunne medføre en ytterligere besparelse på 700 000 kroner, eller 350 000 kroner dersom man velger en av ukene. I dag er barnehagene åpne disse ukene med unntak av julaften og nyttårsaften.

Dette innebærer at vedtektene i kommunale barnehager må endres. Kommunedirektøren gis fullmakt til å endre vedtektene for kommunale barnehager i tråd med budsjettvedtaket.

Tiltak for å møte endring i befolkningssammensetning i kommunen alternativ 1 : tilbakeføre midler

Elevtallet fortsetter å gå ned, og endringene i demografien gjør at rammene til skolene blir redusert med 2,4 millioner i 2026 og en videre reduksjon utover i perioden. Skolene i Bamble vil ikke klare å drifte i henhold til loven med dagens skolestruktur. I fjorårets budsjett ble både Rønholt og Herre skole fådelte, men til tross for dette klarer vi likevel ikke å møte de økonomiske utfordringene nedgangen i elevtall medfører for skolene samlet. Prognosene viser en nedgang i elevtall fra 2025 til 2030 med totalt 153 elever. Dette medfører en beregnet nedgang i rammetilskuddet for perioden med over 21 millioner kroner.

Med bakgrunnen i nedgang i elevtall og kostnadene med å drifte 5 barneskoler er det nødvendig å gjøre strukturelle tiltak for å få ned kostnadene allerede i 2026. Kommundirektøren vil legge frem en sak hvor ulike muligheter vurderes. Med bakgrunn i elevtallsutviklingen og kostnadsbildet, er det naturlig at det er skolene Herre, Rønholt og Rugtvedt som vurderes. Saken legges frem i starten av 2026, slik at tiltak kan iverksettes fra og med skoleåret 2026/2027.

Dersom det ikke gjennomføres strukturelle endringer, men man velger å opprettholde dagens skolestruktur, må budsjettet til skole tilføres økte ressurser, med 2,4 millioner i 2026 og en videre økning for årene fremover.

Utgifter IKT

Bamble kommune er en del av IT-samarbeidet i Grenland. Deltakerkommunene blir hvert år fakturert for IT kostnader som rammekostnad, brukerkostnad og utstyr. Bamble kommune fordeler kostnadene ut på kommunalområdene. Den gang det ble besluttet å fordele kostnadene ut på kommunalområdene, fulgte det ikke med budsjettmidler. For Oppvekst sin del, er kostnaden for 2026 stipulert til 1 909 000 kroner. Kommunalområdet styrkes med dette beløpet.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Innsparingstiltak Barnehage Alternativ 2: 3 uker sommerstengt

3 ukers sommerstengt i kommunale barnehager.

Bamble kommune har pr. idag 2 ukers sommerstengt i juli. Barna i barnehagen må ta ut 3 uker sommerferie i løpet av sommermånedene. Ved å holde stengt 3 uker, og at ansatte da må ta "fellesferie" kan kommunen spare ekstra utgifter til ferievikarer. Antatt innsparingspotensiale : 700 000 kroner

Dette innebærer at vedtektene i kommunale barnehager må endres. Kommunedirektøren gis fullmakt til å endre vedtektene for kommunale barnehager i tråd med budsjettvedtaket.

Innsparingstiltak Barnehage Alternativ 3, Stengt juleuken og påskeuken

I tillegg til innsparingalternativ 1 eller 2 kan kommunen legge inn at barnehagen er stengt i romjulen og eller i påskeuken, dette vil kunne medføre en ytterligere besparelse på 700 000 kroner, eller 350 000 kroner dersom man velger en av ukene. I dag er barnehagene åpne disse ukene med unntak av julaften og nyttårsaften.

Dette innebærer at vedtektene i kommunale barnehager må endres. Kommunedirektøren gis fullmakt til å endre vedtektene for kommunale barnehager i tråd med budsjettvedtaket.

Tiltak for å møte endring i befolkningssammensetning i kommunen alternativ 1 : tilbakeføre midler

Elevtallet fortsetter å gå ned, og endringene i demografien gjør at rammene til skolene blir redusert med 2,4 millioner i 2026 og en videre reduksjon utover i perioden. Skolene i Bamble vil ikke klare å drifte i henhold til loven med dagens skolestruktur. I fjorårets budsjett ble både Rønholt og Herre skole fådelte, men til tross for dette klarer vi likevel ikke å møte de økonomiske utfordringene nedgangen i elevtall medfører for skolene samlet. Prognosene viser en nedgang i elevtall fra 2025 til 2030 med totalt 153 elever. Dette medfører en beregnet nedgang i rammetilskuddet for perioden med over 21 millioner kroner.

Med bakgrunnen i nedgang i elevtall og kostnadene med å drifte 5 barneskoler er det nødvendig å gjøre strukturelle tiltak for å få ned kostnadene allerede i 2026. Kommundirektøren vil legge frem en sak hvor ulike muligheter vurderes. Med bakgrunn i elevtallsutviklingen og kostnadsbildet, er det naturlig at det er skolene Herre, Rønholt og Rugtvedt som vurderes. Saken legges frem i starten av 2026, slik at tiltak kan iverksettes fra og med skoleåret 2026/2027.

Dersom det ikke gjennomføres strukturelle endringer, men man velger å opprettholde dagens skolestruktur, må budsjettet til skole tilføres økte ressurser, med 2,4 millioner i 2026 og en videre økning for årene fremover.

Utgifter IKT

Bamble kommune er en del av IT-samarbeidet i Grenland. Deltakerkommunene blir hvert år fakturert for IT kostnader som rammekostnad, brukerkostnad og utstyr. Bamble kommune fordeler kostnadene ut på kommunalområdene. Den gang det ble besluttet å fordele kostnadene ut på kommunalområdene, fulgte det ikke med budsjettmidler. For Oppvekst sin del, er kostnaden for 2026 stipulert til 1 909 000 kroner. Kommunalområdet styrkes med dette beløpet.

Investeringsbudsjett

Investeringstabell

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan							
	2026	Inntekt 2026	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029
Investeringer oppvekst								
Spesialavdeling for barn og unge	21 403	0	15 062	0	0	0	0	0
Sum Investeringer oppvekst	21 403	0	15 062	0	0	0	0	0

Investeringsbudsjett

Spesialavdeling for barn og unge

Bamble kommune har en lovfestet plikt til å tilby alle barn i kommunen et tilpasset og kvalitativt godt skoletilbud. Bamble har benyttet muligheten for å kjøpe elevplasser i andre kommuner til elever med store hjelpebehov. Bamble kommune kan framover ikke forvente å kunne kjøpe elevplasser til nye elever, da de vi har kjøpt plass av fyller opp plassene med kommunens egne elever.

Kommunestyret vedtok i sak 183/24 at det skal utarbeides et forprosjekt for etablering av en spesialavdeling for barn i den tidligere avlastningsboligen på Rugtvedt. I arbeidet med forprosjektet kom det forespørsel fra kommunalområdet Velferd om muligheter for å ha avlastning for barn og unge i lokalene til en spesialavdeling på Rugtvedt. Bakgrunnen er mulighet for mer kostnadseffektivt og fleksibelt avlastningstilbud, og kapasitet til å kunne dekke et økende behov i årene framover.

En arbeidsgruppe har utarbeidet et forprosjekt med ombygging og utbygging av den tidligere avlastningsboligen og opparbeidelse av uteområde. Det foreslås en spesialavdeling med samlokalisering av spesialisert undervisningstilbud og avlastningstilbud. Forprosjektet ble behandlet av kommunestyret i sak 68/25. Det ble vedtatt å utarbeide et oppdatert forprosjekt med etablering av et bygg på Rugtvedt hvor det samlokaliseres spesialisert undervisningstilbud og avlastningstilbud til barn og unge. I det oppdaterte forprosjektet er det lagt fram to utbyggingsalternativer; et alternativ med ombygging og utbygging av tidligere avlastningsbolig, og et alternativ med et nybygg. Det er foretatt en vurdering av investeringskostnader og driftsmessige konsekvenser av alternativene. Kommunedirektøren anbefaler at alternativet med nybygg velges for gjennomføring av et hovedprosjekt. Kommunestyret behandler oppdatert forprosjekt i møte 30.10.25.

Velferd

Kommunalområdets ansvarsområder og tjenester for perioden

Kommunalområdet Velferd har ansvar for alle tjenester innenfor fagområdene helse, omsorg og velferd. Brukerne skal gis gode muligheter for økt livskvalitet og mestring og kommunen skal sørge for helhetlig tenkning med forebygging, tidlig intervensjon til diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering, slik at helhetlige pasientforløp i størst mulig grad kan ivaretas innenfor beste effektive omsorgsnivå.

Velferd er kommunens største kommunalområde med 435 årsverk, fordelt på 570 ansatte. I tillegg kommer alle som er ansatt som vikarer. Dette er en liten reduksjon fra fjoråret.

Kommunalområdet består av 6 virksomheter:

- **Tjenestetildeling og digitalisering**, med ansvar for tjenestetildeling, digitalisering, velferdsteknologi, støttetjenester for kommunalområdet, hjelpemiddelformidling, transporttjenester, boligkontor m.m.
- **NAV**, med ansvar for blant annet statlige NAV-tjenester, sosialtjenester, integrering og flyktningarbeid, norskavdeling for flyktninger
- **Spesialiserte helsetjenester** med ansvar for fysio- og ergoterapitjenesten, legevakt, fastlegetjenesten, Bamble helsestasjon, Bamblehjelpa (psykisk helse og rusomsorg) med boliger med bemanning og oppsøkende virksomhet, samt Frisk Bris.
- **Hjemmetjeneste og døgnbemannede boliger** gir tjenester til de som bor i eget hjem eller bor i en bolig med døgnbemanning. Hjelpen kan være hjemmesykepleie, praktisk bistand, hjelp til medikamenthåndtering, trygghetsalarm, bruk av velferdsteknologi m.m.
- **Bamble helsehus** er kommunens eneste institusjon og her gis tjenester som kort- og langtids plass, rehabilitering, palliativ behandling og annen spesialisert behandling. Her ligger også kommunens 2 øyeblikkelig hjelp plasser for somatikk. I tillegg finner man kjøkken- og vaskeridrift. Kjøkkenet har også ansvar for kantinen på Bamble ungdomsskole.
- **Miljøarbeidertjenesten** gir tjenester til personer med nedsatt funksjonsevne som bofelleskap med bemanning og dagaktivitetstilbud på Nustad gård.

Utfordringer og utviklingstrekk for kommunalområdet for perioden

Økonomiske rammer og behov for omstilling

Kommunens økonomiske handlingsrom er begrenset, og det vil ikke være mulig å videreføre dagens drift uten betydelige endringer. Tjenestene må tilpasses et saldert budsjett, og det kan bli nødvendig å utsette eller avvikle enkelte tilbud. Effektivisering og omstilling vil være sentrale virkemidler, og det pågår allerede arbeid med tiltak som skal redusere overforbruk og sikre bærekraftig ressursbruk. Tjenestekontoret og de utøvende tjenestene melder om økt ressursbehov, og det er behov for tydelige prioriteringer i tildeling og dimensjonering av tjenester.

Demografiske endringer og økende tjenestebehov

Bamble kommune står foran betydelige demografiske endringer i planperioden, med en markant vekst i antall eldre innbyggere. Denne utviklingen vil medføre økt forekomst av demens, kognitiv svikt og andre aldersrelaterte sykdommer, og vil stille kommunens helse- og omsorgstjenester overfor krevende omstillingsbehov. For å møte dette må tjenestene i større grad vris mot forebyggende og helsefremmende arbeid, samt rehabilitering og habilitering. Samtidig vil det være nødvendig å styrke kapasiteten i hjemmetjenesten, døgnbemannede boliger og institusjonstilbudet, ettersom behovet for tjenester vil øke til tross for forebyggende innsats.

Kompleksitet i brukermassen og samhandling med spesialisthelsetjenesten

Brukerne har i økende grad sammensatte sykdomsbilder, noe som krever spesialkompetanse og økt innsats i tjenestene. Det er også behov for flere korttidsplasser. Samarbeidet med spesialisthelsetjenesten er endret gjennom ny avtale med Sykehuset Telemark, som gir sykehuset mulighet for utskrivning av pasienter hele døgnet, året rundt. Dette vil medføre økt press på kommunale tjenester og høyere utgifter knyttet til utskrivningsklare pasienter, særlig i en periode hvor kommunen har begrenset kapasitet som følge av byggeprosessene.

Individualisering og mestring

Tjenestene skal være individuelt tilpasset og bidra til at brukerne opplever mestring og trygghet. Brukermedvirkning og ansvar for egen hverdag er sentralt, og det er viktig å mobilisere egne ressurser og ta i bruk teknologi og hjelpemidler. Kommunalområdet har utviklet en "Tjenesteveiviser" som tydeliggjør tjenestenivå, forventninger og forebyggende innsats, og som skal bidra til mer målrettet og effektiv tjenesteyting.

Forebygging og rehabilitering

I tråd med nasjonal opptappingsplan for habilitering og rehabilitering skal kommunen tilby tjenester som fremmer egenmestring. Det er etablert flere tiltak innen folkehelsearbeid, frisklivstilbud og aktivisering, men mange av disse er finansiert med tilskudd. For å videreføre tilbudene etter tilskuddsperioden må det vurderes nye finansieringsløsninger.

Sosial ulikhet og utenforskap

Kommunens folkehelseprofil viser utfordringer knyttet til sosial ulikhet og utenforskap. Andelen barn i lavinntektsfamilier er høyere enn landsgjennomsnittet, og kommunen har lavere utdanningsnivå og høyere andel unge uføre. NAV Bamble melder om økende behov for

sosialhjelp. Det er viktig å prioritere innsats mot unge og flyktninger for å redusere utenforskap og øke deltakelse i utdanning og arbeid.

Psykisk helse og rus

Psykisk helse er et nasjonalt satsingsområde, og kommunen ser en økning i henvendelser til psykisk helse- og avhengighetstjenester, særlig blant unge. Tjenestene må være tilgjengelige tidlig i forløpet, ha et nettverksfokus og være tilpasset brukere med sammensatte behov. Boligkontoret har utfordringer med å finne egnet bosted for personer med psykiske lidelser og rusproblematikk, og dette krever økt tverrfaglig innsats.

Personell, kompetanse og ledelse

Kommunen har mange dyktige ansatte, men står overfor utfordringer knyttet til høyt og varierende sykefravær, samt vanskeligheter med å rekruttere kvalifisert personell, særlig sykepleiere og vernepleiere, men også til dels helsefagarbeidere. Lønnsforskjeller mellom nabokommuner påvirker konkurranseevnen, og det er iverksatt tiltak som "Tett på" og kompetanseheving for å styrke nærvær og ledelse. Organisering og lederspenn vurderes fortløpende for å sikre god ledelse og faglig kvalitet.

Digitalisering og teknologisk utvikling

Digitalisering er et viktig utviklingsområde. I 2026 skal kommunen anskaffe nytt elektronisk pasientjournalssystem i samarbeid med DigiTV (Digitale Vestfold og Telemark). Dette krever betydelige ressurser til prosjektledelse, opplæring og lisenskostnader. Bamble kommune har vært framoverlent i bruk av velferdsteknologi, men videre satsing krever nye investeringsmidler og tilrettelegging for nødvendig infrastruktur i både kommunale bygg og brukeres hjem.

Strategiske investeringer i bygg og infrastruktur

For å møte fremtidens behov er det vedtatt flere strategiske investeringer. Det viktigste tiltaket er byggingen av nytt Vest-Bamble omsorgssenter, som skal stå ferdig vinteren 2027. I tillegg til erstatning for det gamle aldershjemmet etableres det 12 nye omsorgsboliger med døgnbemanning. Det pågår også utredning av utbygging ved Bamble helsehus. Disse investeringene er avgjørende for å sikre nødvendig kapasitet og effektiv drift i årene som kommer.

Beredskap og samfunnssikkerhet

Beredskap og samfunnssikkerhet har fått økt oppmerksomhet som følge av den geopolitiske situasjonen i Europa. Kommunen må oppdatere og teste beredskapsplaner, og fra 1. januar 2026 er det forskriftsfestet krav om beredskapslager for smittevernstyr. Dette arbeidet krever tett samarbeid med Statsforvalteren og tydelig organisering lokalt.

Utvikling og omstilling i kommunalområdet for perioden

Kommunalområdet Helse og Velferd står overfor en omfattende omstillingsprosess i planperioden. Basert på analyser av KOSTRA-tall og sammenligning med kommunegruppe 7, er det identifisert et behov for å redusere driftsnivået med om lag 65 millioner kroner. Dette er et krevende mål, som forutsetter både strukturelle endringer og nytenkning i hvordan tjenestene organiseres og leveres.

I samarbeid med konsultentselskapet PwC er det igangsatt et systematisk arbeid for å identifisere og vurdere tiltak som kan bidra til å redusere kostnadene, samtidig som kvalitet og forsvarlighet i tjenestene opprettholdes. Arbeidet involverer ledere, ansatte og tillitsvalgte, og det er etablert flere arbeidsgrupper som ser på konkrete forbedringsområder. Det legges vekt på bred involvering og faglig forankring i prosessen.

Flere tjenesteområder har i dag høyere kostnader enn sammenlignbare kommuner, og må derfor gjennomgå med sikte på effektivisering og tilpasning til et lavere kostnadsnivå. Dette gjelder blant annet helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende, hvor demografiutviklingen medfører økt press på kapasitet og behov for heldøgns omsorg. Det er også behov for å vurdere organiseringen av legetjenesten, som etter overgang fra vikarbyrå til kommunalt ansatte leger fortsatt ligger over referansegruppen i KOSTRA.

Innen sosiale tjenester skal det utredes om nivået på økonomisk sosialhjelp skyldes ulik skjønnsutøvelse i saksbehandlingen. Transportordninger i både Oppvekst og Velferd er identifisert som et område med potensial for samordning og mer effektiv ressursbruk, og det vurderes nå et felles prosjekt for å se på alternative løsninger som ivaretar brukernes behov samtidig som kostnadene reduseres.

Digitalisering, kompetanseutnyttelse og endringer i struktur og organisering er sentrale virkemidler i omstillingsarbeidet. Kommunalområdet har utviklet en Tjenesteveiviser som vil være et viktig styringsverktøy for både Tjenestekontoret, utøvende tjenester, brukere og pårørende, og skal bidra til tydeligere forventningsavklaringer og mer målrettet ressursbruk.

Omstillingsarbeidet vil kreve tydelige prioriteringer, god ledelse og tett oppfølging. Målet er å sikre bærekraftige tjenester som er tilpasset kommunens økonomiske rammer, samtidig som innbyggernes behov ivaretas på en trygg og verdig måte.

Vurdering av budsjettrammene for kommunalområdet for perioden

Budsjettforslaget for kommunalområdet Helse og Velferd innebærer betydelige innsparinger og en reduksjon i tjenestenivået. Dette vil få konsekvenser for både brukere, ansatte og tjenestene som helhet. Det er nødvendig å erkjenne at forventningene til hva kommunen kan tilby må justeres, og at gapet mellom behov og tilgjengelige ressurser må reduseres.

KOSTRA-tall viser at Bamble kommune har hatt et høyt tjenestenivå sammenlignet med kommunegruppe 7, særlig innen hjemmetjenester og bolig med døgnbemanning, legetjeneste, økonomisk sosialhjelp og voksenopplæring. Dette har bidratt til gode tjenester, men også til et kostnadsnivå som ikke er bærekraftig innenfor dagens økonomiske rammer. Kommunalområdet har over tid arbeidet med omstilling og effektivisering, men det er krevende å møte innsparingskrav og samtidig opprettholde forsvarlige tjenester.

I tillegg til et innsparingskrav på 65 mill. kroner innen 2027, ligger det urealiserte krav fra tidligere år til grunn for budsjettet. Dette forsterker behovet for å redusere driftskostnader, og gjør det nødvendig å vurdere utsettelse eller nedskalering av planlagte tiltak. Ett eksempel er utsettelsen av ny fløy ved Bamble helsehus. Det vurderes også fortløpende om ledige stillinger skal besettes, basert på tjenestebehov og økonomisk bæreevne.

Demografiutviklingen med en raskt økende andel eldre forsterker presset på tjenestene. I 2024 ble det kjøpt plasser i annen kommune for å dekke behovet for heldøgns omsorg, noe som medførte betydelige merkostnader. Denne praksisen ble ikke videreført i 2025, og brukere med vedtak om høyere omsorgsnivå har i større grad mottatt tjenester i eget hjem. Det må også vurderes om kjøp av tjenester for enkelte brukergrupper skal reduseres eller avsluttes.

Kommunalområdet står dermed overfor en krevende balansegang mellom økonomisk ansvarlighet og faglig forsvarlighet. Det vil være nødvendig med tydelige prioriteringer, tett oppfølging og kontinuerlig vurdering av tjenestenivå og organisering for å sikre at ressursene brukes der behovet er størst.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltak	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		474 907	474 907	474 907	474 907
Sum Tekniske justeringer		49 702	49 702	49 702	49 702
Konsekvensjusteringer		49 702	49 702	49 702	49 702
Konsekvensjustert ramme		524 608	524 608	524 608	524 608
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan					
K-sak 77/24 og 40/23 Interkommunal legevakt i Porsgrunn		0	348	348	348
Ksak 81/24 forsøksprosjekt, økt grunnbemanning Bamble helsehus, skjermet og langtidsavd.		0	-710	-710	-710
Økning utskrivningsklare pasienter i påvente av plasser		0	-2 750	-3 000	-3 000
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan		0	-3 112	-3 362	-3 362
Driftskonsekvens av investeringer					
Driftskonsekvens av utbygging Bamble helsehus		0	0	1	1
Driftskonsekvens av utbygging Vest-Bamble omsorgssenter		0	8 430	8 430	8 430
Driftskonsekvens ved ny avlastningsbolig og spesialavdeling		0	-1 215	-2 430	-2 430
Vest-Bamble omsorgssenter -midler til leie av lokaler til drift i rive- og byggeperioden		1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum Driftskonsekvens av investeringer		1 000	5 215	4 001	4 001
Innsparingstiltak					
Endre middagsleveranser til hjemmeboende		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Kostnadsreduksjoner C. Voksenopplæring 2025-2027		-2 232	-3 799	-4 700	-4 700
Kostnadsreduksjoner D. Helse- og omsorgstjenestene til hjemmeboende 2025-2027		-15 206	-26 472	-32 800	-32 800
Kostnadsreduksjoner E. Legetjenestene 2025-2027		-5 643	-9 576	-11 800	-11 800
Kostnadsreduksjoner F. Sosialtjenestene 2025-2027		-7 052	-11 919	-14 600	-14 600
Sum Innsparingstiltak		-31 133	-52 766	-64 900	-64 900
Nye tiltak					
Anskaffelse ny elektronisk pasientjournal (EPJ)		500	1 000	1 000	1 000
Overføring av midler til den kulturelle spaserstokken fra Velferd til Samfunn		-60	-60	-60	-60
Statsbudsjett 2026, Økt basistilskudd for fastleger - RNB 2025 og helårseffekt 2026		1 380	1 380	1 380	1 380
Statsbudsjett 2026, Økt behov for sosialhjelp ved utfasing av stønader til enslig mor eller far.		20	20	20	20
Urealisert innsparing kantine Bamble ungdomskole		100	100	100	100
Økte kostnader ifm endret brukersammensetning i miljøarbeidertjenesten.		2 850	2 850	2 850	2 850
Sum Nye tiltak		4 790	5 290	5 290	5 290
Nye tiltak og realendringer		-25 343	-45 373	-58 971	-58 971
Ramme 2026-2029		499 265	479 235	465 637	465 637

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

K-sak 77/24 og 40/23 Interkommunal legevakt i Porsgrunn

Det ble vedtatt i k-sak 40/23 og 77/24 at den interkommunale legevakten organiseres som et vertskommunesamarbeid med Porsgrunn som vertskommune. Avtalen går på vertskommunesamarbeidet for den interkommunale legevakta og kommunale akutt døgnplasser for Porsgrunn og Bamble kommune. Kostnadsfordeling er 71% for Porsgrunn og 29% for Bamble kommune.

Tiltaket ble lagt inn i budsjett og økonomiplan 2024-2027 med 348 000 kroner fra 2026.

Det blir ikke interkommunal legevakt før tidligst i 2027, så en forskyver kostnaden fra 2026 til 2027.

Ksak 81/24 forsøksprosjekt, økt grunnbemanning Bamble helsehus, skjermet og langtidsavd.

Vedtak k-sak 81/24 forsøksprosjekt - økt grunnbemanning på Pleie 2 på Bamble helsehus. "Prøveprosjekt med økt grunnbemanning i Velferd gjennomføres og innarbeides i budsjettprosessen for 2025, under forutsetning av at man på det tidspunktet kan konkludere med at Forsøksprosjektet i Grasmyr barnehage har vært vellykket. Det må bevilges 710 000 kroner årlig i prosjektperioden til en 100% stilling fagarbeider. Prosjektperioden for å prøve ut økt grunnbemanning bør være på 2 år." Det er lagt inn 710 000 kroner i 2025 og 2026.

Økning utskrivningsklare pasienter i påvente av plasser

Sykehusene har egne vurderinger på om en inneliggende pasient tilhørende Bamble kommune, er utskrivningsklar. Noen av pasientene er da avhengige av nødvendig helsehjelp når de kommer hjem. Tjenestekontoret tilstreber til enhver tid å kunne ta imot disse pasientene, med tilbud der det er hensiktsmessig ut ifra behov for hjelp. Bamble kommune har ikke alltid kapasitet, som kan være kompetanse og plass i institusjon, til å ta imot, og pasienten må da ligge noe lengre på sykehus.

I 2024 vil Velferd ha en ekstra utgift på ca. 3 mill. kroner.

Det er lagt inn 3 mill. kroner i 2025 og 1 mill. kroner i 2026 for å dekke de økte kostnadene.

En kommer ikke inn i nytt bygg før februar 2027, så det er fortsatt behov for totalt 3 mill. kroner i 2026 og 250.000,- i 2027, dvs en økning på 2 mill. kroner/250.000,- på det som ble vedtatt i økonomiplan 2025-28.

Driftskonsekvens av investeringer

Driftskonsekvens av utbygging Bamble helsehus

Investeringen på Bamble Helsehus er forskjøvet med oppstart av bygging i 2028 og ferdigstillelse i 2030. Driftskonsekvensen av utbygging Bamble helsehus er lagt inn med 50 % i 2030 og 100 % i 2031. Driftskonsekvensen for Velferd med 56 nye sykehjemsplasser er anslått i Kommunestyresak 93/25 til 73 mill. kroner netto per år. I tillegg kommer økte driftskostnader på Samfunn, anslått til 12 mill. kroner per år.

Driftskonsekvens av utbygging Vest-Bamble omsorgssenter

Det er stipulert driftskostnader på 8,43 mill. kroner i Velferd og 2,4 mill. kroner til eiendomsdrift på Samfunn fra 2027 og utover, totalt 10,83 mill. kroner.

Driftskonsekvens ved ny avlastningsbolig og spesialavdeling

Driftskonsekvens av evt. sparte utgifter i Nustadjordet dersom det bygges avlastningsbolig og ny spesialavdeling på Rugtvedt. Tallene er hentet fra vedlegg til k-sak 55/25 spesialavdeling for barn og unge - oppdatert forprosjekt

Driftskonsekvens FDV utgifter (forvaltning, drift og vedlikehold) spesialavdeling Rugtvedt FDV. Tall er hentet fra vedlegg til sak 55/25.

Vest-Bamble omsorgssenter -midler til leie av lokaler til drift i rive- og byggeperioden

KST 80/24 Utbygging Vissestad omsorgssenter. Det bevilges midler til leie av lokaler og midlertidig drift av Vissestad omsorgssenter anslått til 5 mill. kroner fordelt over 2 år. 2 mill. kroner i 2025 og 3 mill. kroner i 2026, dvs en økning på 1 mill. kroner fra 2025 til 2026.

Innsparingstiltak

Endre middagsleveranser til hjemmeboende

Kommunalområdet har store innsparingskrav. Det foreslås derfor å vurdere en alternativ løsning for levering av middag til hjemmeboende, for eksempel kjølte eller frosne retter i stedet for varm mat. Forslaget fremmes på nytt, da en endret ordning kan gi en årlig innsparing på rundt 1 mill. kroner.

Kostnadsreduksjoner C. Voksenopplæring 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet.

Kommunestyret la i tillegg inn ytterligere innsparing på 1 mill. kroner fra 2025 og 2 mill. kroner fra 2026. Med disse ekstra kuttene vil kommunen fortsatt ligge høyt over gjennomsnittet i kostra gruppe 7.

Kostnadsreduksjoner D. Helse- og omsorgstjenestene til hjemmeboende 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Kostnadsreduksjoner E. Legetjenestene 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Kostnadsreduksjoner F. Sosialtjenestene 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Nye tiltak

Anskaffelse ny elektronisk pasientjournal (EPJ)

Bamble kommunes elektroniske pasientjournal fases ut fra 2027, og det må derfor anskaffes nytt EPJ. Dette gjelder flere kommuner i Vestfold og Telemark, og 20 kommuner samarbeider nå om felles anskaffelse av EPJ. Forventet implementering vil være høst 2026/vår 2027. Det vil påløpe økte kostnader til drift av systemet, rundt 1 mill. kroner pr. år. Det legges derfor inn en økning i ramma på 500 000 kroner i 2026 med en økning til 1 mill. kroner fra 2027.

Overføring av midler til den kulturelle spaserstokken fra Velferd til Samfunn

Midler til den kulturelle spaserstokken er overført med 60 000 kroner fra Velferd til Samfunn, da virksomhet kultur har ansvaret for å følge opp denne ordningen.

Statsbudsjett 2026, Økt basistilskudd for fastleger - RNB 2025 og helårseffekt 2026

Andelen som basistilskuddet utgjør i finansieringen av fastlegene ble økt fra 1. juli 2025. For å kompensere kommunene for økningen, ble rammetilskuddet økt med 236,7 millioner kroner i

RNB 2025. Endringen får helårseffekt i 2026, og rammetilskuddet økes derfor med ytterligere 245 millioner kroner. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for kommunehelse. Bambles andel utgjør totalt for hele 2026 1,38 mill. kroner.

Statsbudsjett 2026, Økt behov for sosialhjelp ved utfasing av stønader til enslig mor eller far.

Regjeringen foreslår å fase ut stønader til enslig mor eller far for hovedgruppen av mottakere fra 1. juli 2026. Endringen gjelder nye tilfeller. Enslige med barn under 14 måneder eller med særlig tilsynskrevende barn vil fortsatt kunne få innvilget stønadene. Som følge av utfasing er det lagt til grunn at utgiftene til økonomisk sosialhjelp vil øke. Rammetilskuddet til kommunene økes med 9 millioner kroner som kompensasjon. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for sosiale tjenester og utgjør 20 000 kroner for Bamble.

Urealisert innsparing kantine Bamble ungdomskole

Kantina ved Bamble ungdomskole har redusert med 23 % stilling (145 880 kroner) i tillegg til en endring i driftsutgifter og inntekter, totalt 200 000 kroner. Innsparingskravet som ble lagt inn i budsjett og økonomiplan 2025-2028 var på 300 000 kroner. En ber derfor om en tilbakeføring/økning i ramma på 100 000 kroner.

Økte kostnader ifm endret brukersammensetning i miljøarbeidertjenesten.

Endret brukersammensetning i miljøarbeidertjenesten gir økte kostnader som kommunalområdet ikke har dekning for. Nettokostnaden for kommunen er på 2,85 mill. kroner.

Ønskede tiltak

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Eldre urealiserte innsparingskrav som ikke ble nullet ut i budsjett og økonomiplan 2025-28	1 079	1 079	1 079	1 079
K-sak 81/24 Forsøksprosjekt - økt grunnbemanning Bamble helsehus	0	710	710	710
Manglende budsjettmidler ITG	5 400	5 400	5 400	5 400
Manglende budsjettmidler til kjøp av tjenester fra andre, miljøarbeidertjenesten	1 450	1 450	1 450	1 450
Manglende budsjettmidler til tomgangsleie/husleie i Velferd	1 890	1 890	1 890	1 890
Manglende midler til fleksisessurs/vikar Bamble helsehus	1	1	1	1
Økte kostnader støttekontakter/avlastere samt omsorgslønn	1 750	1 750	1 750	1 750
Økte kostnader tjenestebiler hjemmetjenesten	2 560	2 560	2 560	2 560
Sum	14 130	14 840	14 840	14 840

Beskrivelse

Eldre urealiserte innsparingskrav som ikke ble nullet ut i budsjett og økonomiplan 2025-28

Urealiserte innsparingskrav fra før 2025 som ikke ble nullet ut ifm budsjett og økonomiplan 2025-2028.

K-sak 81/24 Forsøksprosjekt - økt grunnbemanning Bamble helsehus

Bamble kommunestyre vedtok i sak 81/24 "Forsøksprosjekt - økt grunnbemanning på Pleie 2 på Bamble helsehus", å øke bemanningen på avdelingen. Det ble bevilget 710 000 kroner årlig i prosjektperioden 2025 og 2026 til å dekke en 100 % fagarbeiderstilling. Stillingen er en fast stilling, jfr arbeidsmiljøloven, og en ber derfor om at midlene legges inn fast fra 2027.

Manglende budsjettmidler ITG

Velferd har i flere år blitt belastet for kommunalombudets ITG-kostnader. Det har ikke fulgt med budsjettmidler til disse kostnadene. I 2024 ble kommunalombudet belastet for 4 958 000 kroner. Antall brukere samt utstyr har økt fra 2024 til 2025. Det er vanskelig å stipulere kostnaden for 2026 da en heller ikke har fått 2025-fakturaen enda. En ber derfor om en økning i ramma på 5,4 mill. kroner til å dekke disse kostnadene.

Manglende budsjettmidler til kjøp av tjenester fra andre, miljøarbeidertjenesten

Miljøarbeidertjenesten kjøper tjenester fra tredjepart og det mangler budsjettmessig dekning for 2,8 mill. kroner. En mener en kan overføre endel midler fra andre budsjettposter, men vil ha behov for en økning i ramma på 1,45 mill. kroner.

Manglende budsjettmidler til tomgangsleie/husleie i Velferd

Kommunalombudet Velferd har i flere år blitt belastet med kostnader knyttet til tomgangsleie og husleie for noen kommunale leiligheter. Disse utgiftene har ikke vært innarbeidet i budsjettet. Det bes derfor om en økning i rammen på 1,89 millioner kroner for å dekke disse kostnadene.

Manglende midler til fleksisessurs/vikar Bamble helsehus

Som et virkemiddel for å øke antall heltids-/store stillinger, brukes fleksisessurs som vikarer. Dette skal også bidra til å arbeide for redusert fravær. Ressursene finansieres av vikarmidler, men disse er ikke tilstrekkelige.

Økte kostnader støttekontakter/avlastere samt omsorgslønn

Støttekontakt/avlastning/omsorgsstønad bidrar til å forebygge behov for økte tjenester og høyere omsorgsnivå. Tiltakene kan bidra til at personer med særlig tyngende omsorgsoppgaver kan stå i situasjonen over tid. Dette er tjenester som er lovpålagte, og kommunalområdet har ikke tilstrekkelige midler til å dekke de økte kostnadene.

Økte kostnader tjenestebiler hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten har ikke tilstrekkelig budsjettmidler til å dekke kjørekostnadene, og har behov for en økning av rammen med 2,56 mill. kroner.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Eldre urealiserte innsparingskrav som ikke ble nullet ut i budsjett og økonomiplan 2025-28

Urealiserte innsparingskrav fra før 2025 som ikke ble nullet ut ifm budsjett og økonomiplan 2025-2028.

K-sak 81/24 Forsøksprosjekt - økt grunnbemanning Bamble helsehus

Bamble kommunestyre vedtok i sak 81/24 "Forsøksprosjekt - økt grunnbemanning på Pleie 2 på Bamble helsehus", å øke bemanningen på avdelingen. Det ble bevilget 710 000 kroner årlig i prosjektperioden 2025 og 2026 til å dekke en 100 % fagarbeiderstilling. Stillingen er en fast stilling, jfr arbeidsmiljøloven, og en ber derfor om at midlene legges inn fast fra 2027.

Manglende budsjettmidler ITG

Velferd har i flere år blitt belastet for kommunalrådets ITG-kostnader. Det har ikke fulgt med budsjettmidler til disse kostnadene. I 2024 ble kommunalrådet belastet for 4 958 000 kroner. Antall brukere samt utstyr har økt fra 2024 til 2025. Det er vanskelig å stipulere kostnaden for 2026 da en heller ikke har fått 2025-fakturaen enda. En ber derfor om en økning i ramma på 5,4 mill. kroner til å dekke disse kostnadene.

Manglende budsjettmidler til kjøp av tjenester fra andre, miljøarbeidertjenesten

Miljøarbeidertjenesten kjøper tjenester fra tredjepart og det mangler budsjettmessig dekning for 2,8 mill. kroner. En mener en kan overføre endel midler fra andre budsjettposter, men vil ha behov for en økning i ramma på 1,45 mill. kroner.

Manglende budsjettmidler til tomgangsleie/husleie i Velferd

Kommunalområdet Velferd har i flere år blitt belastet med kostnader knyttet til tomgangsleie og husleie for noen kommunale leiligheter. Disse utgiftene har ikke vært innarbeidet i budsjettet. Det bes derfor om en økning i rammen på 1,89 millioner kroner for å dekke disse kostnadene.

Manglende midler til fleksiresurs/vikar Bamble helsehus

Som et virkemiddel for å øke antall heltids-/store stillinger, brukes fleksiresurs som vikarer. Dette skal også bidra til å arbeide for redusert fravær. Ressursene finansieres av vikarmidler, men disse er ikke tilstrekkelige.

Økte kostnader støttekontakter/avlastere samt omsorgslønn

Støttekontakt/avlastning/omsorgsstønad bidrar til å forebygge behov for økte tjenester og høyere omsorgsnivå. Tiltakene kan bidra til at personer med særlig tyngende omsorgsoppgaver kan stå i situasjonen over tid. Dette er tjenester som er lovpålagte, og kommunalområdet har ikke tilstrekkelige midler til å dekke de økte kostnadene.

Økte kostnader tjenestebiler hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten har ikke tilstrekkelig budsjettmidler til å dekke kjørekostnadene, og har behov for en økning av rammen med 2,56 mill. kroner.

Investeringsbudsjett

Investeringstabell

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan							
	2026	Inntekt 2026	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029
Investeringer helse og omsorg								
Bamble Helsehus - tilbygg og ombygging	6 000	0	12 000	0	135 750	-47 000	271 500	0
Vest Bamble omsorgssenter - tilbygg og ombygging	116 791	-48 000	0	0	0	0	0	0
Sum Investeringer helse og omsorg	122 791	-48 000	12 000	0	135 750	-47 000	271 500	0

Investeringsbudsjett

Bamble Helsehus - tilbygg og ombygging

Det vises til KST-sak 93/25 (30.10.25) Bamble helsehus - veien videre.

Utbyggingen av Bamble helsehus er et sentralt grep i kommunens plan for å sikre et framtidsrettet, fleksibelt og bærekraftig helse- og omsorgstilbud. Prosjektet omfatter etablering av 56 nye sykehjemsplasser, inkludert plasser til korttidsopphold, rehabilitering, avlastning og forsterket skjerming. Samlet vil dette bidra til å møte den forventede veksten i antall eldre innbyggere og sikre at kommunen opprettholder et forsvarlig tjenestetilbud i årene framover.

Byggeprosjektet innebærer også modernisering av kjøkken- og vaskerifunksjonene ved helsehuset. Nåværende kjøkken- og vaskerilokaler har utilstrekkelig kapasitet og er lite egnet for videre drift, og utbyggingen vil derfor bidra til både kvalitetsforbedring og bedre arbeidsmiljø for ansatte.

Nybygget skal etableres på området ved dagens helsehus, med moderne, energieffektive løsninger og universell utforming. Bygget skal utformes slik at det er mulig å utvide kapasiteten ytterligere ved behov, i tråd med kommunens langsiktige plan for helse- og omsorgstjenestene.

Prosjektet er forankret i Bamble kommunes helse- og omsorgsplan og i kommuneplanens mål om å utvikle helsefremmende omgivelser og helhetlige tjenester. Utbyggingen av Bamble helsehus skal legge til rette for trygghet, kvalitet og nærhet i tjenestene – og samtidig styrke kommunens evne til å håndtere framtidens demografiske utfordringer med fleksible, moderne og bærekraftige løsninger.

Vest Bamble omsorgssenter - tilbygg og ombygging

Investeringen i Vest-Bamble omsorgssenter er et viktig tiltak for å møte framtidige behov for døgnbemannede boliger og omsorgsplasser i Bamble. Prosjektet omfatter oppføring av et nytt og moderne omsorgssenter med totalt 46 boenheter, som innebærer 12 nye boenheter sammenlignet med dagens kapasitet. Den eksisterende eldste bygningsmassen erstattes med et bygg som tilfredsstiller krav til universell utforming, moderne tekniske løsninger og høy miljøstandard.

Utbyggingen vil gi bedre bokvalitet for beboerne og et mer funksjonelt og helsefremmende arbeidsmiljø for ansatte. Fellesarealene planlegges fleksible, slik at de kan brukes både til små

samvær og større arrangementer. Det legges vekt på lyse og tilgjengelige uteområder, nærhet mellom funksjoner og god sammenheng mellom boligene, personalbase og tjenestetilbud.

Utbyggingen av Vest-Bamble omsorgssenter er forankret i kommunens helse- og omsorgsplan og i kommuneplanens samfunnsdel, som legger vekt på bærekraftige og framtidsrettede tjenester. Investeringen gir økt kapasitet, styrket kvalitet og et mer helhetlig og moderne omsorgstilbud i Vest-Bamble, tilpasset befolkningsutviklingen og framtidens behov.

Kommunedirektør

Kommunalområdets ansvarsområder og tjenester for perioden

Kommunedirektøren og ledergruppa

Kommunedirektøren har det overordnede ansvaret for kommunens daglige drift, økonomistyring og gjennomføring av politiske vedtak. Dette innebærer strategisk ledelse, organisasjonsutvikling og kvalitetssikring av tjenestene slik at de møter innbyggernes behov og forventninger. Ledergruppen, bestående av kommunalsjefene for de ulike kommunalområdene og stabslederne, har ansvar for drift, økonomistyring og personal innen sine områder. Sammen med kommunedirektøren koordinerer de arbeidet på tvers av organisasjonen for å sikre effektiv ressursbruk og måloppnåelse.

Stab for HR og organisasjonsutvikling

Denne staben har ansvar for arbeidsgiverpolitikken og utvikling av kommunen som organisasjon. Oppgavene omfatter HR-funksjonen, herunder rekruttering, lønn og tariff, arbeidsrett, HMS og beredskap, arbeidsmiljø, organisasjonsutvikling samt kompetanseutvikling. Videre inngår digitalisering, dokument- og arkivforvaltning, anskaffelser og drift/utvikling av felles- og fagsystemer.

Stab for Strategisk styring og økonomiforvaltning

Denne staben har ansvar for kommunens samlede økonomiforvaltning, herunder årsbudsjett, økonomiplan, regnskap, finansforvaltning, internkontroll, analyser og systemutvikling. Staben ivaretar også kommunens strategiske virksomhetsstyring gjennom mål- og resultatstyring, planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel og rapportering.

Kirkelig fellesråd

Bamble kirkelige fellesråd inngår ikke i kommunens drift, men mottaktilskudd fra kommunen. Fellesrådet har ansvar for drift og vedlikehold av kirkebygg og kirkegårder, økonomistyring og ansettelse av kirkelig ansatte. Sammen med menighetsrådene ivaretar de kirkelige handlinger og utviklingen av kirkens rolle i lokalsamfunnet.

Utfordringer og utviklingstrekk for kommunalområdet for perioden

Bamble kommune står foran en periode preget av strammere økonomi, økte krav og raskere endringer i rammebetingelser. For å lykkes kreves tydelig strategisk ledelse fra kommunedirektøren og målrettet støtte fra stabene. Kommunen må balansere behovet for langsiktig stabilitet med evnen til å tilpasse seg hyppige endringer i lovverk, forventninger og ressurser. Dette forutsetter klare prioriteringer, helhetlig styring og en organisasjon med høy omstillingsevne.

Stabene er kommunedirektørens viktigste verktøy i dette arbeidet. De skal levere analyser, styringsinformasjon og beslutningsgrunnlag som gir oversikt og handlingsrom. Økonomi og virksomhetsstyring må sikre bærekraftig økonomi, HR skal utvikle kommunen som en attraktiv arbeidsgiver, digitalisering og dokumentforvaltning driver den teknologiske omstillingen, og kommunikasjon og politisk sekretariat skal bidra til åpenhet, god dialog og effektive demokratiske prosesser.

Stabene er et sentralt verktøy for kommunedirektøren i arbeidet med å utvikle en effektiv, bærekraftig og fremtidsrettet kommune. Stab HR og organisasjonsutvikling bidrar til å sikre rett kompetanse, høy tilstedeværelse, god organisasjonsutvikling, og støtter ledere og ansatte i å møte nye krav og forventninger. Gjennom strategisk arbeid med digitalisering, dokumentforvaltning og politisk sekretariat, legger staben også til rette for moderne tjenester, god styringsinformasjon og profesjonell støtte til det politiske systemet.

Samtidig må kommunen styrke arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Erfaringer fra pandemi og internasjonale kriser og lokale hendelser har tydeliggjort behovet for å verne liv, helse og kritiske samfunnsfunksjoner. Dette krever fortsatt tett samarbeid med eksterne beredskapsaktører.

Utvikling og omstilling i kommunalområdet for perioden

Bamble kommune går inn i en periode preget av strammere økonomi, høyere forventninger og raskere endringer. For å lykkes må kommunen kombinere stabil, langsiktig styring med evnen til å tilpasse seg nye rammebetingelser. Kommunedirektøren har ansvaret for å sette retning og sikre helhetlig styring, mens stabene er avgjørende for å levere analyser, styringsinformasjon og verktøy som gir oversikt og handlingsrom.

Strategisk ledelse og omstilling

Evnen til å håndtere raske endringer i lovverk, økonomi og forventninger krever tydelige prioriteringer og godt samspill på tvers av organisasjonen. Kommunen må videreutvikle strukturer, prosesser og kultur som gjør den mer fleksibel, samtidig som det bygges forutsigbarhet og stabilitet. Stabene skal understøtte dette arbeidet gjennom pålitelige prognoser, styrket endringsledelse og felles målforståelse blant ansatte og ledere.

Digitalisering og effektiv ressursbruk

Digitalisering og automatisering er nøkkelen til å møte både økonomiske og organisatoriske utfordringer. Nye systemer og kunstig intelligens kan frigjøre tid og ressurser til mer verdiskapende oppgaver, men krever investeringer, kompetanseutvikling og strenge rutiner for informasjonssikkerhet. Kommunen må sikre at gevinster tas ut i form av bedre ressursutnyttelse og enklere prosesser, samtidig som digitalisering gir grunnlag for mer datadrevne prioriteringer.

Økonomisk bærekraft

Kommunens økonomi er presset av høy lånegjeld, prisvekst og økte krav til internkontroll. Innsparingsprogrammet og effektiviserings tiltak må gjennomføres med tydelig styring og oppfølging. Styrket internkontroll, bedre rapportering og kritisk vurdering av investeringer skal bidra til å sikre langsiktig bærekraft og handlingsrom.

Arbeidskraft og kompetanse

Tilgang på kompetent arbeidskraft blir en av de største utfordringene frem mot 2029. Kommunen må fremstå som en attraktiv arbeidsgiver gjennom systematisk rekruttering, gode muligheter for karriere- og kompetanseutvikling og et arbeidsmiljø som fremmer trivsel og mestring. Helsefremmende arbeidsplasser og lavere sykefravær vil bidra til økt nærvær, produktivitet og bedre tjenester til innbyggerne.

Kommunikasjon, service og beredskap

Innbyggerne forventer tilgjengelig, rask og tydelig kommunikasjon. Servicetorget og politisk sekretariat må kombinere digitale løsninger med personlig oppfølging, og sørge for åpne og effektive demokratiske prosesser. Samtidig er samfunnssikkerhet og beredskap en kjerneoppgave. Pandemien, internasjonale kriser og lokale hendelser har vist behovet for robuste systemer og tett samarbeid med beredskapsaktører.

Vurdering av budsjettrammene for kommunalområdet for perioden

Kommunedirektøren står, på lik linje med øvrige kommunalområder, i en krevende økonomisk situasjon. Etterspørselen etter stabenes tjenester er økende, men dagens rammer gir kun rom for å opprettholde løpende drift. Det har derfor ikke vært mulig å styrke området til tross for økte behov.

I budsjettforslaget for 2025 la kommunedirektøren inn innsparinger innen administrasjon, disse tas ved at vakante stillinger trekkes inn, totalt 2,8 årsverk. Dette innebærer omstillinger som vil få konsekvenser for redusert kapasitet, samtidig som det stilles større krav til bistand og støtte overfor kommunens øvrige tjenesteområder.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltak	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		101 151	101 151	101 151	101 151
Sum Tekniske justeringer		8 528	8 528	8 528	8 528
Konsekvensjusteringer		8 528	8 528	8 528	8 528
Konsekvensjustert ramme		109 679	109 679	109 679	109 679
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan					
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan		0	0	0	0
Innsparingstiltak					
Kostnadsreduksjoner Kirke, innsparinger 2026 tom 2028		-700	-1 400	-2 100	-2 100
Kostnadsreduksjoner D. Helse- og omsorgstjenestene til hjemmeboende 2025-2027		-333	-500	-500	-500
Kostnadsreduksjoner I. Administrasjon 2025-2027		-700	-1 199	-1 199	-1 199
Reduserte stillinger kommunedirektør og stabene		-1 880	-3 030	-3 030	-3 030
Sum Innsparingstiltak		-3 613	-6 129	-6 829	-6 829
Nye tiltak og realendringer		-3 613	-6 129	-6 829	-6 829
Ramme 2026-2029		106 066	103 550	102 850	102 850

Innsparingstiltak

Kostnadsreduksjoner Kirke, innsparinger 2026 tom 2028

Bamble kommune har et høyere utgiftsnivå til kirkeformål enn sammenlignbare kommuner. Netto driftsutgifter var 905 kroner per innbygger i 2024, mot 669 kroner i KOSTRA-gruppe 7, noe som tilsvarer et teoretisk innsparingspotensial på om lag 3,4 millioner kroner eller 26 prosent.

I 2024 brukte Bamble kommune 297 kroner per innbygger til gravplasser og krematorier, mens gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7 var 102 kroner per innbygger. Det betyr at Bamble ligger om lag 195 kroner høyere per innbygger, som tilsvarer et merforbruk på omtrent 2,8 millioner kroner totalt. Med andre ord bruker Bamble nær tre ganger så mye som sammenlignbare kommuner på dette området.

Kostnadsnivået ligger over gjennomsnittet både for drift av kirken og for gravplassforvaltningen. Samlet sett er utgiftene høye i forhold til kommunens økonomiske bæreevne og bør vurderes i lys av øvrige prioriterte tjenesteområder for å sikre balanse og handlingsrom i økonomiplanen.

Kostnadsreduksjoner D. Helse- og omsorgstjenestene til hjemmeboende 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Kostnadsreduksjoner I. Administrasjon 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Reduserte stillinger kommunedirektør og stabene

Kommunedirektøren og stabene tar ut sine innsparinger gjennom naturlig avgang, effektivisering og omprioriteringer av arbeidsoppgaver. Det forutsettes at det ikke rennssettes i stillingene hos kommunedirektør 100%, kommunikasjon 80%, lønn 50% og strategisk styring 50%. Totalt en reduksjon på 2,8 årsverk.

Ønskede tiltak

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Økte lisensutgifter	53	53	53	53
Sum	53	53	53	53

Beskrivelse

Økte lisensutgifter

Ved innføring av nytt inkassosystem KK2 ble Documaster innført , automatisk arkivering. Det medfører økte lisensutgifter, i tillegg er lisensutgiften på KK2 økt noe.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Økte lisensutgifter

Ved innføring av nytt inkassosystem KK2 ble Documaster innført , automatisk arkivering. Det medfører økte lisensutgifter, i tillegg er lisensutgiften på KK2 økt noe.

Investeringsbudsjett

Investeringstabell

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan							
	2026	Inntekt 2026	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029
IKT investeringer								
Rammebevilgning IKT-plan	11 000	0	11 000	0	9 000	0	9 000	0
Sum IKT investeringer	11 000	0	11 000	0	9 000	0	9 000	0
Kirkelig fellesråd								
Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, Generell investeringsramme	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0
Sum Kirkelig fellesråd	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0

Investeringsbudsjett

Rammebevilgning IKT-plan

Det bevilges årlig midler til nyinvesteringer til IKT. Investeringsrammen går til finansiering av pågående og nye IKT prosjekter i henhold til kommunens IKT-plan. Det er nedsatt et tverrfaglig, administrativt IKT-forum som fordeler og følger opp den årlige bevilgningen på prioriterte prosjekter. Nye digitale løsninger og oppdaterte fagsystemer er nødvendig for å få til utvikling, omstilling og effektivisering, både administrativt og i tjenestene. For 2026 og 2027 vil det være et konkret behov for nytt anbud på avtalen for visma-ERP (lønn, regnskap mm.), midler til utvikling og implementering av KI i Bamble kommune, samt anskaffelse av nytt elektronisk pasientjournal (EPJ). Rammen settes til netto 9 mill.kroner i årene 2026 og 2027, og deretter til 7 mill. kroner i årene fremover.

Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, Generell investeringsramme

Investeringsrammen er etablert fra og med 2017 for å kunne ivareta behov for nødvendige nyinvesteringer for kirkelig fellesråd. Fellesrådet melder årlig inn en rekke mindre investeringsbehov i forbindelse med budsjettbehandlingen. Midlene overføres til Fellesrådet og fordeles til prosjekter etter prioritering av Kirkelig fellesråd selv. Årlig ramme er satt til 1 mill. kroner eks. mva.

Folkevalgte

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltak	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		7 701	7 701	7 701	7 701
Sum Tekniske justeringer		622	622	622	622
Konsekvensjusteringer		622	622	622	622
Konsekvensjustert ramme		8 323	8 323	8 323	8 323
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan					
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan		0	0	0	0
Innsparingstiltak					
Avvikle leiebil, avskaffe SIM kort i iPader og redusere med en møterunde		-260	-260	-260	-260
Kostnadsreduksjoner I. Administrasjon 2025-2027		-754	-1 401	-1 401	-1 401
Sum Innsparingstiltak		-1 014	-1 661	-1 661	-1 661
Nye tiltak					
Endring budsjettramme for kontrollarbeidet i Bamble kommune		42	42	42	42
Sum Nye tiltak		42	42	42	42
Politiske vedtak					
Kst.sak 7/25kontingent Norske kjernekræftkommuner		20	20	20	20
Sum Politiske vedtak		20	20	20	20
Nye tiltak og realendringer		-952	-1 599	-1 599	-1 599
Ramme 2026-2029		7 371	6 724	6 724	6 724

Innsparingstiltak

Avvikle leiebil, avskaffe SIM kort i iPader og redusere med en møterunde

Leiebil som i hovedsak benyttes av administrasjonen, ordfører og varaordfører avvikles fra 2026. Ipad'ene som politikerne benytter har sim kort, og det foreslås å avvikle disse slik at kommunens nett benyttes isteden. Kommunestyret har vedtatt å redusere med én møterunde i 2026. Summen av disse tiltakene beløper seg til 260 000 kroner.

Kostnadsreduksjoner I. Administrasjon 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Nye tiltak

Endring budsjettramme for kontrollarbeidet i Bamble kommune

Jfr kontr.utv.innstilling til kst.

Politiske vedtak

Kst.sak 7/25kontingent Norske kjernekræftkommuner

Kommunestyret vedtok i sak 7/25 "Norske kjernekræftkommuner - vurdering av medlemskap" at Bamble kommune melder seg inn og at medlemskontingenten innarbeides i budsjett og økonomiplan 2026-29.

Finansiering og sentrale poster

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltak	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		40 058	40 058	40 058	40 058
Sum Tekniske justeringer		-7 785	-7 785	-7 785	-7 785
Konsekvensjusteringer		-7 785	-7 785	-7 785	-7 785
Konsekvensjustert ramme		32 273	32 273	32 273	32 273
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan					
Felles avsetninger, uforutsette kostnadsøkninger og statlige føringer		0	7 500	15 000	22 500
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan		0	7 500	15 000	22 500
Innsparingstiltak					
Generelt innsparingskrav på 2% av brutto driftsutgifter i 2028 og fremover		0	0	-30 000	-60 000
Stillingsstopp		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Innsparingstiltak		-1 000	-1 000	-31 000	-61 000
Nye tiltak					
Endring EK-tilskudd KLP		257	257	257	257
Sum Nye tiltak		257	257	257	257
Nye tiltak og realendringer		-743	6 757	-15 743	-38 243
Ramme 2026-2029		31 530	39 030	16 530	-5 970

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Felles avsetninger, uforutsette kostnadsøkninger og statlige føringer

Det er avsatt med buffer på 7,5 mill. kroner pr år fra og med 2027. Dette skal finansiere uspesifiserte kostnader kommunen selv må dekke innenfor gitte inntekter:

- Erfaringsmessig øker kostnadene i tjenester utover normal lønns- og prisstigningen fra det ene året til det andre.
- I beregningene av de frie inntektene, skatt og rammetilskudd, har kommunedirektøren for de øvrige årene i planperioden (2027-29) budsjettert med en årlig realvekst over kommuneopplegget på 3,0 mrd. kr eller 0,7%. Denne realveksten forutsettes å komme med føringer fra staten.
- Kommunen vil få økte demografi-kostnader utover det som allerede er lagt inn i kommunalområdenes budsjetter.

Innsparingstiltak

Generelt innsparingskrav på 2% av brutto driftsutgifter i 2028 og fremover

Selv om innsparingsprogrammet skal gi balanse innen 2027, vil behovet for å spare fortsette etter dette. Årsaken er at kommunen står overfor varig høye driftskostnader, økte renteutgifter og et vedvarende investeringsbehov som påvirker økonomien mange år framover. For å sikre handlingsrom, bygge opp reserver og unngå nye underskudd må kommunen opprettholde en stram økonomistyring også etter at målbeløpet for 2027 er nådd.

Stillingsstopp

Det innføres stillingsstopp. Alle ledige stillinger skal vurderes i kommunedirektørens ledergruppe før eventuell utlysning. Kommunedirektøren vurderer dette enkeltvis eller gruppevis konkret ut fra behov, lovpålagte oppgaver og prioriteringer i økonomiplanen.

I budsjettet er det lagt inn en årlig innsparingsvirkning på 1 mill. kroner fra 2026 som inndragelse av stillinger utover innsparingsprogrammene.

Nye tiltak

Endring EK-tilskudd KLP

Kommunen er medeier i Klp (Kommunal Landspensjonskasse), og som en del av kommunens pensjonskostnader innbetales det årlig et egenkapitalinnskudd. Innskuddet kan ikke lånefinansieres og finansieres dermed ved overføring fra drift til investering. Det er budsjettert med et egenkapitalinnskudd på 3,906 mill. kroner i 2026. Det er en økning på 257 000 kroner fra 2025 (3,649 mill. kroner)

Investeringsbudsjett

Investeringstabell

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan							
	2026	Inntekt 2026	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029
Finansielle investeringer								
Egenkapitalinnskudd Klp	3 906	0	3 906	0	3 906	0	3 906	0
Sum Finansielle investeringer	3 906	0	3 906	0	3 906	0	3 906	0

Investeringsbudsjett

Egenkapitalinnskudd Klp

Kommunen har Klp som leverandør for pensjon for kommunalt ansatte utenom lærerne som har sine i Statens pensjonskasse. Kommunen er medeier i Klp, og som en del av kommunens pensjonskostnader innbetales det årlig et egenkapitalinnskudd. Innskuddet kan ikke lånefinansieres og finansieres dermed ved overføring fra drift. Det er budsjettert med et egenkapitalinnskudd på 3,906 mill. kroner i 2026.

Vann, avløp, renovasjon og slam, investeringer og driftskonsekvenser 2026-2029

Bamble kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost. Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene.

Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er anslått å bli 4,43 % i 2026. Det er vedtatt en rekke endringer i beregningsgrunnlaget for selvkost i 2025. Grunnlaget for selvkostrenten er endret til NIBOR for alle selvkosttjenester. For vann, avløp og slamtømming medfører mva.-endringen 1. juli 2025 en gjennomsnittlig sats på 20 % for 2025 og 15 % fra 2026.

I tillegg er maksimal levetid på anlegg endret, noe som åpner for lengre avskrivningstid på flere anlegg i selvkostregnskapet.

Bamble har stipulert lengre levetider innen VAR for budsjettåret 2026 i selvkostkalkylen. Endringene medfører reduserte gebyrer for abonnentene og reduserte gebyrinntekter for kommunen. Anslagsvis medfører endringene nedgang i gebyrinntektene på omlag 8 mill. kroner i sum for 2026 sammenlignet med 2025 innen VAR.

For kommunen medfører økt avskrivningstid lavere avskrivninger på driftsmidler innen vann og avløp. Stipulerte budsjetterte avskrivninger innen VA for 2026 er redusert med omlag 9 mill. kroner. Reduserte avskrivninger for kommunen reduserer minimumavdraget som kommunen må nedbetale lånene sine med om lag 7,2 mill. kroner i 2026 sammenlignet med tidligere regler på VA investeringer.

Investeringer i perioden

Det er planlagt store investeringer innenfor vann og avløp i Økonomiplanperioden. 67 mill. kroner i 2026 opp til hele 315 mill. kroner i 2029.

Investeringen i nye Grenland renseanlegg er den absolutt største investeringen.

For å tilfredsstille fremtidige krav rensing og håndtering av avløpsvann må kommunen investere i nye anlegg. Bamble kommune har sammen med Skien og Porsgrunn kommuner jobbet frem en mulighetsstudie, gjennomført en konseptvalgutredning (KVU) og startet forprosjekt med mål om å bygge ett felles renseanlegg. Forprosjektet gjennomføres i henhold til vedtak i sak 127/24.

Investeringen deles i 3 prosjekter; 1 del for forprosjektet som vil foregå i 2026 og 2027, en del for transportsystem og en del for selve renseanlegget. Det er forventet oppstart på transportsystemet og renseanlegget i 2028.

Foreløpig beregnet kostnad i perioden 2026 – 2029 er 455 millioner kroner som er Bamble sin andel av kostnadene i ØP perioden. Det påløpe ytterligere investeringskostnader i påfølgende år. Anlegget forventes ferdig i 2033. Bamble sin andel av Grenland renseanlegg er foreløpig anslått til om lag 1 MRD kroner.

Gebyrutvikling

Fra 2025 til 2026 foreslås en samlet gebyrreduksjon på rundt -4,29 %, hvor feiing øker mest i prosent med 6,57 %. Vann reduseres med 10,00 %. I perioden 2024 til 2029 øker samlet gebyr med kr 3 674, fra kr 23 045 i 2024 til kr 26 719 i 2029. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 3,00 %. Gebyreksemplene for vann og avløp er basert på et årlig vannforbruk på 125 kubikkmeter.

Utover i perioden øker spesielt avløpsgebyrene betydelig. I 2030 er avløpsgebyret anslått til å bli 11 778 inkl. mva mot 7 636 inkl. mva i 2026. Det er en økning på nesten 29 % for avløpsgebyret.

Årsaken til den store økningen på avløpsgebyret er de store investeringene innen avløp med nye Grenland Renseanlegg.

Vedlegg

Vedlegg – Forskriftsrapporter

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Rammetilskudd	-517 151	-542 952	-565 560	-572 381	-574 992	-576 529
Inntekts- og formuesskatt	-483 273	-545 851	-589 077	-590 675	-592 022	-593 168
Eiendomsskatt	-72 614	-68 234	-87 704	-88 350	-89 173	-89 595
Andre generelle driftsinntekter	-5 838	-4 557	-4 250	-4 250	-4 250	-4 250
Sum generelle driftsinntekter	-1 078 876	-1 161 594	-1 246 591	-1 255 656	-1 260 437	-1 263 542
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 043 321	1 088 448	1 140 314	1 110 246	1 069 760	1 036 382
Avskrivninger	92 971	97 403	87 000	87 500	88 000	89 000
Sum netto driftsutgifter	1 136 292	1 185 851	1 227 314	1 197 746	1 157 760	1 125 382
Brutto driftsresultat	57 416	24 257	-19 277	-57 910	-102 677	-138 160
Renteinntekter	-21 097	-19 240	-21 017	-23 548	-22 507	-23 154
Utbytter	-29 827	-15 800	-23 413	-15 800	-15 800	-15 800
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-20 401	-13 897	-12 697	-12 697	-12 697	-12 697
Renteutgifter	83 651	91 071	96 906	98 095	104 335	123 354
Avdrag på lån	71 800	77 800	69 661	68 808	68 129	68 234
Netto finansutgifter	84 126	119 934	109 440	114 858	121 460	139 937
Motpost avskrivninger	-92 971	-97 403	-87 000	-87 500	-88 000	-89 000
Netto driftsresultat	48 571	46 788	3 162	-30 552	-69 217	-87 223
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	4 455	3 649	3 906	3 906	3 906	3 906
Avsetninger til bundne driftsfond	11 983	5 296	10 184	5 683	673	96
Bruk av bundne driftsfond	-6 929	-1 701	225	-884	-2 318	-6 298
Avsetninger til disposisjonsfond	1 528	5 102	3 500	21 847	66 957	89 519
Bruk av disposisjonsfond	-59 607	-59 134	-20 977	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-48 571	-46 788	-3 162	30 552	69 217	87 223
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Samfunn	86 650	88 627	99 385	80 496	70 513	57 146
Oppvekst	371 649	384 850	411 011	409 915	409 765	407 698
Velferd	461 272	474 907	499 265	479 235	465 637	465 637
Kommunedirektør	100 014	101 151	106 066	103 550	102 850	102 850
Folkevalgte	7 810	7 701	7 371	6 724	6 724	6 724
Finansiering og sentrale poster	2 188	36 409	27 624	35 124	12 624	-9 876
Sum bevilgninger drift, netto	1 029 582	1 093 645	1 150 723	1 115 045	1 068 114	1 030 180
Herav:						
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	1 090	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	11 983	5 296	10 184	5 683	673	96
Bruk av bundne driftsfond	-5 711	-1 701	225	-884	-2 318	-6 298
Avsetninger til disposisjonsfond	1 110	1 602	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-22 210	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 043 321	1 088 448	1 140 314	1 110 246	1 069 760	1 036 382

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Investeringer i varige driftsmidler	133 606	157 735	252 789	175 907	327 925	621 250
Tilskudd til andres investeringer	11 824	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	18 366	3 649	3 906	3 906	3 906	3 906
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	163 795	162 384	257 695	180 813	332 831	626 156
Kompensasjon for merverdiavgift	-14 386	-9 042	-31 770	-8 733	-31 300	-57 000
Tilskudd fra andre	-4 020	0	-48 000	0	-47 000	0
Salg av varige driftsmidler	-9 648	-15 000	0	0	0	-5 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-116 285	-134 693	-174 019	-168 174	-250 625	-560 250
Sum investeringsinntekter	-144 340	-158 735	-253 789	-176 907	-328 925	-622 250
Videreutlån	46 069	25 000	50 000	50 000	40 000	40 000
Bruk av lån til videreutlån	-46 069	-25 000	-50 000	-50 000	-40 000	-40 000
Avdrag på lån til videreutlån	22 952	31 300	32 100	33 000	34 000	34 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-24 294	-31 300	-32 100	-33 000	-34 000	-34 000
Netto utgifter videreutlån	-1 342	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-4 455	-3 649	-3 906	-3 906	-3 906	-3 906
Avsetninger til bundne investeringsfond	1 342	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-15 001	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-18 113	-3 649	-3 906	-3 906	-3 906	-3 906
Frømført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Kommunale utleieboliger, boligsosial handlingsplan	2 292	0	0	0	0	0
Oppgradering kommunale bygg	10 796	7 500	13 720	11 720	11 000	11 000
Finansielle investeringer	-85	0	0	0	0	0
Utbygging Grasmyr, framtidens ungdomskole mv.	1 535	0	0	0	0	0
IKT investeringer	7 516	7 450	11 000	11 000	9 000	9 000
Større prosjekter vedtatt av kommunestyret	173	0	0	0	0	0
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.	3 151	15 235	11 000	0	4 300	4 625
Investeringer oppvekst	4 027	11 950	21 403	15 062	0	0
Boligutvikling, boligtomter, boligbygging	32 537	0	0	0	0	0
Vann, avløp, renovasjon	31 338	70 200	67 250	118 000	159 750	317 000
Veg og trafiksikkerhet	4 161	5 000	5 625	8 125	8 125	8 125
Investeringer helse og omsorg	34 428	40 400	122 791	12 000	135 750	271 500
Investeringer finansiert av virksomhetenes egne driftsmidler	1 736	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	133 606	157 735	252 789	175 907	327 925	621 250

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
KIR-1: Felles investeringsprosjekter, Ramme	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
KIR-3: Nødvendig vedlikehold kirkebygg (Langesund og Bamble	7 000	0	0	0	0	0
MIL-8: Idretts/aktivitetsanlegg Rugtvedt i regi av BiF	800	0	0	0	0	0
FIN-2: Annen fellesfinansiering	3 024	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	11 824	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
NÆR-2: Frier Vest	15 001	0	0	0	0	0
FIN-1: Egenkapitalinnskudd KLP	3 365	3 649	3 906	3 906	3 906	3 906
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	18 366	3 649	3 906	3 906	3 906	3 906

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	163 795	162 384	257 695	180 813	332 831	626 156

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Rammetilskudd	-517 551	-542 952	-565 560	-572 381	-574 992	-576 529
Inntekts- og formuesskatt	-483 273	-545 851	-589 077	-590 675	-592 022	-593 168
Eiendomsskatt	-72 614	-67 964	-87 704	-88 350	-89 173	-89 595
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-88 871	-44 902	-53 191	-53 191	-53 191	-53 191
Overføringer og tilskudd fra andre	-142 777	-86 692	-93 941	-93 941	-93 941	-93 941
Brukerbetalinger	-36 255	-30 978	-31 462	-31 462	-31 462	-31 462
Salgs- og leieinntekter	-199 789	-210 203	-210 190	-214 341	-219 113	-230 578
Sum driftsinntekter	-1 541 131	-1 529 542	-1 631 125	-1 644 341	-1 653 894	-1 668 464
Lønnsutgifter	770 371	770 432	839 741	839 741	839 741	839 741
Sosiale utgifter	208 131	208 061	208 061	208 061	208 061	208 061
Kjøp av varer og tjenester	427 256	386 036	382 337	357 221	322 306	300 494
Overføringer og tilskudd til andre	99 818	91 867	94 709	93 909	93 109	93 009
Avskrivninger	92 971	97 403	87 000	87 500	88 000	89 000
Sum driftsutgifter	1 598 547	1 553 799	1 611 847	1 586 431	1 551 216	1 530 304
Brutto driftsresultat	57 416	24 257	-19 277	-57 910	-102 677	-138 160
Renteinntekter	-21 097	-19 240	-21 017	-23 548	-22 507	-23 154
Utbytte	-29 827	-15 800	-23 413	-15 800	-15 800	-15 800
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-20 401	-13 897	-12 697	-12 697	-12 697	-12 697
Renteutgifter	83 651	91 071	96 906	98 095	104 335	123 354
Avdrag på lån	71 800	77 800	69 661	68 808	68 129	68 234
Netto finansutgifter	84 126	119 934	109 440	114 858	121 460	139 937
Motpost avskrivninger	-92 971	-97 403	-87 000	-87 500	-88 000	-89 000
Netto driftsresultat	48 571	46 788	3 162	-30 552	-69 217	-87 223
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	4 455	3 649	3 906	3 906	3 906	3 906
Avsetninger til bundne driftsfond	11 983	5 296	10 184	5 683	673	96
Bruk av bundne driftsfond	-6 929	-1 701	225	-884	-2 318	-6 298
Avsetninger til disposisjonsfond	1 528	5 102	3 500	21 847	66 957	89 519
Bruk av disposisjonsfond	-59 607	-59 134	-20 977	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-48 571	-46 788	-3 162	30 552	69 217	87 223
Frømført til inndeckning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

